

Het ORWELL-project

Engelse taalverwerving binnen het basisonderwijs

Terugkoppelingsverslag Testjaar 1 – 2017 Groep 6

Alle Scholen

Inhoudsopgave

1	Inleiding: Het Orwell-project.....	5
1.1	Omschrijving van het Orwell-project.....	5
1.2	De indeling van het verslag	5
1.3	Het aflezen van de resultaten	6
2	School- en Leerlingenmerken	7
2.1	Kenmerken deelnemende scholen	7
2.2	Leeftijd	7
2.3	Geslacht	7
2.4	Aantal dyslexieverklaringen	7
2.5	Immigratiestatus	9
2.6	Thuis taal	10
2.7	Samenvatting leerlingenmerken per school.....	12
3	Resultaten voor Nederlandse maten	14
3.1	Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands	14
3.2	Nederlands Technisch Lezen	17
3.2.1	De Een-Minuut-Test (EMT)	17
3.2.2	De Klepel.....	20
3.3	Nederlandse Woordenschat	23
3.4	Nederlandse Spelling	26
3.5	Nederlandse Grammatica.....	32
3.6	Nederlandse Lexicale Decisie	35
3.7	Nederlandse Zinsverificatie	44
3.8	Samenhang tussen de Nederlandse maten	51
3.9	Samenvatting en Conclusie Nederlandse maten	53
4	Resultaten voor Cognitieve maten.....	54
4.1	Logisch Redeneren	54
4.2	Geheugen.....	57
4.3	Inhibitie	60
4.4	Cognitieve Flexibiliteit.....	63
4.5	Benoemsnelheid	65

4.5.1	Continu Benoemen & Woorden Lezen	65
4.5.2	CTOPP Rapid Automatized Naming	68
4.6	Fonologisch Bewustzijn	72
4.6.1	Fonemische Analyse Test (FAT-R)	72
4.6.2	CTOPP Blending Words	75
4.7	Fonologisch Geheugen	78
4.7.1	Nederlandse Nonwoord Repetitietaak	78
4.7.2	CTOPP Nonwoord Repetitietaak (Engels)	81
4.8	Samenhang tussen de cognitieve maten	85
4.9	Samenvatting en Conclusie Cognitieve maten	85
5	Resultaten voor Engelse maten	87
5.1	Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels	87
5.2	Engels Technisch Lezen	90
5.3	Engelse Woordenschat	94
5.3.1	Peabody Picture Vocabulary Test	94
5.3.2	EIBO-woordenschattoets	98
5.4	Engelse Spelling	101
5.4.1	Wide Range Achievement Test	102
5.4.2	EIBO-Spellingstoets	105
5.5	Engelse Grammatica	109
5.5.1	CELF Sentence Structure	109
5.5.2	CELF Word Structure	112
5.6	Engelse Lexicale Decisie	115
5.7	Engelse Zinsverificatie	122
5.8	Motivatatie om Engels te leren	130
5.9	Samenhang tussen Engelse maten en andere maten	137
5.9.1	Samenhang tussen Engelse maten	137
5.9.2	Samenhang tussen Engelse maten en Nederlandse maten	139
5.9.3	Samenhang tussen Engelse maten en Cognitieve maten	142

5.10	Samenvatting en Conclusie Engelse maten	142
6	Algemene conclusies	146
6.1	Samenhang tussen vaardigheden binnen één taal	147
6.2	Samenhang tussen Nederlandse en Engelse taalvaardigheid	147
6.3	Samenhang tussen Cognitieve maten en Engelse taalvaardigheid	147
6.4	Engelse taalvaardigheid en Engelse lessen in groep 6	147
6.5	Afsluiting	148
Bijlage A	Verdeling Immigratiestatus per School en Groep	149
Bijlage B	Verdeling Thuis taal per School en Groep	151

1 Inleiding: Het Orwell-project

Dit terugkoppelingsverslag is bedoeld voor de scholen die in het schooljaar 2016/2017 deelgenomen hebben aan het ORWELL-project. In dit verslag treft u een overzicht van de resultaten op de verschillende taken die afgenomen zijn.

1.1 Omschrijving van het Orwell-project

Het ORWELL-project richt zich op Engelse taalverwerving binnen het basisonderwijs. In Nederland zijn er grote verschillen in het aanbod van Engelstalig onderwijs op de basisschool. Recentelijk zijn richtlijnen opgesteld die gelden voor alle scholen in Nederland. Volgens deze richtlijnen moeten leerlingen een bepaald aantal woorden beheersen om hen zo een goede start op het voortgezet onderwijs te geven. Deze richtlijnen en woordenlijst worden door veel scholen gevolgd en gebruikt.

Het ORWELL-project tracht voorspellers van succesvolle Engelse taalverwerving te identificeren. Om dit te bewerkstelligen is een uitgebreide testbatterij samengesteld. Deze testbatterij bestaat uit een aantal Nederlandse taaltests die technisch lezen, woordenschat, spelling, grammatica en taalbegrip meten. Voor Engels zijn vergelijkbare tests geselecteerd die dezelfde domeinen testen. Naast taaltests is er ook een aantal cognitieve taken afgenomen. Logisch redeneren, geheugen, inhibitie, benoemsnelheid, cognitieve flexibiliteit, fonologisch bewustzijn en fonologisch geheugen zijn getest. Ook hierbij waren er gespiegelde Nederlandse en Engelse versies. Een aantal vragenlijsten is afgenomen om algemene gegevens over de leerlingen te verzamelen, maar ook om inzicht te krijgen in de blootstelling van leerlingen aan de Nederlandse en Engelse taal.

Om het doel van het project te verwezenlijken, zullen leerlingen drie jaar achter elkaar gevolgd en getest worden. Ieder jaar wordt (een deel van) dezelfde testbatterij afgenomen. Op die manier kan de vooruitgang worden gevolgd en kan inzichtelijk gemaakt worden waar deze vooruitgang door beïnvloed wordt. Het eerste testjaar heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2017, van februari tot juli. Het tweede testjaar zal in het voorjaar van 2018 plaatsvinden en het laatste testjaar zal in 2019 zijn. Na ieder testjaar zullen de uitkomsten van de diverse tests worden geanalyseerd en teruggekoppeld aan de deelnemende scholen. Het doel van het terugkoppelingsverslag is de scholen inzicht te verschaffen in het niveau van Nederlandse en Engelse taalvaardigheid van hun leerlingen, maar ook om hen een idee te geven van het niveau van hun school ten opzichte van andere deelnemende scholen.

1.2 De indeling van het verslag

Dit verslag is onderverdeeld in vier secties. Allereerst wordt een overzicht gegeven van de deelnemende scholen en hun leerlingen. Aan het einde van het eerste inhoudelijke hoofdstuk treft u een samenvattende beschrijving van alle scholen. Deze beschrijving kunt u als een leidraad gebruiken bij het vergelijken van uw school met andere scholen.

Na het eerste hoofdstuk volgen drie hoofdstukken met de algemene onderzoeksresultaten per school, onderverdeeld in drie onderdelen: Nederlandse talige maten, cognitieve maten en Engelse talige maten. De Nederlandse talige maten worden als eerste behandeld omdat in het algemeen aangenomen wordt dat er een verband is tussen taalvaardigheid in de eerste taal en

taalvaardigheid in een tweede taal. Eerst wordt er gekeken naar hoe de leerlingen van de verschillende scholen presteren op het gebied van Nederlandse taalvaardigheid. Hierna wordt gekeken naar de cognitieve prestatie van de leerlingen. Veel cognitieve maten worden zowel in het Nederlands als in het Engels afgenomen. De aanname is dat een sterkere cognitieve prestatie ook samenhangt met een beter vermogen om een tweede taal te leren. Uiteindelijk komt de prestatie op de Engelse talige maten aan bod. In het allerlaatste samenvattende en concluderende hoofdstuk, zullen de bevindingen op gebied van Nederlandse taalvaardigheid, cognitieve prestatie en Engelse taalvaardigheid geïntegreerd worden.

1.3 Het aflezen van de resultaten

Elke afzonderlijke test wordt in een aparte (sub)paragraaf behandeld. Elke (sub)paragraaf begint met een beschrijving van de test. Vervolgens volgt een grafiek met de algemene resultaten oftewel de gemiddelde score op de test per school en per groep van de school. De horizontale stippellijn in de grafieken geeft de waarde van het algehele gemiddelde aan. Dit algehele gemiddelde is de gemiddelde score van alle leerlingen, ongeacht hun school of groep, op een test, vragenlijst of taak.

Na de grafiek volgt een algemene interpretatie van de resultaten. Hierbij worden scholen en groepen met elkaar vergeleken. Er volgt ook een algemene conclusie. Aan het einde van elke (sub)paragraaf worden de bevindingen voor uw school in het bijzonder uitgelicht. Wij danken alle scholen, docenten, leerlingen en hun ouders van harte voor de verleende medewerking. Mocht u na het lezen van het verslag nog vragen hebben of extra toelichting willen ontvangen, neem dan contact op met ons.

Veel leesplezier,

Het ORWELL-team

2 School- en Leerlingenmerken

In dit hoofdstuk treft u een overzicht van de school- en de leerlingenmerken per school.

2.1 Kenmerken deelnemende scholen

De deelnemende scholen zijn in verschillende gemeenten gevestigd. Zes scholen zijn gevestigd in Noord-Holland en één school is gevestigd in Zuid-Holland. Zoals Tabel 2.4.1 laat zien, verschillen de scholen met betrekking tot de aanvang van Engelse lessen en de indicatie voor Sociaal Economische Status (SES)¹ van de buurt waarin ze gevestigd zijn. Vier van de zeven scholen biedt vóór groep 7 Engelse lessen, waarvan het merendeel werkt met de methode *Take it Easy*. Gemiddeld besteden deze scholen 45-60 minuten per week aan Engelse lessen.

2.2 Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van alle leerlingen was 9 jaar en 10 maanden en reikte van 8 jaar en 6 maanden tot 11 jaar en 1 maand. Voor de meeste scholen lag de gemiddelde leeftijd van de leerlingen rond dit algehele gemiddelde, alleen de leeftijd van de leerlingen van School B en School F week significant af van het gemiddelde. De leerlingen van School B waren significant jonger met een gemiddelde leeftijd van 9 jaar en 4 maanden en de leerlingen van School F waren significant ouder met een gemiddelde leeftijd van 10 jaar.

2.3 Geslacht

De verdeling jongen/meisje van de gehele steekproef was 52% jongens/48% meisjes, wat betekent dat het aantal jongens en meisjes nagenoeg gelijk was. Samengevat, de verdeling jongen/meisje tussen de scholen kan als gelijk beschouwd worden.

2.4 Aantal dyslexieverklaringen

In totaal waren er 16 leerlingen (5,4%) met een officiële dyslexieverklaring. School F had het grootste aandeel in dit percentage (14,3% van de leerlingen), gevolgd door School G (6,7% van de leerlingen) en School B (5,7% van de leerlingen). Op School D en E had geen enkele leerling een officiële dyslexieverklaring.

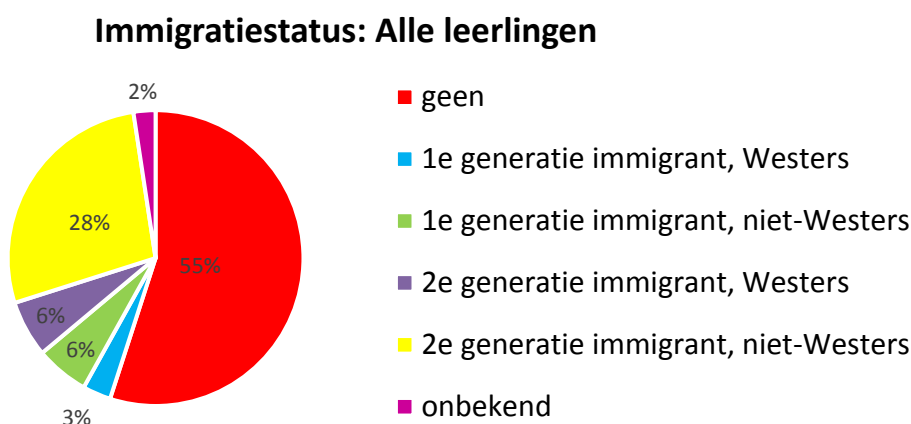
¹ Voor de SES-indicatie zijn de statusscores van het SCP van 2016 gebruikt. Statusscores zijn scores die het SCP berekent en die aangeven hoe de sociale status van een wijk is, in vergelijking met andere wijken in Nederland. De sociale status van een wijk is afgeleid van het gemiddelde inkomen in een wijk, het percentage mensen met een laag inkomen, het percentage laag opgeleiden en het percentage mensen dat niet werkt. Hoe lager de rangorde, hoe beter de SES van een wijk. Wijken zijn postcodegebieden. De SCP Statusscores (2016) is op 30 oktober 2017 gedownload via deze link: SCP Statusscores (2016) gedownload op 18-9-2017 via deze link: http://www.scp.nl/Formulieren/Statusscores_opvragen

Schoolkenmerken								
Schoolcode	A		B	C	D	E	F	G
Locaties	2		1	1	1	1	1	1
Groepen	2		2	2	2	2	3	2
Start Engels	Locatie 1 groep 5	Locatie 2 groep 5	variabel	groep 2	groep 3	groep 7	groep 7	groep 7
Methode	Take it Easy (Piramide)	Take it Easy	Take it Easy	iPockets	Take it Easy	-	-	-
Min./week	45-60 min.	45-60 min.	45-60 min.	45-60 min.	45 min.	-	-	-
Indicatie SES								
rangorde (landelijk)	763	1494	128	2723	138	261	118	3251
statusscore (landelijk)	0,86	0,35	1,83	-0,66	1,78	1,44	1,84	-1,69
positie (steekproef)	5	6	2	7	3	4	1	8
NT2-leerlingen								
NL en andere taal	32%	30%	24%	24%	22%	84%	24%	70%
Andere taal	0%	0%	2%	3%	0%	6%	8%	17%
Jongens	44%	53%	50%	66%	37%	50%	49%	53%
Leeftijd (jaar)	9,8	9,8	9,7	9,9	9,8	9,8	10,0	9,8
Deelnemers (N)	24	30	53	35	31	32	63	30
			B1: 26, B2: 27	C1: 24, C2: 11	D1: 11, D2: 20	E1: 16, E2: 16	F1: 25, F2: 25, F3: 13	G1: 18, G2: 12
Geen toestemming	A1: 4 (14%)	A2: 1 (3%)	7 (12%) B1: 4 (13%) B2: 3 (10%)	4 (10%) C1: 3 (11%) C2: 1 (8%)	13 (29%) D1: 12 (52%) D2: 1 (5%)	6 (16%) E1: 6 (27%) E2: 0 (0%)	4 (6%) F1: 3 (11%) F2: 1 (4%) F3: 0 (0%)	1 (3%) G1: 1 (5%); G2: 0 (0%)

Tabel 2.4.1 Overzicht Schoolkenmerken

2.5 Immigratiestatus

Voor de immigratiestatus van leerlingen is er onderscheid gemaakt tussen vijf categorieën: “geen” (leerling en ouders zijn in Nederland geboren), “1e generatie immigrant, Westers” (leerling is in een ander Westers land dan Nederland geboren), “1e generatie immigrant, niet-Westers” (leerling is in een niet-Westers land geboren), “2e generatie immigrant, Westers” (tenminste één ouder geboren in een ander Westers land dan Nederland) en “2e generatie immigrant, niet-Westers” (tenminste één ouder geboren in een niet-Westers land). Grafiek 2.5.1 geeft de immigratiestatusverdeling voor alle leerlingen die deelgenomen hebben aan het ORWELL-project. In Bijlage A staan de verdelingen per school en groep.

Grafiek 2.5.1 Immigratiestatusverdeling alle leerlingen

Grafiek 2.5.1 laat zien dat 89% van de leerlingen in Nederland geboren is. Negen procent is niet in Nederland geboren. Van de leerlingen geboren in Nederland, heeft 38% tenminste één ouder die niet in Nederland geboren is. In totaal heeft 43% van de leerlingen een immigrantenachtergrond, waarvan 79% een niet-Westerse achtergrond heeft. De leerlingen die niet in Nederland geboren zijn (9%), komen uit 18 verschillende landen, waaronder Turkije, Ghana, Suriname, China, Dominicaanse Republiek, Engeland en Sri Lanka. De ouders die niet in Nederland geboren zijn, komen uit 37 verschillende landen, waaronder (naast eerder genoemde landen ook) Brazilië, Curaçao, Pakistan, Zuid-Afrika, Australië, Egypte, India, Indonesië, Guinea, Mali, Irak, Roemenië en Zwitserland.

Tussen de scholen en groepen waren er significante verschillen in de immigratiestatusverdeling van de leerlingen. Scholen C en D hadden geen leerlingen met de status van “1^e generatie immigrant”. School C bestond voor 86% uit leerlingen die de immigratiestatus “geen” hadden. Voor School D was dit 74%. Het tegenovergestelde kwam ook voor: op School E en School G zaten nauwelijks leerlingen met de immigratiestatus “geen”. De leerlingenpopulatie van deze twee scholen bestond grotendeels uit 2^e generatie niet-Westerse immigranten (School E: 87% en School G: 70%). School G had bovendien ook de grootste populatie 1^e generatie niet-Westerse immigranten (20%). Ruim 20% van de leerlingen van School A en School B had de immigratiestatus “2^e generatie immigrant, niet-Westers”. Voor

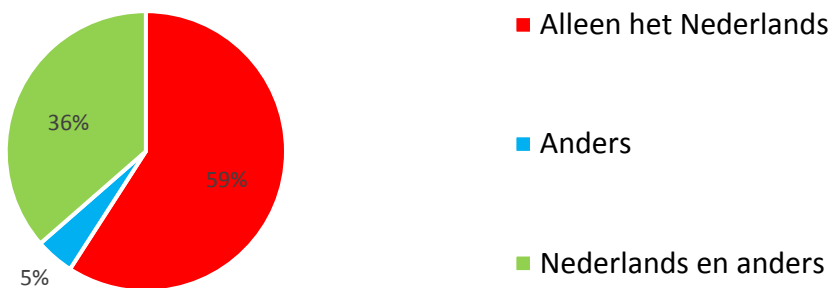
School F had de grootste groep leerlingen met een immigratiestatus de status “2^e generatie immigrant, Westers” (13%). School F wordt bezocht door relatief veel kinderen van expats. Binnen scholen was er tussen de groepen geen significant verschil in de verdeling van de leerlingen naar immigratiestatus.

Terwijl bij de meeste scholen en in de meeste groepen geen sprake was van een dominante afkomstgroep, waren er bij School E en School G wel twee dominante groepen. Bij School E ging het om leerlingen waarvan tenminste één ouder in Marokko (23%) of Suriname (35%) is geboren. Bij School G ging het om leerlingen waarvan tenminste één ouder in Suriname (40%) of Ghana (18%) is geboren. Als naar de afzonderlijke groepen van de scholen gekeken wordt, dan valt het op dat er verschillen zijn tussen de groepen van School F en School G. Het aandeel leerlingen met een andere afkomst dan de Nederlandse bedraagt in Groep F1 ruim 30%, terwijl dit aandeel bij de andere twee groepen van School F rond de 40% ligt. Tussen Groep G1 en Groep G2 van School G is er ook een verschil: terwijl in groep G1 twee dominante afkomstgroepen zijn, namelijk tenminste één ouder die geboren is in Suriname (39%) of Ghana (22%), gaat het bij groep G2 om slechts één dominante groep, namelijk tenminste één ouder die geboren is in Suriname (42%).

2.6 Thuistaal

Voor de thuistaal van leerlingen is er onderscheid gemaakt tussen drie categorieën: “alleen het Nederlands” (thuis wordt alleen het Nederlands gesproken), “Nederlands en anders” (thuis wordt naast het Nederlands tenminste nog één andere taal gesproken), “Anders” (thuis wordt geen Nederlands gesproken, maar alleen een andere taal). Grafiek 2.6.1 geeft de thuistaalverdeling voor alle leerlingen die deelgenomen hebben aan het ORWELL-project. In Bijlage B Verdeling Thuistaal per School en Groep staan de thuistaalverdelingen per school en groep.

Thuistaal: Alle leerlingen

Grafiek 2.6.1 Thuistaalverdeling alle leerlingen

Grafiek 2.6.1 laat zien dat bij 59% van de leerlingen alleen het Nederlands thuis wordt gesproken. Bij 36% van alle leerlingen wordt naast het Nederlands nog één of meerdere talen thuis gesproken en bij 5% wordt thuis alleen een andere taal dan het Nederlands gesproken. In totaal worden 34 verschillende talen in plaats van of naast het Nederlands gesproken. Deze

talen zijn onder andere Arabisch, Bambara, Chinees, Duits, Egyptisch, Ghanees, Hindoestaans, Mahryhi, Pakistaans, Spaans en Turks.

De leerlingen is gevraagd aan te geven hoe goed ze de niet-Nederlandse thuistaal verstaan, spreken, lezen en schrijven. Een totaal van 68% gaf aan deze taal goed tot heel goed te kunnen verstaan. Voor spreken gaf 52% aan dat zij dit goed tot heel goed kunnen. Het lezen van de niet-Nederlandse thuistaal wordt door 22% goed tot heel goed beheerst en 20% kan de taal goed tot heel goed schrijven. Alle leerlingen konden de thuistaal in meer of mindere mate verstaan. Slechts 3% kon de niet-Nederlandse thuistaal helemaal niet spreken. Het spreken en lezen wordt door respectievelijk 25% en 34% helemaal niet beheerst. Samengevat, een groter deel van de leerlingen beheerst de niet-Nederlandse thuistaal eerder passief dan actief en taalvaardigheden zoals lezen en schrijven worden minder vaak beheerst.

Tussen de scholen en groepen waren er significante verschillen in de thuistaalverdeling van de leerlingen. Het percentage leerlingen waar thuis alleen het Nederlands gesproken werd, lag rond de 70% voor School A, School B en School F. Voor School C en School D lag dit percentage rond de 80%. Voor School E en G was dit percentage respectievelijk 7% en 14%. Samengevat, bij leerlingen van School E en G werd thuis minder vaak alleen het Nederlands gesproken.

Het percentage leerlingen dat één of meerdere thuistalen naast het Nederlands hadden, lag voor School B, School C, School D en School F rond de 20%. Voor School A was dit percentage iets hoger, namelijk 31%. Bij School E en School G wordt in respectievelijk 87% en 73% van de leerlingen thuis één of meerdere andere talen naast het Nederlands gesproken. Terwijl op School A, School B, School C en School D geen tot nauwelijks leerlingen zijn waar thuis alleen één of meer andere talen dan het Nederlands wordt gesproken, wordt bij 6%, 8% en 13% van de leerlingen van respectievelijk School E, School F en School G alleen één of meerdere talen dan het Nederlands gesproken. Er was geen significant verschil tussen de leerlingen van de verschillende scholen voor wat betreft de mate waarin ze hun niet-Nederlandse thuistaal kunnen verstaan, spreken, lezen en schrijven.

Er was geen significant verschil in thuistaalverdeling tussen de groepen binnen één school. Wel dient opgemerkt te worden dat bij bijna 25% van de leerlingen uit F3 thuis alleen één of meerdere talen anders dan het Nederlands gesproken worden, terwijl dit voor de twee andere groepen van School F 4% is.

Bij 37% van alle leerlingen wordt thuis Engels gesproken. Van de leerlingen waar thuis Engels wordt gesproken, zat het grootste deel op School F (34% van alle leerlingen waar thuis Engels wordt gesproken). Voor School C, School D en School F geldt dat als bij leerlingen thuis een andere taal of andere talen gesproken worden, het Engels dan vaak één van die talen is. Bij School C ging het om 63%, bij School D om 67% en bij School F om 75%. Alhoewel School E en School G een groot percentage leerlingen hebben die thuis andere talen spreken, is het aandeel leerlingen waar Engels thuis gesproken wordt kleiner dan bij School C, School D en School F; bij School E gaat het om 10% van de leerlingen en bij School G om 31%. Bij School A en B was dit percentage respectievelijk 35% en 23%.

2.7 Samenvatting leerlingkenmerken per school

Op basis van bovenstaande beschrijvingen van de leerlingen van de verschillende scholen en groepen, kunnen de volgende beschrijvingen van de scholen gegeven worden:

School A uitgelicht: Leerlingkenmerken

School A start in groep 5 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School A de 5e en 6e positie in ten opzichte van de andere scholen die deelnemen. Ruim 65% van de leerlingen en hun ouders zijn in Nederland geboren, maar ruim 20% van de leerlingen heeft tenminste één ouder die in een niet-Westers land is geboren. Dit geldt voor beide groepen van School A. Hiernaast geldt dat bij ruim 30% van de leerlingen van School A naast het Nederlands nog één of meerdere talen thuis wordt gesproken. NB. De twee groepen van School A zijn in verschillende wijken gevestigd.

School B uitgelicht: Leerlingkenmerken

De leerlingen van school B zijn gemiddeld iets jonger dan de gehele populatie leerlingen. De leerlingen zijn in Groep 1 of later gestart met Engelse lessen, maar door variabele instroom, is het startmoment voor de leerlingen ook variabel. Op basis van de SES-statusscore neemt School B de 2e positie in ten opzichte van andere deelnemende scholen. Dit geeft aan dat de wijk waarin School B gevestigd is een relatief hoge SES heeft. Ruim 65% van de leerlingen en hun ouders zijn in Nederland geboren, maar ruim 20% van de leerlingen heeft tenminste één ouder die in een niet-Westers land is geboren. Hiernaast geldt dat bij ruim 30% van de leerlingen van School B naast het Nederlands nog één of meerdere talen thuis wordt gesproken. Relatief veel leerlingen van School B hebben een dyslexieverklaring.

School C uitgelicht: Leerlingkenmerken

School C start in groep 2 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School C de 7e positie in ten opzichte van de andere deelnemende scholen. School C heeft weinig leerlingen met een immigrantenachtergrond, maar bij 20% van de leerlingen wordt thuis naast het Nederlands één of meerdere andere talen gesproken. Als leerlingen thuis een andere taal dan het Nederlands spreken, gaat het relatief vaak om (ook) het Engels.

School D uitgelicht: Leerlingkenmerken

School D start in groep 3 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School D de 3e positie in ten opzichte van de andere scholen die deelnemen. School D heeft weinig leerlingen met een immigrantenachtergrond, maar bij ruim 20% van de leerlingen wordt thuis naast het Nederlands één of meerdere andere talen gesproken. Als leerlingen thuis een andere taal dan het Nederlands spreken, gaat het relatief vaak om (ook) het Engels.

School E uitgelicht: Leerlingkenmerken

School E start in groep 7 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School E de 4e positie in ten opzichte van de andere deelnemende scholen. School E heeft een grote populatie 2e generatie immigrantenkinderen met voornamelijk een Marokkaanse of Surinaamse afkomst. Bij bijna 90% van de leerlingen wordt thuis één of meerdere talen naast het Nederlands gesproken. Het Engels wordt thuis bij relatief weinig leerlingen gesproken.

School F uitgelicht: Leerlingkenmerken

School F start in groep 7 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School F de hoogste positie in (positie 1) ten opzichte van de andere scholen die deelnemen. De leerlingen van School F zijn iets ouder dan gemiddeld en relatief veel leerlingen hebben een dyslexieverklaring. De grootste populatie kinderen met een immigrantenstatus heeft een Westerse immigrantenafkomst. Bij bijna een kwart van de leerlingen van School F wordt thuis naast het Nederlands ook één of meerdere andere talen gesproken. In Groep F3 wordt bij bijna 25% thuis geen Nederlands gesproken. Bij ruim 75% van de kinderen waar thuis één of meerdere andere talen gesproken wordt, gaat het om het Engels.

School G uitgelicht: Leerlingkenmerken

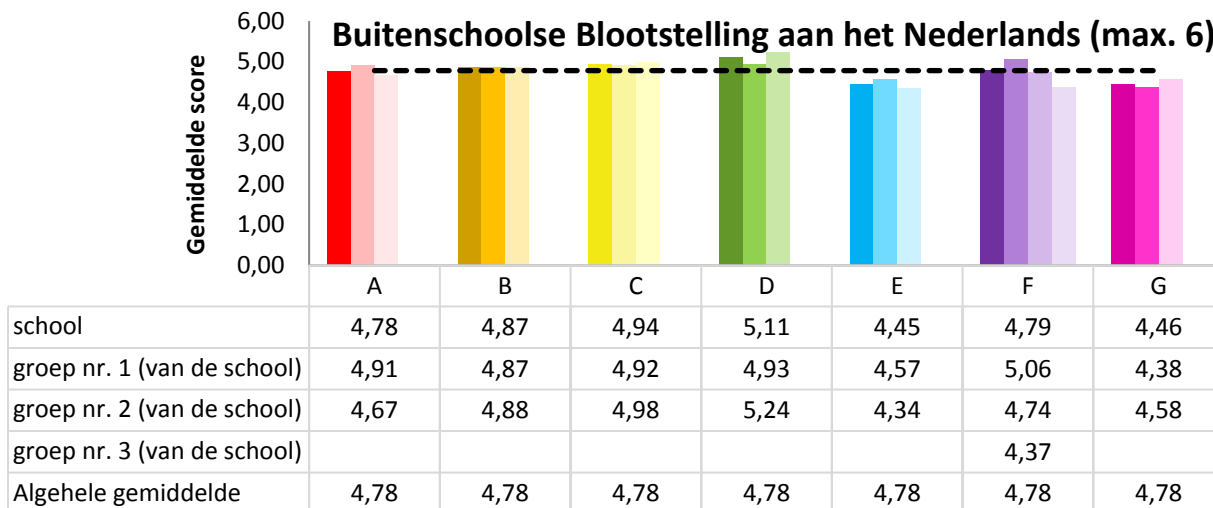
School G start in groep 7 met Engelse lessen. Op basis van de SES-statusscore neemt School G de laagste positie in (positie 8) ten opzichte van de andere deelnemende scholen. School G heeft een grote populatie kinderen met een Surinaamse of Ghanese afkomst. Bij meer dan 10% van de leerlingen wordt thuis geen Nederlands gesproken en bij ruim 70% wordt naast het Nederlands nog één of meerdere talen gesproken. Bij een relatief groot deel van de leerlingen wordt het Ghanees of Surinaams thuis gesproken.

3 Resultaten voor Nederlandse maten

In dit hoofdstuk treft u de resultaten voor de maten die Nederlandse taalvaardigheid maten.

3.1 Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

Zoals uit het vorige hoofdstuk bleek, was de taalachtergrond van de leerlingen zeer divers. Om deze reden is een vragenlijst ontwikkeld om in kaart te brengen hoe vaak leerlingen buiten school blootgesteld worden aan het Nederlands. Het gaat om buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands door familie, vrienden, formeel leesmateriaal en informele media. Elke leerling kreeg een aantal stellingen voorgelegd. Voor elke stelling moesten de leerlingen op een zespuntsschaal, lopend van 'nooit' tot 'altijd', aangeven in hoeverre deze op hen van toepassing was. Voorbeelden van de stellingen zijn 'Ik spreek Nederlands met mijn ouders' en 'Ik luister naar Nederlandstalige muziek'. De vragenlijst bestond in totaal uit 14 stellingen.

Grafiek 3.1.1 Resultaten Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

Grafiek 3.1.1 geeft een overzicht van het gemiddelde op de items van de vragenlijst Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers scoorden op alle items gemiddeld 4,78. Dit geeft aan dat ze buiten school in het algemeen meestal blootgesteld worden aan het Nederlands. Dit was te verwachten aangezien de leerlingen in Nederland wonen.

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands verschilde significant tussen de scholen. Het gemiddelde van School D was significant hoger dan het algehele gemiddelde en School E en School G bleken een significant lager gemiddelde te hebben van het algehele gemiddelde. School D verschilde dan ook significant van School E en School G op het gebied van buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands.

Niet alleen verschilden de scholen onderling significant van elkaar, ook tussen de groepen van de verschillende scholen werden verschillen gevonden. Leerlingen uit Groep D2 werden significant vaker buiten school aan het Nederlands blootgesteld in vergelijking met leerlingen uit Groep A2, Groep E1, Groep E2 en Groep G1. Leerlingen uit Groep F1 werden ook significant vaker buiten school aan het Nederlands blootgesteld in vergelijking met leerlingen uit Groep G1. In het algemeen gold dat de gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands significant lager dan het algehele gemiddelde was voor Groep E2 en Groep G1, terwijl de gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen uit Groep D2 en Groep F1 significant hoger was dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, er is een verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen van School E en School G en in het bijzonder de leerlingen uit Groep E2 en Groep G1 worden beduidend minder blootgesteld aan het Nederlands buiten school dan andere leerlingen. Leerlingen van School D en in het bijzonder de leerlingen uit Groep D2 worden beduidend meer blootgesteld aan het Nederlands buiten school dan andere leerlingen. Dit geldt ook voor leerlingen uit Groep F1.

School A uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde score op Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen van School A was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School A. Alleen in vergelijking met Groep D2 werden leerlingen uit Groep A2 minder vaak buiten school blootgesteld aan het Nederlands.

Samengevat, de leerlingen van School A worden in vergelijkbare mate als leerlingen van andere scholen buiten school blootgesteld aan het Nederlands, maar in vergelijking met Groep D2 worden leerlingen uit Groep A2 minder vaak buiten school aan het Nederlands blootgesteld.

School B uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen van School B was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School B. Er was ook geen significant verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands de twee groepen van School B.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands is voor leerlingen van School B vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen van School C was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School C. Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in gemiddelde blootstelling aan het Nederlands in Groep C1 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands: 2,29 (nauwelijks) – 5,79 (altijd)) wel groter dan die van de leerlingen uit groep C2 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands: 3,54 (soms/vaak) – 5,43 (meestal)). De leerlingen uit Groep C1 lijken meer van elkaar te verschillen in buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands dan de leerlingen uit Groep C2.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands is voor leerlingen uit beide groepen van School C vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de twee groepen van School C was er een klein verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands.

School D uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School D was significant hoger dan voor leerlingen van andere scholen en de gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen uit Groep D2 in het bijzonder was significant hoger dan voor leerlingen uit andere groepen. De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands was voor School D voornamelijk groter in vergelijking met leerlingen van School E en G en de gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands was voor Groep D2 hoger in vergelijking met vier andere groepen (Groep A2, beide groepen van School E en Groep G1).

Samengevat, leerlingen van School D worden in vergelijking met leerlingen van andere scholen buiten school vaker aan het Nederlands blootgesteld. Dit geldt voornamelijk voor leerlingen uit Groep D2.

School E uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School E was significant lager dan voor leerlingen van andere scholen en de gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen uit Groep E2 in het bijzonder was significant lager dan voor leerlingen uit andere groepen. In vergelijking met Groep D2 was de gemiddelde blootstelling aan het Nederlands van beide groepen van School E laag.

Samengevat, leerlingen van School E worden in vergelijking met leerlingen van andere scholen buiten school minder vaak aan het Nederlands blootgesteld. Dit geldt voornamelijk voor leerlingen uit Groep E2.

School F uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School F was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Leerlingen uit Groep F1 werden buiten school wel significant vaker aan het Nederlands blootgesteld dan andere leerlingen. Als de drie groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan gold ook dat de spreiding in gemiddelde blootstelling aan het Nederlands in Groep F1 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands: 3,86 (vaak) – 5,64 (altijd)) kleiner was dan die van de leerlingen uit groep F2 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands: 2,31 (nauwelijks) – 5,57 (meestal/altijd)) en F3 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands: 2,64 (soms) – 5,50 (meestal/altijd)).

Samengevat, leerlingen van School F worden buiten school even vaak aan het Nederlands blootgesteld als andere leerlingen, maar leerlingen uit Groep F1 worden in vergelijking met leerlingen uit andere groepen vaker buiten school aan het Nederlands blootgesteld. Bovendien is er tussen leerlingen uit Groep F1 een kleiner verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands dan voor leerlingen uit de andere twee groepen van School F.

School G uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands

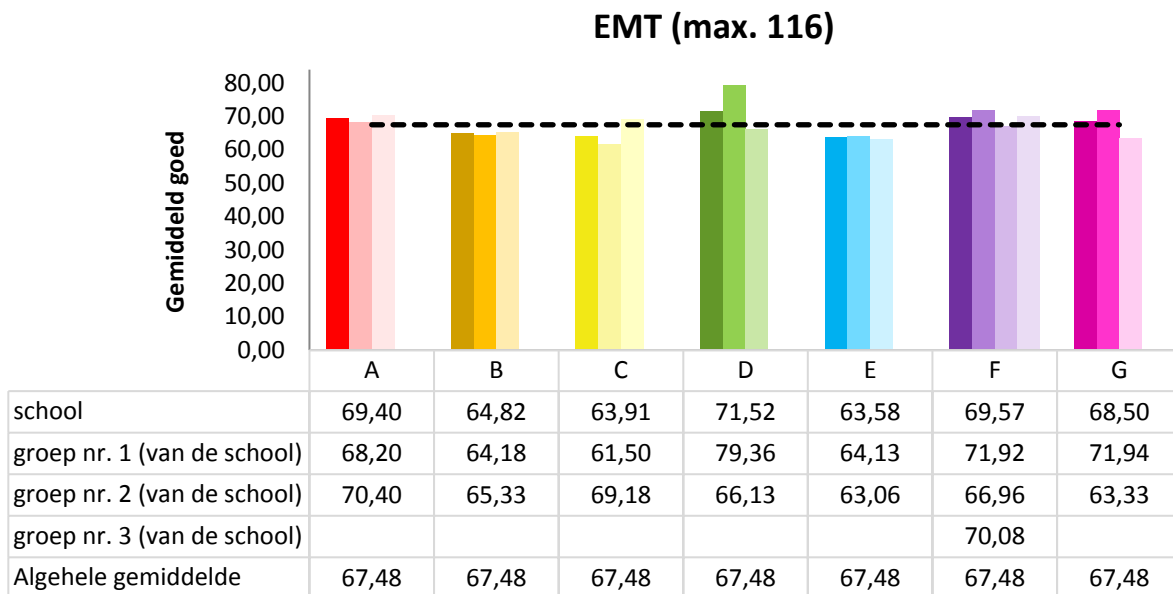
De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen van School G was significant lager dan voor leerlingen van andere scholen en de gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen uit Groep G1 in het bijzonder was significant lager dan voor leerlingen uit andere groepen. In vergelijking met Groep D2 was de gemiddelde blootstelling aan het Nederlands voor leerlingen uit Groep G1 ook laag.

Samengevat, leerlingen van School G worden in vergelijking met leerlingen van andere scholen buiten school minder vaak aan het Nederlands blootgesteld. Dit geldt voornamelijk voor leerlingen uit Groep G1.

3.2 Nederlands Technisch Lezen

3.2.1 De Een-Minuut-Test (EMT)

De Nederlandse technische leesvaardigheid is gemeten met twee taken: de Een-Minuut-Test (EMT) en de Klepel. De EMT bestaat uit een kaart met daarop 116 woorden in vier rijen van 29 woorden. De woorden lopen op in moeilijkheidsgraad. Voorbeelden van de woorden zijn 'als', 'tafel' en 'kegelvormig'. Leerlingen worden gevraagd de woorden zo snel en zo goed mogelijk hardop te lezen. Na een minuut stopt de testleider de leerling. De totaalscore is het aantal correct uitgesproken woorden. Dit wordt berekend door het aantal incorrect uitgesproken woorden af te trekken van het aantal voorgelezen woorden. Het scorebereik is van 0 tot 116.

Grafiek 3.2.1 Resultaten EMT

Grafiek 3.2.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items op de EMT voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hebben gemiddeld 69 van de 116 woorden gelezen in één minuut. Dit is 59% van de woorden. Van deze gelezen woorden hebben ze er gemiddeld 67 correct gelezen (97%). De score van 67 komt overeen met een DLE van 40. Aangezien de EMT in de periode van 3 februari 2017 t/m 5 juli 2017 afgenomen is in groep 6, geeft een didactische leeftijdsequivalent (DLE) tussen 35 en 40 aan dat het niveau van technisch lezen zoals te verwachten is. De ontwikkeling van de technische leesvaardigheid van de leerlingen lijkt goed te verlopen.

De gemiddelde totaalscore op de EMT verschilde niet significant tussen de scholen, maar wel tussen de afzonderlijke groepen. Groep D1 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en Groep C1 in het bijzonder.

Samengevat, er is geen verschil in Nederlandse technische leesvaardigheid tussen de leerlingen van de verschillende scholen, maar leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep D1) hebben een beduidend sterkere technische leesvaardigheid dan de rest van de leerlingen en leerlingen uit één groep (Groep C1) in het bijzonder.

School A uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de EMT dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de EMT dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School B is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. Groep C1 scoorde wel significant lager dan één andere groep (Groep D1). Als de twee groepen van School C onderling met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep C2 (aantal correct gelezen woorden EMT: 41-90) dan voor Groep C1 (aantal correct gelezen woorden EMT: 29-89). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep C1 meer van elkaar verschillen op de EMT dan leerlingen uit Groep C2. Groep C2 lijkt het ook iets beter te doen dan Groep C1: 50% van de leerlingen uit C2 scoorde hoger dan 72 terwijl 50% van de leerlingen uit C1 hoger dan 59 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Echter wordt een klein verschil gevonden tussen de groepen van School C en lijkt het dat Groep C1 het over het algemeen iets minder goed doet.

School D uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. Groep D1 scoorde wel significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep D1 scoorde ook significant hoger dan één andere groep (Groep C1). Als de twee groepen van School D met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep D1 (aantal correct gelezen woorden EMT: 64-101) dan voor Groep D2 (aantal correct gelezen woorden EMT: 47-100). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep D2 meer van elkaar verschillen op de EMT dan leerlingen uit Groep D1. Groep D1 lijkt het ook iets beter te doen dan Groep D2: de laagst scorende 25% van de leerlingen uit D2 scoorde lager dan 55 terwijl de laagst scorende 25% van de leerlingen uit D1 lager dan 72 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Groep D1 doet beter dan gemiddeld en ook iets beter dan de andere groep van School D.

School E uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de EMT dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School E is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de EMT dan andere groepen. Als de drie groepen van School F met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score groter is voor Groep F1 (aantal correct gelezen woorden EMT: 35-98) dan voor Groep F2 (aantal correct gelezen woorden EMT: 40-90) en F3 (aantal correct gelezen woorden EMT: 57-96). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F1 meer van elkaar verschillen op de EMT. Over het algemeen scoorden de leerlingen uit F1 ook iets beter dan leerlingen uit F2 en F3: de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit F1 scoorde hoger dan 90 terwijl de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit F2 en F3 hoger dan respectievelijk 74 en 79 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School F is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de drie groepen van School F is er wel een klein verschil in technische leesvaardigheid.

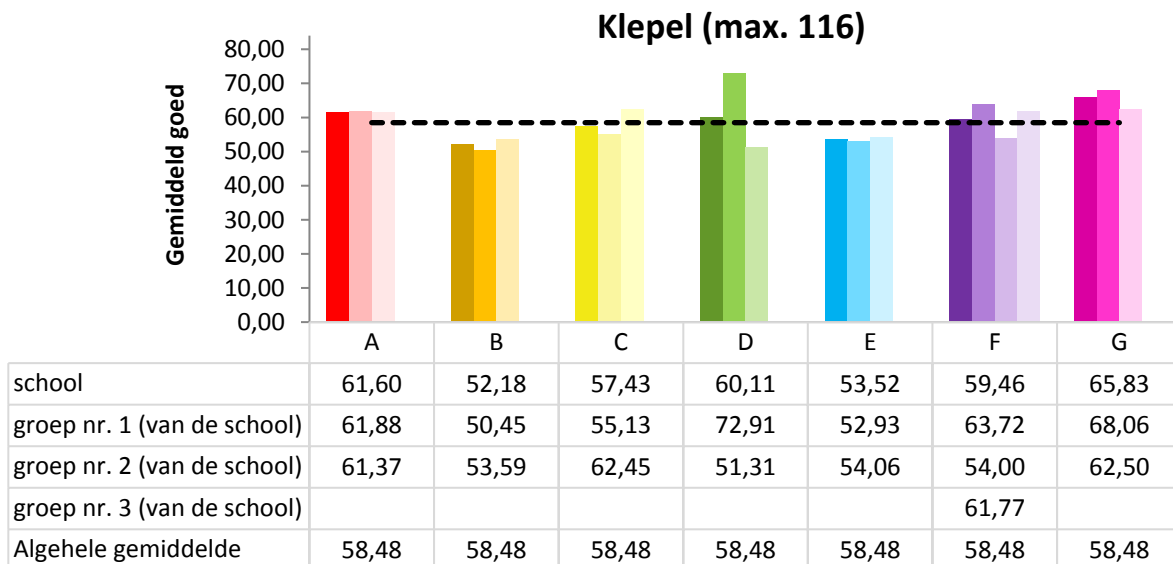
School G uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (EMT)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de EMT dan andere scholen. De groepen van School G scoorden ook niet significant hoger of lager op de EMT dan andere groepen. Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijkt Groep G1 het iets beter te doen dan Groep G2: de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit G1 scoorde hoger dan 84 terwijl de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit G2 hoger dan 68 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School G is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de twee groepen van School G onderling is er een klein verschil.

3.2.2 De Klepel

De Klepel bestaat uit een kaart met daarop 116 non-woorden: woorden die de regels van de Nederlandse taal volgen, maar die niets betekenen. De woorden zijn gevormd op basis van de EMT en lopen eveneens op in moeilijkheidsgraad. Voorbeelden zijn 'olg', 'fasel', 'kagelzermeg'. Leerlingen worden gevraagd de woorden zo snel en zo goed mogelijk hardop te lezen. Na twee minuten stopt de testleider de leerling. De totaalscore is het aantal correct uitgesproken woorden. Dit wordt berekend door het aantal incorrect uitgesproken woorden af te trekken van het aantal voorgelezen woorden. Het scorebereik is van 0 tot 116. Voor zowel de EMT als de Klepel geldt dat hoe hoger de score, hoe beter de technische leesvaardigheid van de leerling is ontwikkeld.

Grafiek 3.2.2 Resultaten Klepel

Grafiek 3.2.2 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items op de Klepel voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hebben gemiddeld 71 van de 116 woorden gelezen in twee minuten. Dit is 61% van de woorden. Van deze gelezen woorden hebben ze er gemiddeld 58 correct gelezen (82%). De score van 58 komt overeen met een DLE van 39. Aangezien de Klepel in de periode van 3 februari 2017 t/m 5 juli 2017 afgenomen is in groep 6, geeft een didactische leeftijdsequivalent (DLE) tussen 35 en 40 aan dat het niveau van technisch lezen zoals te verwachten is. De ontwikkeling van de technische leesvaardigheid van de leerlingen lijkt goed te verlopen.

De gemiddelde totaalscore op de Klepel verschilt significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School B en School E) was significant lager dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één school (School G) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan is de gemiddelde totaalscore van School G ook significant hoger dan die van School B en E.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan is het gemiddelde van twee groepen (Groep D1 en Groep G1) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan is de gemiddelde totaalscore van Groep D1 significant hoger dan die Groep B1, Groep D2 en groep E1.

Samengevat, er is een verschil in technische leesvaardigheid tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen van één afzonderlijke school (School G) en twee groepen (Groep D1 en G1) hadden een beduidend sterkere technische leesvaardigheid dan de rest van de leerlingen. De leerlingen van twee afzonderlijke scholen (School B en School E) hadden een beduidend zwakkere technische leesvaardigheid dan de rest van de leerlingen.

School A uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School B scoorde significant lager dan het algehele gemiddeld op de Klepel én significant lager dan één andere school (School G). De afzonderlijke groepen van School B scoorden niet significant hoger of lager op de Klepel dan het algehele gemiddelde, maar Groep B1 scoorde wel significant lager dan een andere groep (Groep D1). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School B is in het algemeen lager dan die van leerlingen van de andere scholen.

School C uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere groepen. Als de twee groepen van School C onderling met elkaar vergeleken worden, dan deden leerlingen uit C2 het iets beter dan leerlingen uit C1. De laagst scorende 25% van de leerlingen behaalde een gemiddelde score van respectievelijk 57 en 44 in C2 en C1.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar er is wel een klein verschil tussen de groepen.

School D uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere scholen. Groep D1 scoorde wel significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep D1 scoorde ook significant hoger dan drie groepen in het bijzonder (Groep B1, Groep D1 en Groep E1). Er was ook een significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D. Groep D1 presteerde significant beter op de Klepel dan Groep D2.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar Groep D1 doet het wel beter dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School E scoorde significant lager op de Klepel dan andere scholen. De groepen van School E scoorden niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere groepen in het algemeen, maar wel scoorde Groep E1 significant lager dan een andere groep (Groep D1). Als de groepen van School E onderling met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score groter is voor Groep E2 (aantal correct gelezen woorden Klepel: 24-77) dan voor Groep E1 (aantal correct gelezen woorden Klepel: 33-70). De leerlingen uit E2 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de Klepel dan leerlingen uit E1.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School E is in het algemeen lager dan die van leerlingen van de andere scholen en tussen de twee groepen van School E is er ook een klein verschil in technisch lezen.

School F uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de Klepel dan andere groepen. Als de drie groepen van School F met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score groter is voor Groep F1 (aantal correct gelezen woorden Klepel: 14-104) dan voor Groep F2 (aantal correct gelezen woorden Klepel: 13-82) en F3 (aantal correct gelezen woorden Klepel: 29-96). Over het algemeen scoorden de leerlingen uit F1 ook iets beter dan leerlingen uit F2 en F3: 25% van de leerlingen uit F1 scoorde hoger dan 83 terwijl 25% van de leerlingen uit F2 en F3 hoger dan respectievelijk 73 en 75 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School F is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de drie groepen van School F is er wel een klein verschil in technisch lezen.

School G uitgelicht: Nederlands Technisch Lezen (Klepel)

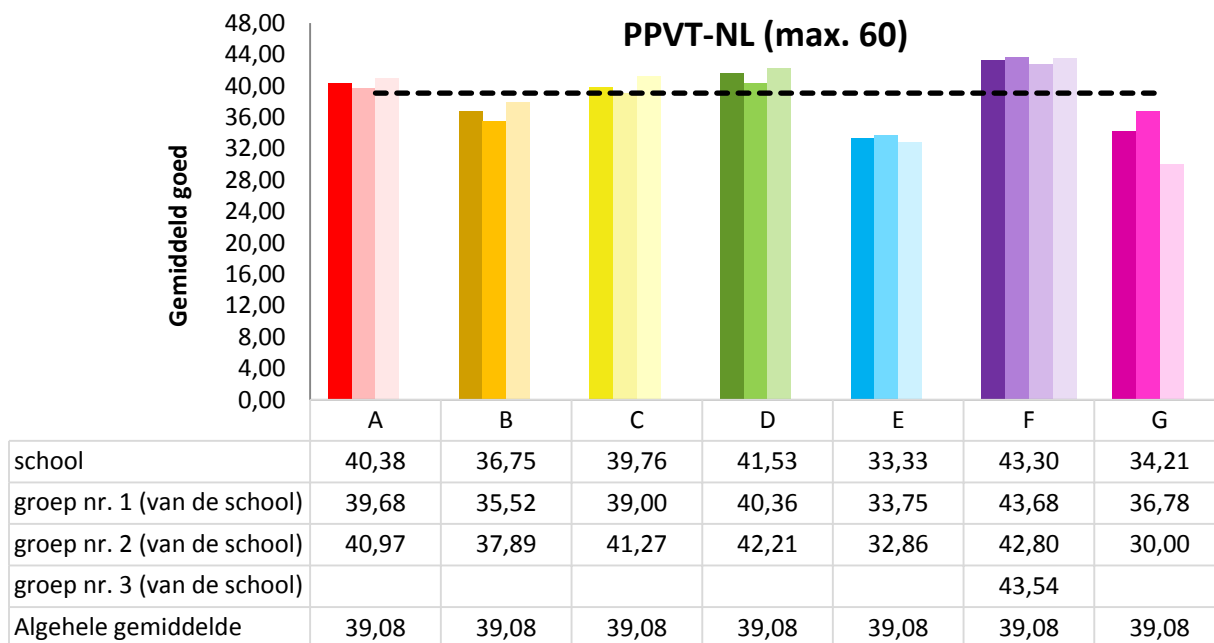
School G scoorde significant hoger op de Klepel dan andere scholen in het algemeen en twee scholen in het bijzonder (School B en School E). Groep G1 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijkt G1 het iets beter te doen: 50% van de leerlingen uit G1 scoorde hoger dan 68 terwijl 50% van de leerlingen uit G2 hoger dan 59 scoorde.

Samengevat, de technische leesvaardigheid van de leerlingen van School G is beter dan die van leerlingen van de andere scholen. Dit geldt voornamelijk voor groep G2.

3.3 Nederlandse Woordenschat

Om de receptieve woordenschat te meten is de Nederlandse versie van de *Peabody Picture Vocabulary Test* (PPVT-III-NL) afgenomen. Dit is een gestandaardiseerde internationale test waarbij leerlingen een woord horen en één van vier plaatjes moeten kiezen dat dit woord het beste illustreert. Een voorbeeld item is 'Kip' en bevat de volgende vier plaatjes: een vlieger, een bank, een kip en een jurk. Voor elk goed gekozen plaatje wordt een punt toegekend. Voor

het ORWELL-project worden alleen sets 7 t/m 11 afgenomen, bestaande uit 60 items. Hoe hoger de score van de leerling, hoe groter de receptieve woordenschat.

Grafiek 3.3.1 Resultaten PPVT-NL

Grafiek 3.3.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de PPVT-NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 39 van de 60 items goed (65%) van de PPVT-NL goed.

De gemiddelde totaalscore op de PPVT-NL verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van drie scholen (School B, School E en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van twee scholen (School D en School F) significant hoger dan het algehele gemiddelde. School E en School G scoorden lager dan alle scholen behalve School B. School B scoorde significant lager dan de twee hoogst scorende scholen, School D en School F. School A scoorde significant beter dan de twee laagst scorende scholen, School E en School G. School D scoorde beter dan de drie laagste scorende scholen, School B, School E en School G. School F scoorde beter dan alle scholen behalve School A en School D. School C scoorde significant hoger dan School E en School G, maar significant lager dan School F.

Het gemiddelde van alle groepen behalve Groep A1, Groep B2, de twee groepen van School C en groep D1, wijkt significant af van het algehele gemiddelde. Groep A2, Groep D2 en alle groepen van School F scoorden significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep B1, beide groepen van School E en beide groepen van School G scoorden significant lager dan het algehele gemiddelde. Tussen de groepen waren er ook grote verschillen met de vijf laagst scorende groepen (Groep B1, beide groepen van School E en beide groepen van School G) die in het algemeen significant lager scoorden dan andere groepen en de vier hoogst scorende groepen (Groep D2 en de drie groepen van School F) die in het algemeen significant hoger scoorden dan andere groepen.

Samengevat, er waren grote verschillen in Nederlandse woordenschat tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen.

School A uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-NL dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan de twee laagst scorende scholen (School E en School G). Groep A1 scoorde alleen significant hoger dan de laagst scorende groep (Groep G2) en Groep A2 scoorde beter dan de drie laagst scorende groepen (Groep E1, Groep E2 en Groep G2).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen behalve de twee laagst scorende scholen. Tussen de twee groepen van School A is er wel een klein verschil.

School B uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School B scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde en significant lager dan de twee hoogst scorende scholen (School D en School F). Groep B1 scoorde significant lager dan de vier hoogst scorende groepen (Groep D1 en de drie groepen van School F), maar Groep B2 scoorde vergelijkbaar met alle andere groepen.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School B is in het algemeen kleiner dan die van leerlingen van de andere scholen en tussen de twee groepen van School B is er ook een verschil.

School C uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School C scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel hoger dan de twee laagst scorende scholen (School E en School G) en lager dan één school (School F). Zowel Groep C1 als Groep C2 scoorden significant hoger dan alleen de laagst scorende groep (Groep G2).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar is beter dan die van leerlingen van de twee laagst scorende scholen.

School D uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School D scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en significant hoger dan de drie laagst scorende scholen (School B, School E en School G). Groep D1 scoorde significant hoger dan alleen de laagst scorende groep (Groep G2), maar Groep D2 scoorde hoger dan de vijf laagst scorende groepen (Groep B1 en de twee groepen van zowel School E als School G).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School D is in het algemeen groter dan die van leerlingen van de andere scholen en tussen de twee groepen van School D is ook een klein verschil.

School E uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School E scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde en significant lager dan alle scholen behalve de andere twee laagst scorende scholen (School B en School G). Zowel Groep E1 als Groep E2 scoorden significant lager dan de vijf hoogst scorende groepen (Groep A2, Groep D2 en de drie groepen van School F).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School E is in het algemeen kleiner dan die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

School F scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en significant hoger dan de vier andere scholen (School B, School C, School E en School G). Zowel Groep F1 als Groep F3 scoorden significant hoger dan de vijf laagst scorende groepen (Groep B1 en de twee groepen van zowel School E als School G), maar Groep F2 scoorde alleen beter dan de drie laagst scorende groepen (de twee groepen van zowel School E en Groep G2).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School F is in het algemeen groter dan die van leerlingen van de andere scholen en tussen de drie groepen van School F is ook een klein verschil.

School G uitgelicht: Nederlandse Woordenschat (PPVT-NL)

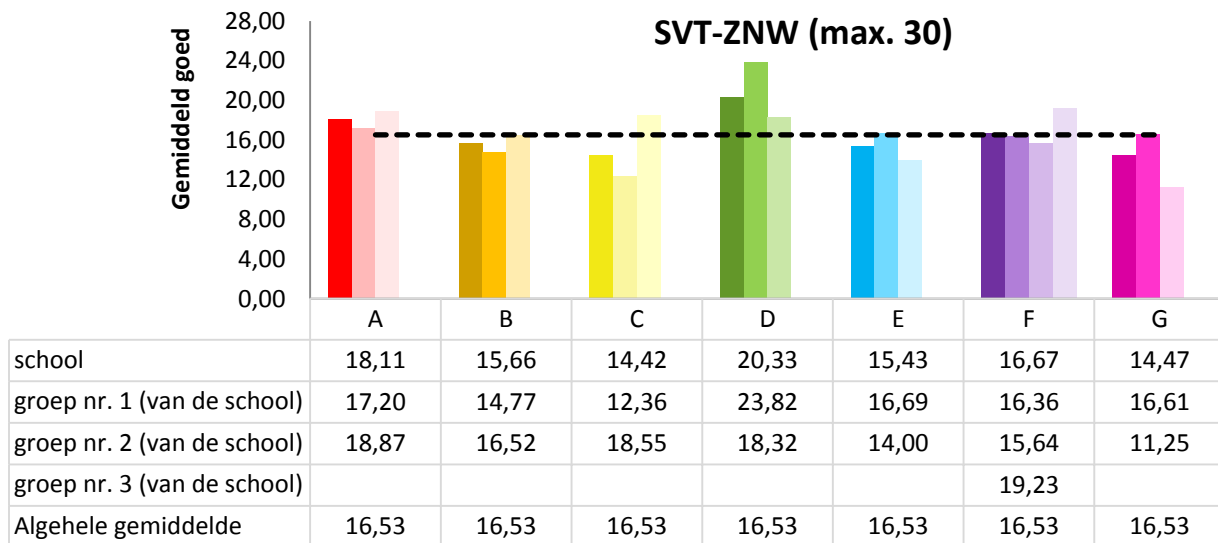
School G scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde en significant lager dan alle scholen behalve de andere twee laagst scorende scholen (School B en School E). Terwijl Groep G1 alleen significant lager scoorde dan twee groepen (Groep F1 en Groep F3), scoorde Groep G2 lager dan alle groepen behalve de twee groepen van de twee laagst scorende scholen (School B en School E).

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School G is in het algemeen kleiner dan die van leerlingen van de andere scholen en tussen de twee groepen van School G is ook een verschil.

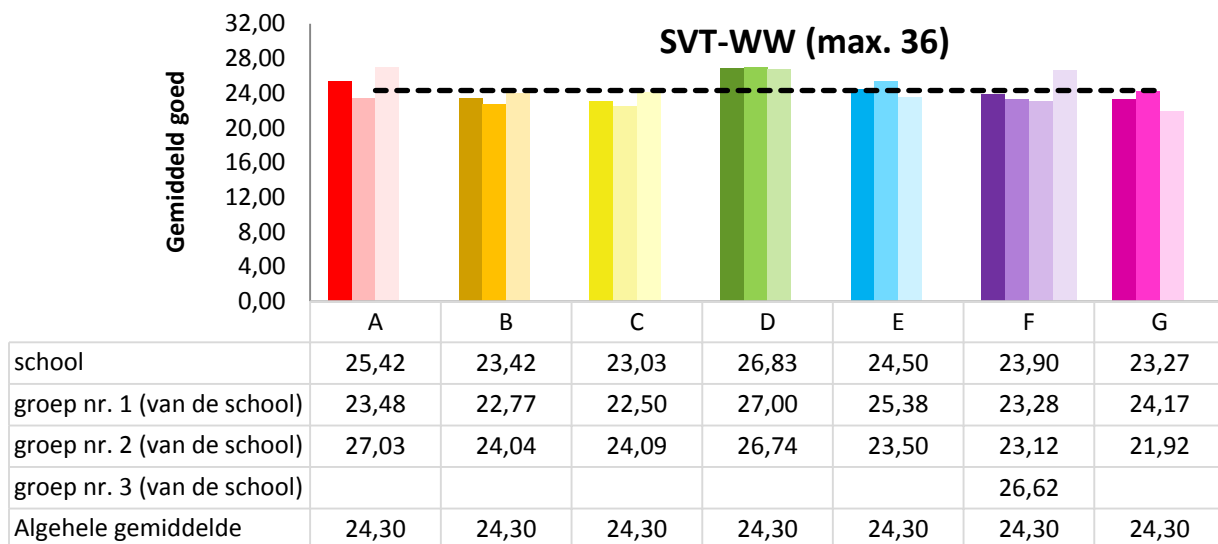
3.4 Nederlandse Spelling

De Schoolvaardigheidstoets (SVT) meet Nederlandse spellingsvaardigheid en bestaat uit twee onderdelen: spelling van zelfstandig naamwoorden en spelling van werkwoorden. Deze toets wordt op veel scholen twee keer per jaar afgenomen om de ontwikkeling van de spellingsvaardigheid van de leerlingen in kaart te brengen. Leerlingen horen een zin waarna aan het eind van de zin wordt gezegd welk woord zij moeten opschrijven. Het onderdeel 'Zelfstandig Naamwoorden' bestaat oorspronkelijk uit 6 blokken met elk 15 zinnen, maar leerlingen van het ORWELL-project maakten twee blokken, in totaal 30 zinnen. Het onderdeel 'Werkwoorden' bestaat oorspronkelijk uit 3 blokken met elk 18 items, maar ook hiervan maakten leerlingen van het ORWELL-project twee blokken, in totaal 36 zinnen. De blokken kennen een

oplopende moeilijkheidsgraad. Leerlingen krijgen voor elk goed antwoord één punt. Voor beide onderdelen geldt: hoe hoger de score, hoe beter de spellingsvaardigheid van een leerling.

Grafiek 3.4.1 Resultaten SVT-ZNW

Grafiek 3.4.2 Resultaten SVT-WW

Grafiek 3.4.1 en Grafiek 3.4.2 geven een overzicht van het gemiddelde aantal goede items op respectievelijk de SVT-zelfstandige naamwoorden (SVT-ZNW) en de SVT-werkwoorden (SVT-WW) voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 16 van de 30 items (53%) van de SVT-zelfstandige naamwoorden goed en voor SVT-werkwoorden hadden ze gemiddeld 24 van de 36 (67%) goed. Voor beide onderdelen van de SVT (gecombineerd) hadden leerlingen gemiddeld 41 van de 66 items (62%) goed. Deze resultaten geven aan dat de SVT van gemiddelde moeilijkheidsgraad was voor de leerlingen.

De gemiddelde score op de SVT (gecombineerd) verschilde significant tussen de scholen en de groepen. Het gemiddelde van één school (School C) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Met betrekking tot de SVT-ZNW scoorde ook School G significant lager dan het algehele gemiddelde. Twee scholen (School A en School D) scoorden significant hoger dan het algehele gemiddelde op de SVT (gecombineerd). School D scoorde ook significant hoger dan vier andere scholen (School B, School C, School F en School G) in het bijzonder op de SVT (gecombineerd) en de SVT-WW. Voor de SVT-WW scoorde alleen School D significant hoger dan het algehele gemiddelde. Voor de SVT-ZNW scoorde School D significant hoger dan alle andere scholen behalve School A.

Het gemiddelde van twee groepen (Groep C1, Groep G2) was significant lager dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van drie groepen (Groep A2 en beide groepen van School D) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep A2 scoorde significant hoger dan Groep C1 en Groep G2. Groep D1 scoorde significant hoger dan Groep B1, Groep C1, Groep F2 en Groep G2. Groep D2 scoorde significant hoger dan Groep C1. Met betrekking tot de SVT-ZNW waren de resultaten vergelijkbaar, met uitzondering van Groep D2 die niet significant hoger of lager scoorde dan het algehele gemiddelde. Met betrekking tot de SVT-WW, scoorden alleen Groep A2 en Groep D2 significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep A2 scoorde significant hoger dan Groep C1 en Groep F2; Groep D2 significant hoger dan Groep C1.

Samengevat, in het algemeen zijn er grote verschillen in spellingsvaardigheid tussen scholen en groepen, maar de verschillen voor het spellen van zelfstandige naamwoorden zijn groter en veelvuldiger dan die voor het spellen van werkwoorden. Leerlingen van School D lijken in het algemeen sterkere spellingsvaardigheden te hebben dan leerlingen van de andere scholen.

School A uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

School A scoorde significant hoger op de SVT (gecombineerd) dan de leerlingen van andere scholen, maar als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde School A niet significant hoger of lager dan andere scholen. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School A significant hoger dan één school in het bijzonder (School C).

Groep A2 scoorde significant hoger dan twee andere groepen (Groep C1 en Groep G2) op de SVT (gecombineerd). Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde Groep A1 significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep D1. Groep A2 scoorde significant lager dan Groep D1, maar significant hoger dan de twee laagst scorende groepen, Groep C1 en Groep G2. Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde Groep A2 significant hoger dan twee andere groepen (Groep C1 en Groep F2). Zowel Groep A1 als Groep A2 niet significant lager of hoger dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School A niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de Nederlandse spellingstoets, valt het wel op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit groep A1 (aantal goede items SVT: 13-58) groter was dan die van de leerlingen uit groep A2 (aantal goede items SVT: 34-57). De leerlingen uit Groep A1 lijken meer van elkaar te verschillen met betrekking tot hun Nederlandse spellingsvaardigheid dan de leerlingen uit Groep A2.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School A is sterker dan die van leerlingen van andere scholen. Dit geldt vooral voor de spelling van zelfstandige naamwoorden. Leerlingen uit Groep A2 lijken in het algemeen een betere spellingsvaardigheid te hebben dan leerlingen uit Groep A1.

School B uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

De leerlingen van School B scoorden niet significant hoger of lager op de SVT (gecombineerd) dan leerlingen van andere scholen. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School B significant lager dan de hoogst scorende school, School D. Groep B1 scoorde significant lager op de SVT (gecombineerd) dan leerlingen uit de hoogst scorende groep, Groep D1. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorden zowel Groep B1 als Groep B2 significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep D1. Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorden zowel Groep B1 als Groep B2 niet significant lager of hoger dan andere groepen.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met die van leerlingen van andere scholen. Dit geldt voornamelijk voor het spellen van werkwoorden.

School C uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

School C scoorde significant lager op de SVT (gecombineerd) dan de leerlingen van andere scholen en in het bijzonder lager dan leerlingen van alleen de hoogst scorende school, School D. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School C significant lager dan twee andere scholen (School A en School D).

Groep C1 scoorde significant lager dan drie andere groepen (Groep A2, Groep D1 en Groep D2) op de SVT (gecombineerd). Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde Groep C1 significant lager vier andere groepen (Groep A2, beide groepen van School D en Groep F3). Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde Groep C1 significant lager dan de twee hoogst scorende groepen, Groep A2 en Groep D2.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School C is zwakker dan die van leerlingen van andere scholen. Leerlingen uit Groep C2 lijken een sterkere spellingsvaardigheid te hebben dan leerlingen uit Groep C1.

School D uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

De leerlingen van School D scoorden significant hoger op de SVT (gecombineerd) dan de leerlingen van andere scholen. School D scoorde significant hoger dan School B, School C, School F en School G. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School D significant hoger dan alle andere scholen behalve School A. Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde School D significant hoger dan twee andere scholen (School C en School G).

Groep D1 scoorde significant hoger dan vier andere groepen (Groep B1, Groep C1, Groep F2 en Groep G2) op de SVT (gecombineerd). Groep D2 scoorde significant hoger dan één andere groep (Groep C1). Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde Groep D1 significant hoger dan alle groepen behalve Groep C2 en Groep F3. Groep D2 scoorde significant hoger dan Groep C1, maar significant lager dan Groep D1. Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde Groep D2 significant hoger dan de laagst scorende groep, Groep C1.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School D is sterker dan die van leerlingen van andere scholen. Dit geldt voornamelijk voor het spellen van zelfstandige naamwoorden. De leerlingen uit Groep D1 lijken een sterkere spellingsvaardigheid te hebben dan leerlingen uit Groep D2.

School E uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

De leerlingen van School E scoorden niet significant hoger of lager op de SVT (gecombineerd) dan leerlingen van andere scholen. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School E significant lager dan de hoogst scorende school, School D. De leerlingen uit de groepen van School E scoorden niet significant hoger of lager op de SVT (gecombineerd) dan leerlingen uit andere groepen. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde alleen Groep E2 significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep D1. Er was geen significant verschil in prestatie tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen uit beide groepen van School E is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de SVT (gecombineerd) dan de leerlingen van andere scholen. Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde School F significant lager dan de hoogst scorende school, School D.

Groep F2 scoorde significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep D1, op de SVT (gecombineerd). Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorden zowel Groep F1 als Groep F2 significant lager dan de hoogste scorende groep, Groep D1. Groep F3 scoorde significant hoger dan de twee laagst scorende groepen, Groep C1 en Groep G2. Als alleen naar SVT-WW gekeken wordt, dan scoorde Groep F2 significant lager dan Groep A2.

Hoewel de drie groepen van School F niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de Nederlandse spellingstoets, valt het op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items SVT (gecombineerd): 29-58) wel kleiner was dan die van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items SVT (gecombineerd): 13-58) en Groep F2 (aantal goede items SVT (gecombineerd): 15-54). De leerlingen uit Groep F3 lijken dus minder van elkaar te verschillen met betrekking tot hun Nederlandse spellingsvaardigheid dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2.

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen uit alle groepen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Tussen de groepen zijn er wel verschillen; Groep F1 lijkt een iets zwakkere spellingsvaardigheid te hebben en Groep F3 lijkt een iets sterkere spellingsvaardigheid te hebben.

School G uitgelicht: Nederlandse Spelling (SVT)

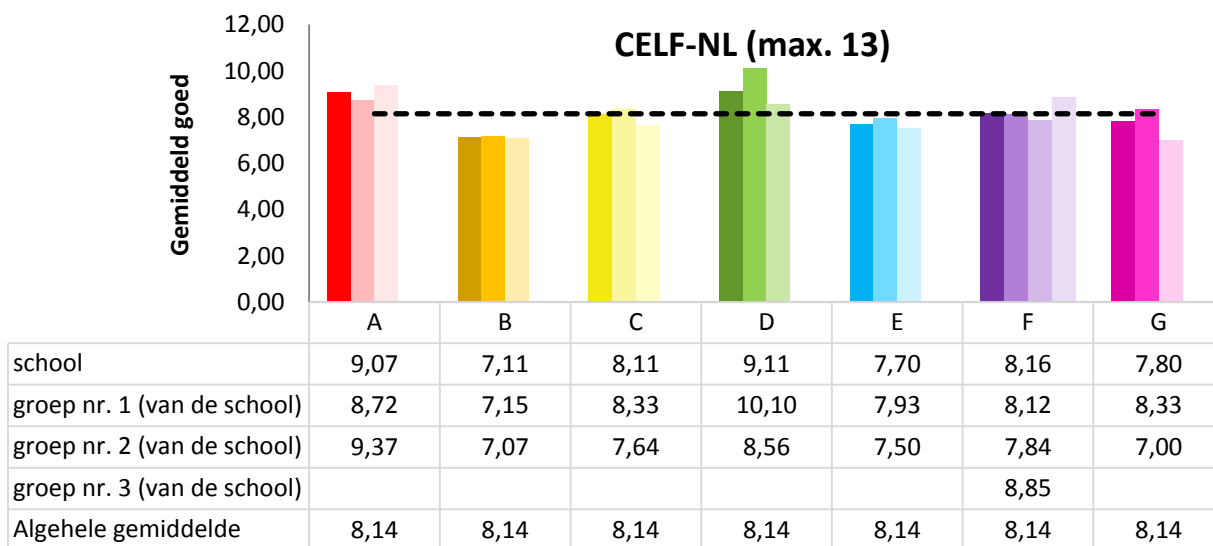
School G scoorde niet significant hoger of lager op de SVT (gecombineerd) dan de andere scholen in het algemeen, maar scoorde wel significant lager dan de hoogst scorende school, School D. Als de SVT-ZNW en SVT-WW afzonderlijk beschouwd worden, dan scoorde School G significant lager dan andere scholen op de SVT-ZNW, maar niet op de SVT-WW.

Groep G2 scoorde significant lager dan twee andere groepen (Groep A2 en Groep D1) op de SVT (gecombineerd). Als alleen naar SVT-ZNW gekeken wordt, dan scoorde Groep G1 significant lager dan de hoogste scorende groep, Groep D1. Groep G2 scoorde significant lager dan drie andere groepen (Groep A2, Groep D1 en Groep F3).

Samengevat, de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School G is zwakker dan die van leerlingen van de andere scholen. Dit geldt voornamelijk voor het spellen van zelfstandige naamwoorden. Leerlingen uit Groep G1 lijken bovendien een sterkere Nederlandse spellingsvaardigheid te hebben dan leerlingen uit Groep G2.

3.5 Nederlandse Grammatica

Het niveau van de leerlingen op het gebied van Nederlandse grammatica werd gemeten met de taak 'Zinnen Samenstellen'. Deze taak is een onderdeel van de Nederlandse versie van de *Clinical Evaluation of Language Fundamentals* (CELF) en meet de grammaticale zinsproductie van leerlingen. In de taak krijgen de leerlingen woordgroepen te zien waarmee ze twee grammaticaal correcte zinnen moeten maken. Een leerling ziet bijvoorbeeld de woordgroepen "ligt" "in de stoel" "de poes" en moet hiermee een zin en een vraag maken. Er zijn 13 opgaven en in totaal maken de leerlingen 26 zinnen. Voor elke correcte opgave, dat is als beide zinnen goed samengesteld zijn, wordt een punt toegekend. Hoe hoger de score, hoe beter de grammaticale zinsproductie van een leerling.

Grafiek 3.5.1 Resultaten CELF-NL

Grafiek 3.5.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items op de CELF-NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld 8 van de 13 items (62%) van de CELF-NL goed.

De gemiddelde totaalscore op de CELF-NL verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School A en School D) was significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één school (School B) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was alleen het verschil in gemiddelde totaalscore tussen School A en School B significant. School A scoorde significant hoger dan School B.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van twee groepen (Groep A2 en Groep D2) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep G2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Samengevat, er was een verschil in Nederlandse grammaticale kennis tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Twee afzonderlijke scholen (School A en D) en groepen (Groep A2 en D2) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde en één afzonderlijke school (School B) en groep (groep G2) scoorde beduidend lager dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School A scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de CELF-NL én significant hoger dan één andere school (School B). Groep A2 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School A en Groep A2 in het bijzonder is beter dan de algehele gemiddelde Nederlandse grammaticale kennis van leerlingen van de andere scholen.

School B uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School B scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde op de CELF-NL én significant lager dan één andere school (School A). De afzonderlijke groepen van School B scoorden niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Wel behaalde één leerling uit Groep B1 de maximale totaalscore op de CELF-NL.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School B is in het algemeen lager dan die van leerlingen van de andere scholen.

School C uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere groepen. Wel behaalden twee leerlingen uit Groep C1 en één leerling uit Groep C2 de maximale totaalscore op de CELF-NL; 3 van de in totaal 8 leerlingen die de maximale score behaald hebben, zijn afkomstig van School C.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar er zijn wel enkele leerlingen die het bijzonder goed doen.

School D uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School D scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de CELF-NL. Groep D2 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D. Wel behaalde één leerling uit Groep D1 de maximale totaalscore op de CELF-NL.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School D en Groep D2 in het bijzonder is beter dan de algehele gemiddelde Nederlandse grammaticale kennis van leerlingen van de andere scholen.

School E uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School E is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere groepen. Wel behaalde één leerling uit Groep F1 en twee leerlingen uit Groep F2 de maximale totaalscore op de CELF-NL; 3 van de in totaal 8 leerlingen die de maximale score behaald hebben, zijn afkomstig van School F.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar er zijn wel enkele leerlingen die het bijzonder goed doen.

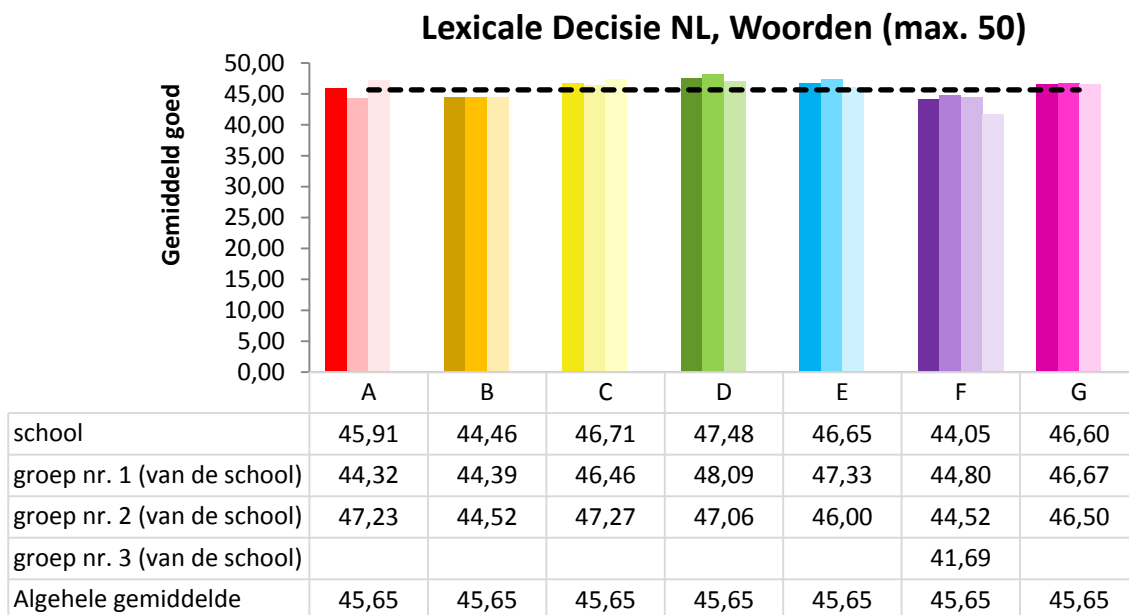
School G uitgelicht: Nederlandse Grammatica (CELF-NL)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-NL dan andere scholen. Groep G2 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was er geen significant verschil.

Samengevat, de Nederlandse grammaticale kennis van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar Groep G2 heeft in het algemeen een iets kleinere Nederlandse grammaticale kennis dan gemiddeld.

3.6 Nederlandse Lexicale Decisie

Een lexicale decisietaak meet de snelheid van toegang tot het vocabulaire (hoe snel kunnen kinderen bestaande woorden accepteren en niet-bestaande woorden afwijzen). In de taak die ingezet is voor dit onderzoek worden simpele Nederlandse bestaande woorden en onzinwoorden gebruikt, zodat er geen grote individuele verschillen ontstaan op het gebied accuratesse, maar alleen op gebied van snelheid. De onzinwoorden zijn gemodelleerd op basis van de geselecteerde bestaande woorden. De taak bestaat uit tien oefenitems en vijftig bestaande (bijvoorbeeld: geld) en vijftig onzinwoorden (bijvoorbeeld: neld). De leerlingen krijgen de woorden visueel gepresenteerd op een laptopscherm. Ze worden geïnstrueerd zo snel mogelijk te reageren op de woorden: er is een groene knop voor bestaande woorden en een rode knop voor niet-bestaande woorden. Na afloop wordt het percentage correct als onzin- of bestaand woord beoordeelde woorden berekend, oftewel de accuratesse. Daarnaast wordt ook gekeken naar hoe snel de leerling deze beoordeling heeft gegeven. Bij de berekening van de gemiddelde snelheid wordt alleen de reactietijd op accurate trials meegenomen.

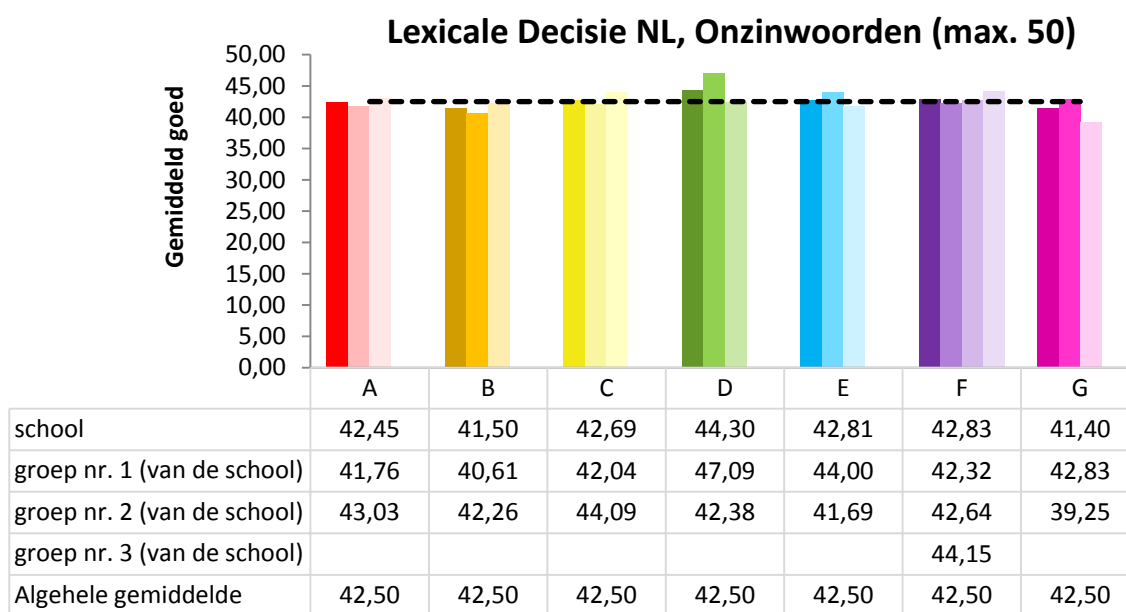

Grafiek 3.6.1 Resultaten Lexicale Decisie NL, Accuratesse Woorden

Grafiek 3.6.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de bestaande woorden op de Lexicale Decisie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers herkenden gemiddeld 46 van de 50 items (92%) van de Lexicale Decisie NL correct als bestaande woorden. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de bestaande woorden uit de Lexicale Decisie NL zeer goed te herkennen waren voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van bestaande woorden op de Lexicale Decisie NL verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van drie scholen (School C, School D en School E) was significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één school (School B) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen scholen B, C, D, E en F. School B scoorde significant lager dan School C, D en E. School F scoorde significant lager dan school D.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van vijf groepen (Groep A2, Groep C2, Groep D1, Groep D2 en Groep E1) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen de groepen A2 en D1 en Groep B2, waarbij Groep B2 significant lager scoorde dan Groep A2 en Groep D1.

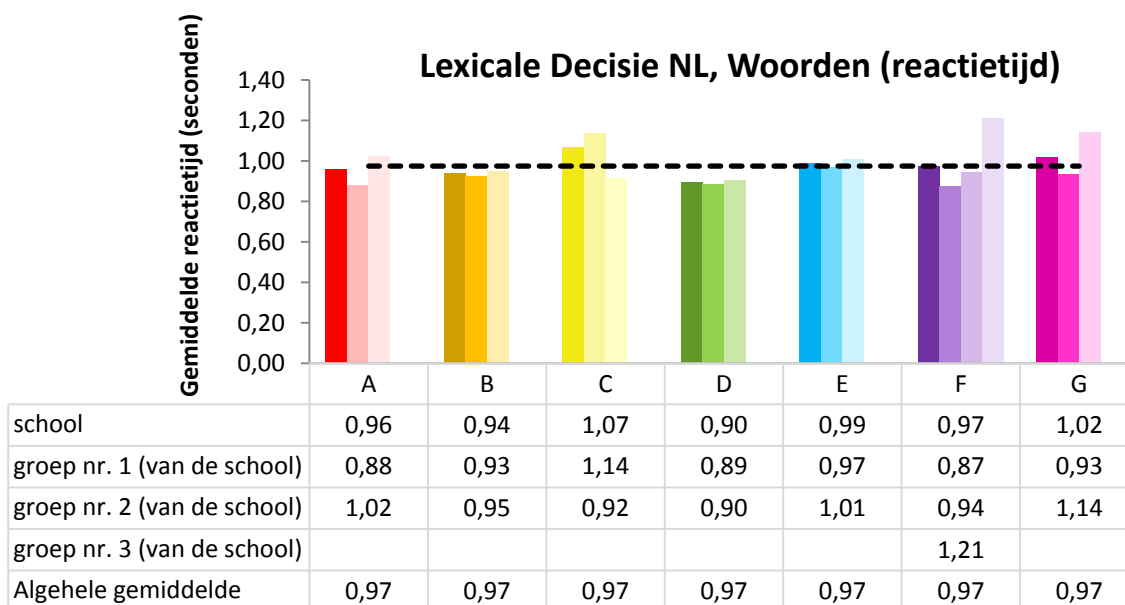

Grafiek 3.6.2 Resultaten Lexicale Decisie NL, Accuratesse Onzinwoorden

Grafiek 3.6.2 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de onzinwoorden op de Lexicale Decisie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers herkenden gemiddeld 43 van de 50 items (86%) van de Lexicale Decisie NL correct als onzinwoorden. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de onzinwoorden uit Lexicale Decisie NL goed te herkennen waren voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van de scholen verschilde niet van elkaar. Bovendien week het gemiddelde van geen enkele school significant af van het algehele gemiddelde. De gemiddelde totaalscore van de groepen weken ook niet significant van elkaar af. Alleen de gemiddelde totaalscore van groep D1 was significant hoger dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, er is een verschil in Nederlandse woordenschat tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen, maar alleen wat betreft bestaande woorden. De kennis van onzinwoorden van de verschillende scholen en groepen is vergelijkbaar. Leerlingen van drie afzonderlijke scholen (School C, School D en School E) en vijf afzonderlijke groepen (Groep A2, Groep C2, Groep D1, Groep D2 en Groep E1) zijn hebben een sterkere woordkennis dan de rest van de leerlingen. Leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep D1) hebben een beduidend betere woordkennis als het om onzinwoorden gaat. Daarnaast waren leerlingen van één afzonderlijke school (School B) beduidend zwakker in het herkennen van bestaande woorden.

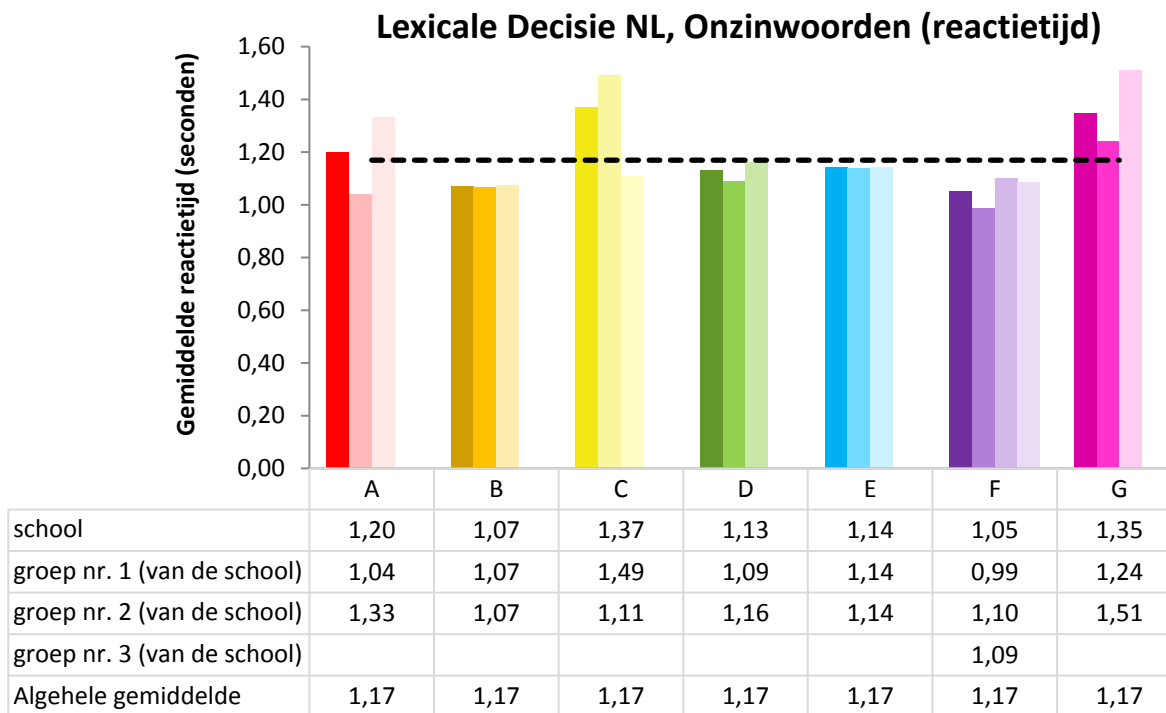

Grafiek 3.6.3 Resultaten Lexicale Decisie NL, Reactietijd Woorden

Grafiek 3.6.3 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende bestaande woorden op de Lexicale Decisie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden bij correct herkende woorden een gemiddelde reactietijd van 1 seconde.

De gemiddelde reactietijd van de scholen verschilde niet van elkaar. Het gemiddelde van één school (School D) was significant lager dan het algehele gemiddelde wat betekent dat de leerlingen van deze school sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde reactietijd van de groepen week wel significant van elkaar af.

De reactietijd van drie groepen (Groep A1, Groep D1 en Groep F1) was significant lager dan het algehele gemiddelde en de reactietijd van één groep (Groep C1) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep C1 reageerde dus langzamer dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er geen significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen de groepen.

Grafiek 3.6.4 Resultaten Lexicale Decisie NL, Reactietijd Onzinwoorden

Grafiek 3.6.4 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende onzinwoorden op de Lexicale Decisie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden bij correct herkende onzinwoorden een gemiddelde reactietijd van 1 seconde.

De gemiddelde reactietijd van de scholen verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. De gemiddelde reactietijd van twee scholen (School B en School F) significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde reactietijd van één school (School C) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen scholen B en F en School C; School C was significant langzamer dan School B en F.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was de reactietijd van één groep (Groep F1) significant lager dan het algehele gemiddelde en de reactietijd van twee groepen (Groep A2 en Groep C1) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen de groepen A1, B2, C2 en F1 en Groep C1 en tussen Groep F1 en Groep A2. Groep C1 had een significant langzamere reactietijd dan Groep A1, B2, C2 en F1. Daarnaast had groep F1 een significant snellere reactietijd dan Groep A2. In Grafiek 3.6.4 lijkt het alsof de gemiddelde reactietijd van School G en van groep G2 hoger zijn dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Samengevat, er is een verschil in de ophaalsnelheid van de Nederlandse woordenschat tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen van één afzonderlijke school (School D) en drie afzonderlijke groepen (Groep A1, Groep D1 en Groep F1) zijn beduidend sneller in het herkennen van bestaande woorden, terwijl leerlingen van twee afzonderlijke scholen (School B en School F) en één afzonderlijke groep (Groep F1) beduidend sneller zijn in het herkennen van onzinwoorden. Leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep C1) zijn beduidend langzamer waren in het herkennen van bestaande woorden, terwijl leerlingen van één afzonderlijke school (School C) en twee afzonderlijke groepen (Groep A2 en Groep C1) beduidend langzamer zijn in het herkennen van onzinwoorden.

School A uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School A scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-NL. Wanneer de groepen van school A worden bekeken, scoorde Groep A2 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden. Daarnaast was Groep A1 significant sneller in het herkennen van bestaande woorden dan het algehele gemiddelde en was Groep A2 significant langzamer in het herkennen van onzinwoorden dan het algehele gemiddelde. Bovendien had Groep A1 een significant snellere reactietijd op het herkennen van onzinwoorden dan één andere groep (Groep C1), en had Groep A2 hierop een significant langzamere reactietijd dan één andere groep (Groep F1).

Als de groepen van School A onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep A1 (aantal goede items bestaande woorden: 27-49, aantal goede items onzinwoorden: 23-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep A2 (aantal goede items bestaande woorden: 23-49, aantal goede items onzinwoorden: 10-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep A1 vooral voor wat betreft het herkennen van onzinwoorden iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-NL dan leerlingen uit Groep A2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat en de ophaalsnelheid hiervan van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen. Als echter naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is de woordenschat en de ophaalsnelheid van Groep A1 iets beter dan gemiddeld en de ophaalsnelheid van Groep A2 is iets langzamer dan gemiddeld.

School B uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School B scoorde lager dan het algehele gemiddelde op de Lexicale decisie-NL voor het herkennen van bestaande woorden en scoorde significant lager dan drie andere scholen (School C, School D en School E) op het herkennen van bestaande woorden. Daarnaast was School B significant sneller in het herkennen van onzinwoorden dan het algehele gemiddelde en significant sneller dan één andere school (School C). Wanneer de groepen van School B worden bekeken, scoorden de groepen van School B niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-NL. Echter scoorde Groep B2 wel significant lager dan twee andere groepen (Groep A2 en Groep D1) op het herkennen van bestaande woorden. Daarnaast was Groep B2 significant sneller dan één andere groep (Groep C1) in het herkennen van onzinwoorden.

Als de groepen van School B onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep B1 (aantal goede items onzinwoorden: 17-50) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep B2 (aantal goede items onzinwoorden: 25-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep B1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-NL dan leerlingen uit Groep B2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School B en in het bijzonder Groep B2 is iets kleiner dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen, terwijl de ophaalsnelheid van deze school en groep iets sneller is dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School C scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de Lexicale Decisie-NL in het herkennen van bestaande woorden. Bovendien scoorde School C hierop significant hoger dan één andere school. Daarnaast was School C langzamer in het herkennen van onzinnigheden dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School B en School F). Wanneer de groepen van School C worden bekeken, was Groep C1 significant langzamer in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden dan het algehele gemiddelde. Bovendien was Groep C1 significant langzamer in het herkennen van onzinwoorden dan vier andere groepen (Groep A1, Groep B2, Groep C2 en Groep F1). Groep C2 was significant beter in het herkennen van bestaande woorden dan het algehele gemiddelde.

Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep C1 (aantal goede items onzinwoorden: 9-50) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items onzinwoorden: 37-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-NL dan leerlingen uit Groep C2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore op het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden tussen de twee groepen van School C. Daarentegen was Groep C1 significant langzamer dan Groep C2 in het herkennen van onzinwoorden. Er was tussen de groepen geen verschil in reactietijd bij het herkennen van bestaande woorden.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School C en in het bijzonder Groep C2 is iets groter dan gemiddeld. Daarnaast is de ophaalsnelheid van de leerlingen van School C en in het bijzonder Groep C1 iets langzamer dan gemiddeld en dan andere scholen.

School D uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School D scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de Lexicale Decisie-NL op het herkennen van bestaande woorden en was hierin significant sneller dan het algehele gemiddelde. Bovendien scoorde school D significant hoger dan twee andere scholen (School B en School F) op het herkennen van bestaande woorden. Wanneer de groepen van School D worden bekeken, scoorde Groep D1 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden en scoorde bovendien hoger dan één andere groep (Groep B2) voor het herkennen van bestaande woorden. Daarnaast was Groep D1 significant sneller in het herkennen van bestaande woorden dan het algehele gemiddelde. Groep D2 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden.

Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep D2 (aantal goede items onzinwoorden: 28-48) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (aantal goede items onzinwoorden: 40-50). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-NL dan leerlingen uit Groep D1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School D is iets groter dan gemiddeld en dan dat van sommige andere scholen. Daarnaast is de ophaalsnelheid van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D1 sneller dan gemiddeld en dan die van sommige andere scholen.

School E uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School E scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere school op de Lexicale Decisie-NL op het herkennen van bestaande woorden. School E was echter niet sneller of langzamer dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen in het herkennen van bestaande woorden of onzinwoorden. Wanneer de groepen van school E worden bekeken, scoorde Groep E1 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden. Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van School E en in het bijzonder Groep E1 is iets beter dan gemiddeld. Daarnaast is de ophaalsnelheid van de leerlingen van School E vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School F scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde op de Lexicale Decisie-NL op het herkennen van bestaande woorden of onzinwoorden, maar was wel significant sneller in het herkennen van onzinwoorden dan het algehele gemiddelde en dan één andere school. School F scoorde echter significant lager voor het herkennen van bestaande woorden dan één andere school (School D). Wanneer de groepen van School F worden bekeken, was Groep F1 significant sneller in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden dan het algehele gemiddelde en was Groep F1 significant sneller in het herkennen van onzinwoorden dan twee andere groepen (Groep A2 en Groep C1).

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items bestaande woorden: 1-48) groter dan die van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items onzinzinnen: 35-50) en die van leerlingen uit Groep F2 (aantal goede items onzinzinnen: 35-50). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F3 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-NL dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School F.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar de ophaalsnelheid van School F en in het bijzonder van Groep F1 is iets sneller dan gemiddeld, en dan sommige andere groepen.

School G uitgelicht: Nederlandse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-NL)

School G scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-NL. De groepen van School G scoorden ook niet significant hoger of lager in de totaalscore of op reactietijd dan het algehele gemiddelde of dan andere groepen.

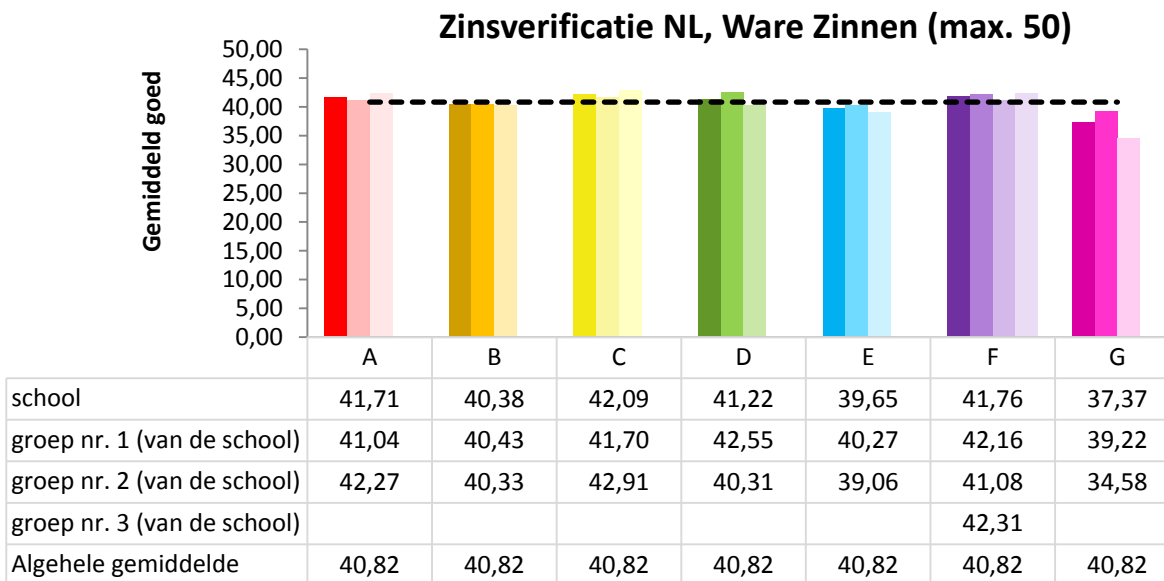
Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore op het herkennen van bestaande woorden van de leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items bestaande woorden: 31-50) groter dan die van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items bestaande woorden: 42-50). Bij de totaalscore voor het herkennen van onzinwoorden was de spreiding van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items onzinwoorden: 18-49) echter groter dan die van leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items onzinwoorden: 28-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep G1 iets meer van elkaar verschilden op het herkennen van bestaande woorden dan leerlingen uit Groep G2, terwijl de leerlingen uit deze groep iets meer van elkaar verschilden op het herkennen van onzinwoorden dan de leerlingen uit Groep G1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de Nederlandse woordenschat en de ophaalsnelheid hiervan van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen.

3.7 Nederlandse Zinsverificatie

De zinsverificatietaak meet het zinsbegrip van leerlingen. Het gaat om het geautomatiseerde leesgrip omdat leerlingen onder tijdsdruk werken.

Het Nederlands is voor de meeste kinderen de moedertaal, maar toch zijn niet alle kinderen even snel in het lezen en verwerken van Nederlandse zinnen. Voor het huidige onderzoek worden leerlingen individueel getest in een stille ruimte op school. De taak bestaat uit 10 oefenzinnen, waarna de echte taak begint. In deze taak zitten 50 correcte testzinnen (bijvoorbeeld: “Soep eet je met een lepel”) en 50 incorrecte testzinnen (bijvoorbeeld: “Katten hebben vier staarten.”). De leerlingen krijgen de zinnen alleen visueel gepresenteerd op een laptopscherm. Ze worden geïnstrueerd zo snel mogelijk te reageren op de zinnen: de groene knop is voor ware zinnen en de rode knop is voor onzinzinnen. Bij de zinsverificatietaak wordt gekeken naar zowel accuratesse als snelheid. Dit houdt in dat gekeken wordt naar het aantal zinnen dat correct als goed of fout is beoordeeld door de leerlingen en dat daarbij ook wordt gekeken naar hoe snel de leerling deze beoordeling heeft gegeven. Bij de berekening van de gemiddelde snelheid wordt alleen de reactietijd op accurate trials meegenomen.

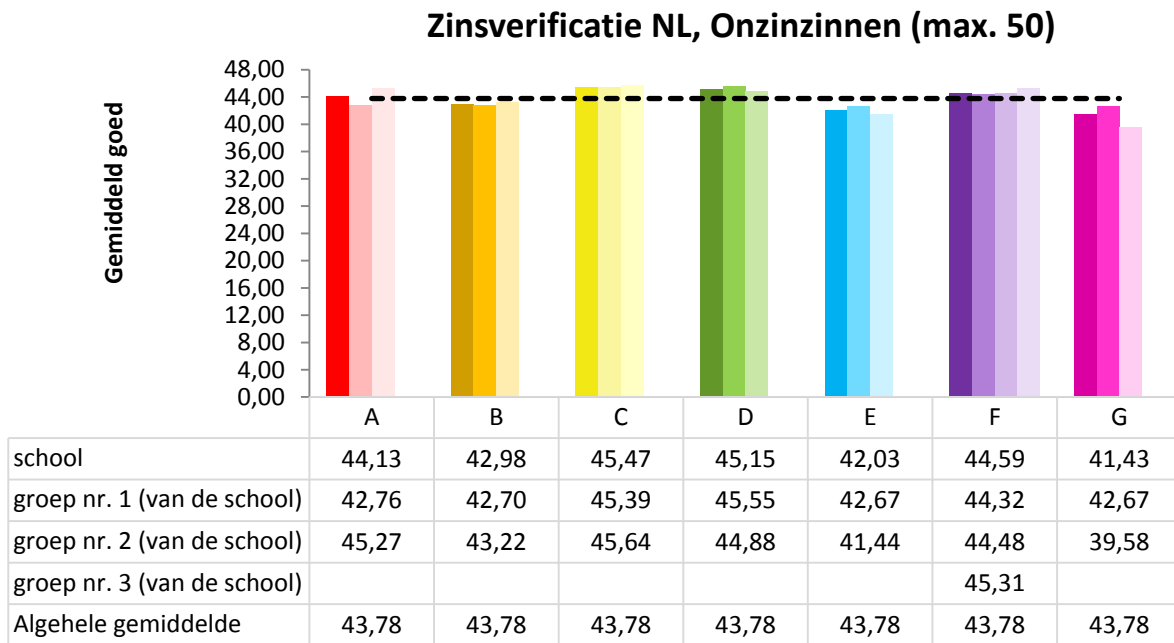
Grafiek 3.7.1 Resultaten Zinsverificatie NL, Accuratesse Ware Zinnen

Grafiek 3.7.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de ware zinnen op de Zinsverificatie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers herkenden gemiddeld 41 van de 50 items (82%) van de Zinsverificatie NL correct als ware zinnen. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de ware zinnen uit de Zinsverificatie NL goed te herkennen waren voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van ware zinnen op de Zinsverificatie NL verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken

worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen scholen A, C, D, F en school G, waarbij School G significant lager scoorde dan de andere vier scholen.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van twee groepen (Groep A2 en Groep C2) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep G2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen de groepen A1, A2, B2, C1, C2, D1, F1, F2 en F3 en Groep G2, waarbij Groep G2 significant lager scoorde dan de andere genoemde groepen.

Grafiek 3.7.2 Resultaten Zinsverificatie NL, Accuratesse Onzinzinnen

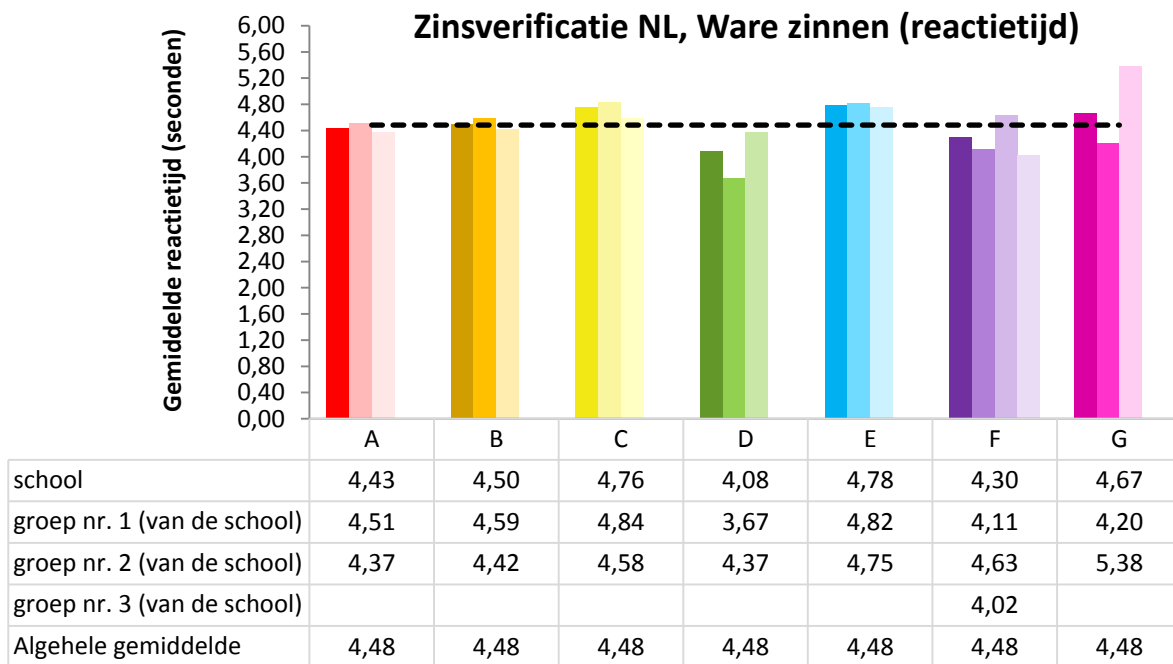
Grafiek 3.7.2 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de onzinzinnen op de Zinsverificatie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers herkenden gemiddeld 44 van de 50 items (88%) van de Zinsverificatie NL correct als onzinzinnen. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de onzinzinnen uit Zinsverificatie NL goed te herkennen waren voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van onzinzinnen op de Zinsverificatie NL verschilde significant tussen de afzonderlijke groepen. Er waren echter geen significante verschillen in totaalscore tussen de verschillende scholen. Het gemiddelde van één school (School G) was wel significant lager dan het algehele gemiddelde.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van drie groepen (Groep A2, Groep C2, Groep F3) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep G2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in

gemiddelde totaalscore tussen de groepen A2 en C2 en Groep G2, waarbij Groep G2 significant lager scoorde dan Groep A2 en C2.

Samengevat, er is een verschil in Nederlands zinsbegrip tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen uit twee afzonderlijke groepen (Groep A2 en C2) hebben een beduidend beter zinsbegrip dan de rest van de leerlingen, terwijl leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep F3) een beduidend zwakker zinsbegrip (onzin zinnen) hebben de rest van de leerlingen. Daarnaast hebben leerlingen van één afzonderlijke school (School G) en groep (Groep G2) een beduidend zwakker zinsbegrip dan het algehele gemiddelde.

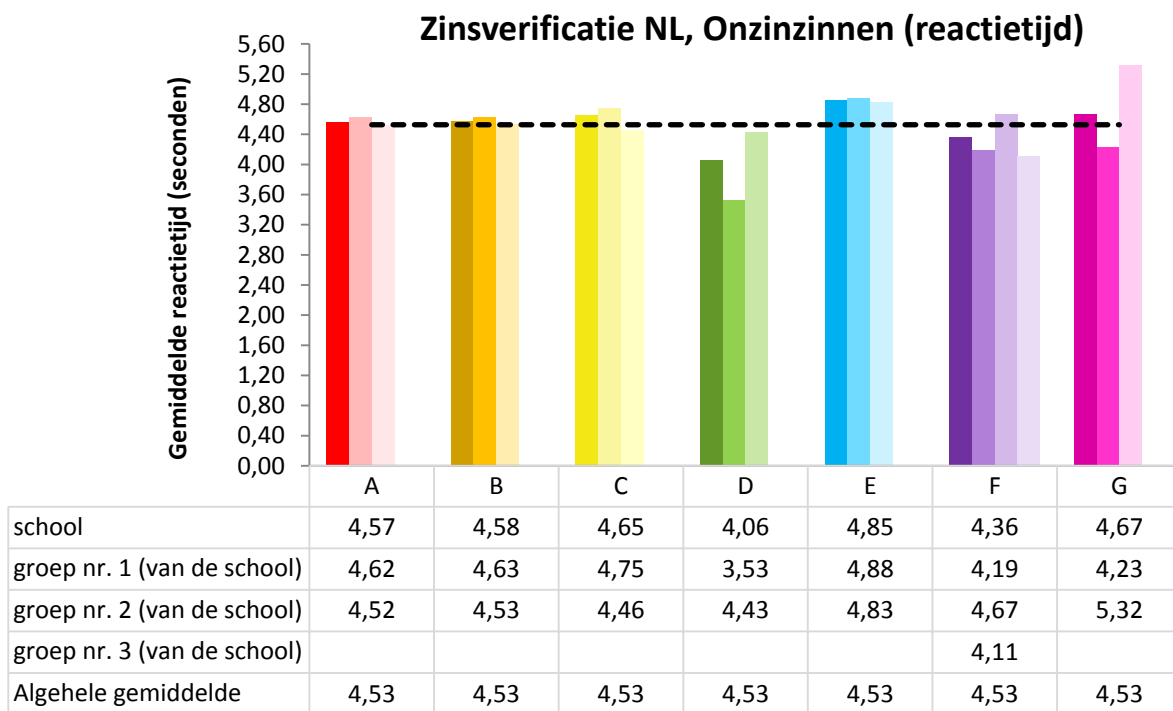
Grafiek 3.7.3 Resultaten Zinsverificatie NL, Reactietijd Ware Zinnen

Grafiek 3.7.3 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende ware zinnen op de Zinsverificatie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden bij correct herkende ware zinnen een gemiddelde reactietijd van 4,5 seconde.

De gemiddelde reactietijd bij correct herkende ware zinnen op de Zinsverificatie NL verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School D) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School C) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was het enige significante verschil in gemiddelde totaalscore tussen scholen, dat tussen School C en School D. School D had een significant lagere, oftewel snellere, reactietijd dan School C.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was de reactietijd van één groep (Groep D1) significant lager dan het algehele gemiddelde en de reactietijd van twee groepen (Groep C1 en Groep G2) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen de groepen C1 en G2 en Groep D1; Groep D1 had een significant snellere reactietijd dan Groep C1 en G2.

In Grafiek 3.7.3 lijkt het alsof de gemiddelde reactietijd van School E en van groepen E1 en E2 hoger zijn dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Grafiek 3.7.4 Resultaten Zinsverificatie NL, Reactietijd Onzinzinnen

Grafiek 3.7.4 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende onzinzinnen op de Zinsverificatie NL voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden bij correct herkende onzinzinnen een gemiddelde reactietijd van 4,5 seconde.

De gemiddelde reactietijd van de scholen verschilde niet van elkaar. Echter was de gemiddelde reactietijd van één school (School D) significant lager dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde reactietijd van de groepen week wel significant van elkaar af. Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was de reactietijd van één groep (Groep D1) significant lager dan het algehele gemiddelde en de reactietijd van één groep (Groep G2) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen de groepen C1 en G2 en Groep D1, waarbij Groep D1 een significant snellere reactietijd had dan Groep C1 en G2. In Grafiek 3.7.4 lijkt het alsof de gemiddelde reactietijd van School E en van groepen E1 en E2 hoger zijn dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Samengevat, er is een verschil in Nederlandse zinsbegripssnelheid tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Eén afzonderlijke school (School D) en groep (Groep D1) zijn beduidend sneller in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen, terwijl leerlingen van één afzonderlijke school (School C) en twee afzonderlijke groepen (Groep C1 en Groep G2) beduidend langzamer zijn in het herkennen van ware zinnen, en leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep G2) beduidend langzamer zijn in het herkennen van onzinzinnen.

School A uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School A scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL. Wel scoorde School A significant hoger dan één andere school (School G) op het herkennen van ware zinnen. Wanneer de groepen van school A afzonderlijk worden bekeken, scoorde Groep A2 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen en daarnaast significant hoger dan één andere groep (Groep G2) in het herkennen van. Zowel Groep A1 als Groep A2 scoorden significant hoger dan één andere groep (Groep G2) in het herkennen van ware zinnen.

Als de groepen van School A onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep A1 (aantal goede items ware zinnen: 23-49, aantal goede items onzinzinnen: 27-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep A2 (aantal goede items ware zinnen: 35-48, aantal goede items onzinzinnen: 40-50). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep A1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep A2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School A zijn vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is het zinsbegrip van Groep A2 iets beter dan gemiddeld.

School B uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School B scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL. Daarentegen scoorde groep B1 significant hoger dan één andere groep (Groep G2) in het herkennen van ware zinnen. Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School B zijn vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School C was niet significant beter of slechter dan het algehele gemiddelde op de Zinsverificatie-NL in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen, maar scoorde wel significant hoger op het herkennen van ware zinnen dan één andere school (School G). School C was echter significant langzamer in het herkennen van ware zinnen dan het algehele gemiddelde en was bovendien significant langzamer dan één andere school (School D).

Wanneer de groepen van school C worden bekeken, was Groep C1 significant beter in het herkennen van zinnen dan één andere groep (Groep G2). Daarnaast was Groep C1 significant langzamer in het herkennen van ware zinnen dan het algehele gemiddelde en was significant langzamer in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen dan één andere groep (Groep D1). Groep C2 was significant beter in het herkennen van zinnen en onzinzinnen dan het algehele gemiddelde en scoorde bovendien bij beide onderdelen significant hoger dan één andere groep (Groep G2).

Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep C1 (aantal goede items onzinzinnen: 21-50) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items onzinzinnen: 43-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep C2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is het zinsbegrip van Groep C2 iets beter dan het gemiddeld. Daarnaast is de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School C en in het bijzonder Groep C1 iets langzamer dan gemiddeld.

School D uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School D was niet significant beter of slechter dan het algehele gemiddelde op de Zinsverificatie-NL in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen, maar was wel significant sneller in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen dan het algehele gemiddelde. Bovendien scoorde school D significant hoger dan één andere school (School G) op het herkennen van ware zinnen en was school D hierin significant sneller dan één andere school (School C). Wanneer de groepen van School D worden bekeken, scoorde Groep D1 significant beter dan één andere groep (Groep G2) op het herkennen van ware zinnen. Daarnaast was Groep D1 significant sneller in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen dan het algehele gemiddelde en was hierin bovendien sneller dan twee andere groepen (Groep C1 en Groep G2). Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen. De snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D1 is echter sneller dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School E scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL.

Als de groepen van School E onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep E2 (aantal goede items onzinzinnen: 26-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep E1 (aantal goede items onzinzinnen: 35-48). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep E2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep E1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School E zijn vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School F scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-NL. School F scoorde echter significant hoger op het herkennen van ware zinnen dan één andere school (School G). Wanneer de groepen van school F worden bekeken, scoorden Groep F1, Groep F2 en Groep F3 significant hoger op het herkennen van ware zinnen dan één andere groep (Groep G2). Daarnaast scoorde Groep F3 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van onzinzinnen.

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items onzinzinnen: 31-50) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep F2 (aantal goede items onzinzinnen: 37-50) en die van leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items onzinzinnen: 40-48). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep F2 en Groep F3. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het Nederlandse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School F zijn vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, heeft Groep F3 een iets beter Nederlands zinsbegrip dan gemiddeld.

School G uitgelicht: Nederlandse Zinsverificatie (Zinsverificatie-NL)

School G was niet significant sneller of langzamer in het herkennen van ware zinnen en onzinnen dan het algehele gemiddelde op de Zinsverificatie-NL, maar scoorde wel significant lager in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinnen dan het algehele gemiddelde. Bovendien scoorde School G significant lager op het herkennen van ware zinnen dan vier andere scholen (School A, School C, School D en School F). Wanneer de groepen van school G worden bekeken, scoorde Groep G2 significant lager dan het algehele gemiddelde op het herkennen van zowel ware zinnen als onzinnen. Bovendien scoorde Groep G2 significant lager dan negen andere groepen (Groep A1, Groep A2, Groep B2, Groep C1, Groep C2, Groep D1, Groep F1, Groep F2 en Groep F3) op het herkennen van ware zinnen en significant lager dan twee andere groepen (Groep A2 en Groep C2) op het herkennen van onzinnen. Daarnaast was Groep G2 significant langzamer dan het algehele gemiddelde in het herkennen van zowel zinnen als onzinnen. Bovendien was Groep G2 significant langzamer dan één andere groep (Groep D1) in het herkennen van zowel zinnen als onzinnen.

Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items onzinnen: 22-50) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items onzinnen: 31-45). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep G1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep G2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de snelheid van het Nederlandse zinsbegrip van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is Groep G2 iets langzamer dan gemiddeld. Daarnaast is het Nederlandse zinsbegrip van de leerlingen van School G vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar afzonderlijke groepen gekeken wordt, heeft Groep G2 een iets kleiner zinsbegrip dan gemiddeld.

3.8 Samenhang tussen de Nederlandse maten

Alle Nederlandse maten, behalve Buitenschoolse Blootstelling, hingen significant met elkaar samen, maar het ging vaak om een kleine samenhang. Buitenschoolse Blootstelling aan het Nederlands had een zeer kleine samenhang met slechts de PPVT-NL en de Zinsverificatietaak. Alleen de samenhang tussen de EMT en de Klepel was relatief groot. Dit betekent dat leerlingen die beter scoorden op de EMT ook beter scoorden op de Klepel. De samenhang tussen de volgende maten was gemiddeld groot: EMT en SVT, Klepel en SVT, CELF-NL en SVT en Zinsverificatie en Lexicale Decisie. In het algemeen gold ook dat degenen die sneller waren op de reactietijdtaken (Zinsverificatie en Lexicale Decisie), ook meer items van deze taken goed hadden. De samenhang tussen de maten verschilden wel enigszins tussen scholen. Tabel 3.8 geeft een overzicht van de samenhang tussen de Nederlandse maten voor alle leerlingen.

	Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Technische lezen (non-woorden)	Woordenschat	Spelling	Grammatica	Woordherkenning	Zinsbegrip
Buitenschoolse blootstelling								
Technisch lezen (woorden)								
Technische lezen (non-woorden)								
Woordenschat								
Spelling								
Grammatica								
Woordherkenning								
Zinsbegrip								

= zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)
 = gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)
 = sterke samenhang (correlatie groter dan 0,60)

Tabel 3.8 Samenhang tussen Nederlandse maten

Samengevat, de verschillende Nederlandse taalvaardigheden hingen in geringe mate met elkaar samen. Bovendien had de mate waarin leerlingen buiten school blootgesteld werden aan het Nederlands weinig invloed op hun Nederlandse taalvaardigheid. Alleen de prestatie op de twee maten die technisch leesvaardigheid meten, hangen sterk met elkaar samen. Verder is de Nederlandse spellingsvaardigheid van de leerlingen gerelateerd aan hun technische leesvaardigheid en hun grammaticale kennis. Hoe beter de technische taalvaardigheid en grammaticale kennis van de leerlingen, hoe beter de spellingsvaardigheden. Woordherkenning en zinsbegrip hangen in het algemeen ook met elkaar samen en leerlingen die beter waren in het discrimineren van woorden en non-woorden, zinnen en non-zinnen, waren ook vaak sneller in hun beoordeling.

3.9 Samenvatting en Conclusie Nederlandse maten

De scholen verschilden niet van elkaar op het gebied van de technische leesvaardigheid van bestaande woorden, maar op alle andere taalvaardigheden verschilden de scholen van elkaar. Tabel 0 geeft een overzicht van de onderlinge vergelijking van de scholen.

	School A	School B	School C	School D	School E	School F	School G
Buitenschoolse blootstelling				+	-		-
Technische leesvaardigheid		-			-		+
Woordenschat		-		+	-	+	-
Spelling	+		-	+			
Grammaticale kennis	+	-	+	+			
Woordkennis		-		+	+		
Zinsbegrip							-

+ = sterkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

- = zwakkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

Tabel 3.9 Onderlinge Vergelijking Nederlandse Taalvaardigheid Leerlingen van de Verschillende Scholen

Tabel 0 toont dat de Nederlandse taalvaardigheid van leerlingen van School D in het algemeen sterker waren, dat geldt ook voor de Nederlandse spellingsvaardigheid en grammaticale kennis van leerlingen uit School A. Leerlingen van School B had in het algemeen een zwakkere Nederlandse taalvaardigheid dan de leerlingen van andere scholen.

Waarschijnlijk is de sterkere algemene taalvaardigheid van leerlingen van School D gerelateerd aan het feit dat de meeste leerlingen van deze school thuis alleen het Nederlands spreekt. Hiernaast werden leerlingen van deze school buiten school ook het meest blootgesteld aan het Nederlands.

De zwakkere taalvaardigheid van de leerlingen van School E en G is waarschijnlijk gerelateerd aan het feit dat de meeste leerlingen van deze twee scholen thuis een andere taal (naast) het Nederlands spreken. Opgemerkt dient te worden dat de leerlingen van School E een kleinere passieve woordenschat hadden op de PPVT-NL, maar bij de Lexicale Decisietaak toch een sterkere woordkennis lieten zien toen ze bestaande woorden moesten onderscheiden van onzinwoorden. Dit is een opmerkelijk resultaat, want de leerlingen presteren verschillend op twee taken die woordenschat meten. Blijkbaar is hun woordenschat beter als ze onder druk moeten presteren, dan als ze op eigen tempo dienen te werken.

Een andere opvallende bevinding is dat de leerlingen van School G een betere technische leesvaardigheid hebben voor non-woorden. Dit komt waarschijnlijk omdat het snel oplezen van non-woorden niet gekoppeld is aan woordenschat. Blijkbaar is de Nederlandse letter-klankkoppeling voor deze leerlingen als het niet-bestaande woorden betreft toch sterker dan als het bestaande woorden betreft. Samengevat, bij zowel School E en G valt het op dat als respectievelijk woordenschat en technisch lezen op een “onbewuste” manier gemeten worden, waarbij alleen bepaald hoeft te worden of een woord bestaat of niet, de taalvaardigheid wel sterk is.

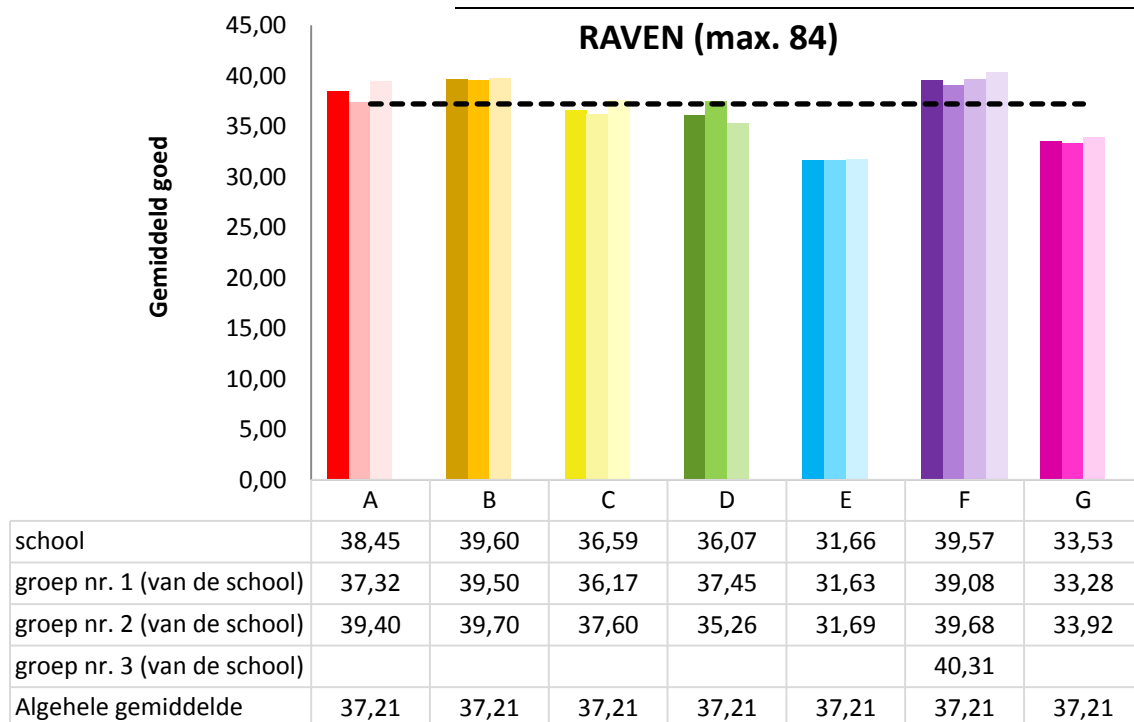
De relatief zwakkere taalvaardigheid van de leerlingen van School B is moeilijk te verklaren. De leerlingen wonen in een gebied met relatief hoge Sociaal-Economische status, het aantal leerlingen dat thuis een andere taal naast het Nederlands spreekt is niet bijzonder hoog in vergelijking met bijvoorbeeld School A.

Concluderend, de samenhang tussen de verschillende Nederlandse taalvaardigheden was in het algemeen niet bijzonder hoog. Tussen de verschillende scholen waren er wel grote verschillen in Nederlandse taalvaardigheid. Deze verschillen konden gedeeltelijk verklaard worden aan de hand van thuistaal en buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands, maar het is niet mogelijk om een definitieve verklaring voor deze verschillen te vinden.

4 Resultaten voor Cognitieve maten

4.1 Logisch Redeneren

De RAVEN Standard Progressive Matrices (RAVEN-SPM) meet logisch redeneren. De test bestaat uit zestig opgaven verdeeld over vijf blokken (A t/m E). Elk blok bestaat uit twaalf opgaven. Elke opgave bestaat uit een plaatje met een patroon erin, waarvan een deel ontbreekt. De leerlingen moeten de principes, relaties en regels ontdekken tussen de patronen en op grond hiervan het ontbrekende figuur uit zes alternatieven kiezen. Leerlingen krijgen 30 minuten de tijd om zoveel opgaven correct te maken. De totaalscore wordt berekend door alle goede antwoorden bij elkaar op te tellen. Hoe hoger de score van een leerling, hoe beter hij/zij is in logisch redeneren.

Grafiek 4.1.1 Resultaten RAVEN

Grafiek 4.1.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de RAVEN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 37 van de 60 items (62%) goed. Dat betekent dat deze test niet te gemakkelijk en ook niet te moeilijk was voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore op de RAVEN verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School E en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van twee scholen (School B en School F) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was de gemiddelde totaalscore van School E significant lager dan die van School A, B, C en F. Daarnaast was de gemiddelde totaalscore van School G significant lager dan die van School A, B en F.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van drie groepen (Groep A2, Groep B2 en Groep F3) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van drie groepen (Groep E1, Groep E2 en Groep G1) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was de gemiddelde totaalscore van Groep E1 significant lager dan die van de groepen A2, B1, B2, F1 en F3. Daarnaast was de gemiddelde totaalscore van Groep E2 significant lager dan die van groep A2, B2 en F3. Tot slot was de gemiddelde totaalscore van Groep G1 significant lager dan die van Groep F3.

Samengevat, er is een verschil in logisch redeneren tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Twee scholen (School B en School F) en drie afzonderlijke groepen (Groep A2, Groep B2 en Groep F3) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde en twee scholen (School E en School G) en drie afzonderlijke groepen (Groep E1, Groep E2 en Groep G1) scoren beduidend lager dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de RAVEN dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan twee andere scholen (School E en School G). Wanneer de groepen van School A worden bekeken, scoorde Groep A2 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep E1 en Groep E2).

Als de twee groepen van School A onderling met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep A2 (aantal correcte items RAVEN: 29-49) dan voor Groep A1 (aantal correcte items RAVEN: 22-53). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep A1 meer van elkaar verschillen op het gebied van logisch redeneren dan leerlingen uit Groep A2. Er was echter geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen. Het niveau van Groep A2 is iets hoger dan gemiddeld.

School B uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School B scoorde significant hoger op de RAVEN dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School E en School G). Wanneer de groepen van School B worden bekeken, scoorde Groep B2 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep E1 en Groep E2). Groep B1 scoorde significant hoger dan één andere groep (Groep E1). Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School B en in het bijzonder Groep B1 is in het algemeen iets hoger dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de RAVEN dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School C scoorden niet significant hoger of lager op de RAVEN dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen.

School D uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de RAVEN dan het algehele gemiddelde en andere scholen. Ook de groepen van School D scoorden niet significant hoger of lager op de RAVEN dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen.

School E uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School E scoorde op de RAVEN significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vier andere scholen (School A, School B, School C en School F). Wanneer de groepen van School E worden bekeken, scoorde Groep E1 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vijf andere groepen (Groep A2, Groep B1, Groep B2, Groep F1 en Groep F3). Groep E2 scoorde ook significant lager dan het algehele gemiddelde en dan drie andere groepen (Groep A2, Groep B2 en Groep F3). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School E is in het algemeen iets lager dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

School F scoorde op de RAVEN significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School E en School G). Wanneer de groepen van School F worden bekeken, scoorde Groep F1 significant hoger dan één andere groep (Groep E1). Groep F3 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan drie andere groepen (Groep E1, Groep E2 en Groep G1). Als de drie groepen van School F met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score groter is voor Groep F2 (aantal correcte items RAVEN: 22-56) dan voor Groep F1 (aantal correcte items RAVEN: 25-51) en Groep F3 (aantal correcte items RAVEN: 35-47). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F2 meer van elkaar verschillen op het gebied van logisch redeneren dan de leerlingen uit de groepen F1 en F3. Er was echter geen significant verschil in de gemiddelde totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School F en in het bijzonder Groep F3 is iets hoger dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School G uitgelicht: Logisch Redeneren (RAVEN)

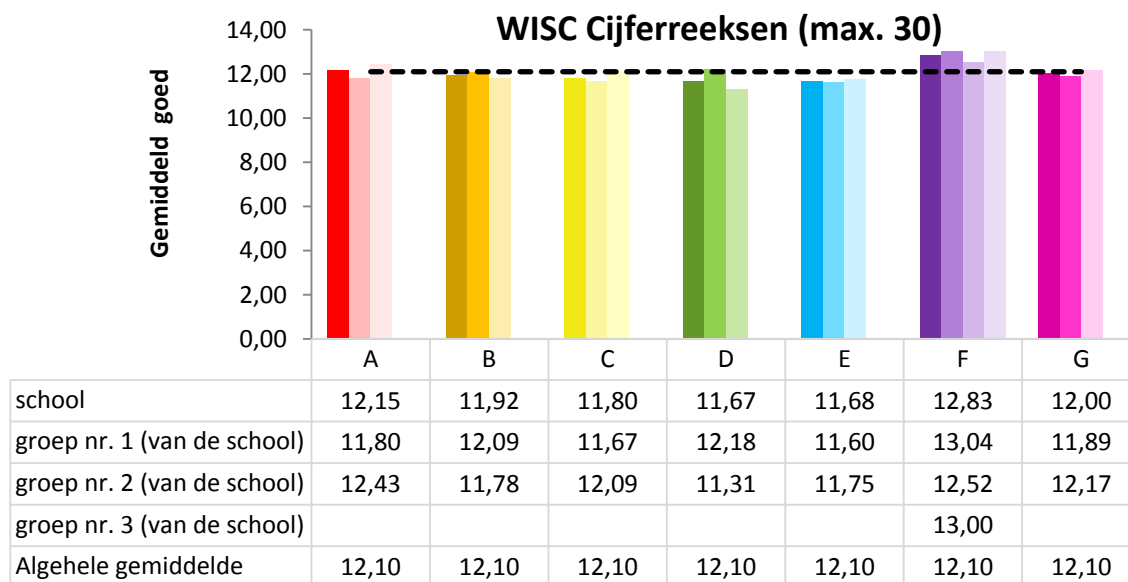
School G scoorde op de RAVEN significant lager dan het algehele gemiddelde en dan drie andere scholen (School A, School B en School F). Wanneer de groepen van School G worden bekeken, scoorde Groep G1 significant lager dan het algehele gemiddelde en één andere groep (Groep F3). Er was geen significant verschil in de gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het niveau van logisch redeneren van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G1 is in het algemeen iets lager dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.2 Geheugen

Het geheugen van de leerlingen werd gemeten met het onderdeel Cijferreeksen van de genormeerde en gestandaardiseerde intelligentietest WISC-III-NL. De subtest Cijferreeksen bestaat uit twee onderdelen: Cijferreeksen voorwaarts en achterwaarts. Cijferreeksen voorwaarts meet auditief of verbaal kortetermijngeheugen en cijferreeksen achterwaarts meet auditief of verbaal werkgeheugen. Dit betekent dat leerlingen niet alleen informatie uit hun geheugen moeten ophalen maar deze informatie ook moeten manipuleren of reorganiseren. Het werkgeheugen maakt redeneren, plannen en probleem oplossen

mogelijk. Leerlingen horen een aantal cijfers. Hen wordt gevraagd de cijfers na te zeggen. Bij cijferreeksen voorwaarts zegt de leerling de cijfers na in dezelfde volgorde, bijvoorbeeld 3, 8, 6. Bij cijferreeksen achterwaarts zegt de leerling de cijfers in omgekeerde volgorde, dus in plaats van 3, 8, 6, zegt de leerling 6, 8, 3. Het eerste item bestaat uit twee cijfers en loopt bij cijferreeksen voorwaarts op tot 9 cijfers. Bij cijferreeksen achterwaarts is het maximum 8. Leerlingen krijgen altijd twee verschillende pogingen per cijferreeks. In totaal zijn er 30 pogingen. Na twee fouten per cijferreeks wordt de test afgebroken.

Grafiek 4.2.1 Resultaten WISC Cijferreeksen

Grafiek 4.2.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de WISC voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 12 van de 30 items (40%) goed. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde voor deze leeftijdsgroep.

De gemiddelde totaalscore op de WISC verschilde niet significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School F) was echter significant hoger dan het algehele gemiddelde. Geen enkele groep scoorde significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, het geheugen van leerlingen van de verschillende scholen en groepen is vergelijkbaar.

School A uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School B is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School D scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School E is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School F scoorde op de WISC Cijferreeksen significant hoger dan het algehele gemiddelde, maar niet hoger dan andere scholen. De groepen van School F scoorden niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in de gemiddelde totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School F is over het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar is iets beter dan gemiddeld.

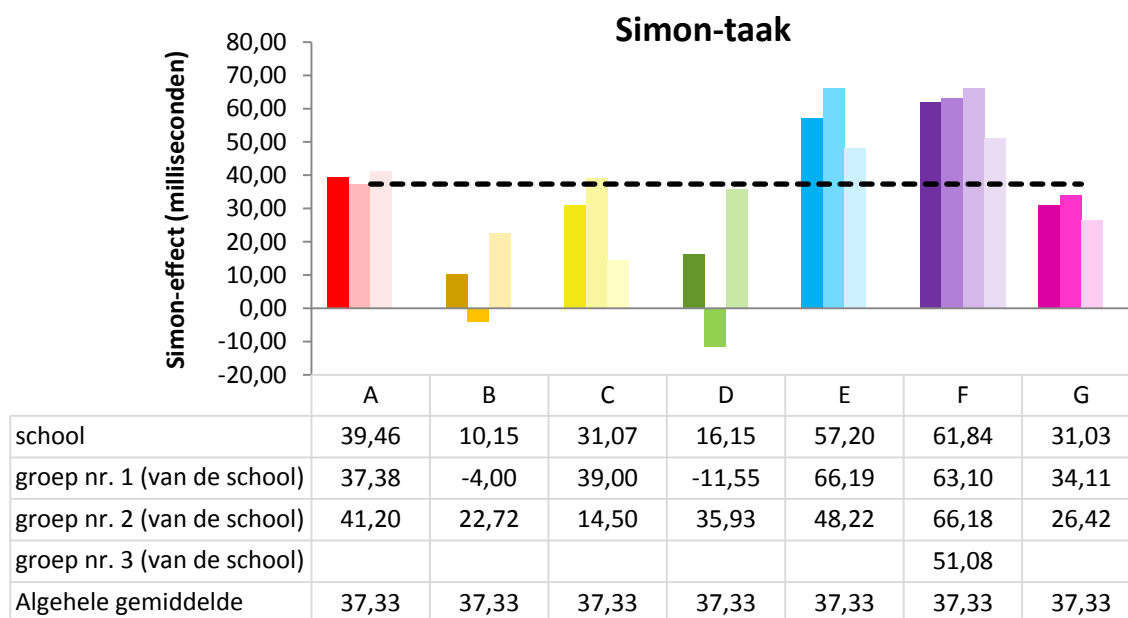
School G uitgelicht: Geheugen (WISC Cijferreeksen)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School G scoorden ook niet significant hoger of lager op de WISC Cijferreeksen dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in de totaalscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het geheugen van de leerlingen van School G is in het algemeen vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.3 Inhibitie

De Simon-taak meet de executieve functie ‘inhibitie’, oftewel hoe snel iemand een impulsieve reactie kan stoppen. Bij deze taak zitten leerlingen aan een computer en horen de spraakklanken /a/ en /o/ via een koptelefoon. De leerling reageert op de /a/ door met de linkerwijsvinger op de linkerknop te drukken en op de /o/ door met de rechterwijsvinger op de rechterknop te drukken. De klanken worden óf aan het rechter- óf linkeroor afgespeeld. Hierdoor ontstaan congruente trials, waarbij de klankpositie en de reactiepositie hetzelfde zijn (/a/ klinkt aan de linkerkant en voor de /a/ druk je links), en incongruente trials, waarbij de klankpositie en de reactiepositie verschillend zijn (/a/ klinkt aan de rechterkant, maar voor de /a/ druk je links). Het verschil in reactietijd tussen de congruente en incongruente trials geeft inzicht in de manier waarop impulsen onderdrukt worden. Dit verschil wordt het Simon-effect genoemd.

Grafiek 4.3.1 Resultaten Simon-taak, Simon-effect

Grafiek 4.3.1 geeft een overzicht van het gemiddelde Simon-effect op de Simon-taak voor alle deelnemende scholen en groepen. Het verschil in reactietijd tussen incongruente en congruente trials was gemiddeld 37 milliseconden.

Het gemiddelde Simon-effect verschild significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School E en School F) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen meer tijd nodig

hadden om hun impulsen te onderdrukken dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van twee scholen (School B en School D) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen minder tijd nodig hadden om hun impulsen te onderdrukken dan het algehele gemiddelde.

Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in het gemiddelde Simon-effect tussen scholen E en F en School B en tussen School F en School D. Het Simon-effect van School B was significant groter dan dat van School E en F. Daarnaast was het Simon-effect van School D significant groter dan dat van School F.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van drie groepen (Groep E1, Groep F1 en Groep F2) significant hoger dan het algehele gemiddelde, en het gemiddelde van twee groepen (Groep B1 en Groep D1) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Deze twee groepen (Groep B1 en Groep D1) hadden zelfs een gemiddeld negatief Simon-effect, wat betekent dat de leerlingen van deze groepen gemiddeld sneller reageerden op incongruente trials dan op congruente trials.

Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen groepen E1, F1 en F2 en Groep B1. Het Simon-effect van Groep B1 was significant kleiner dan dat van Groep E1, Groep F1 en Groep F2.

Samengevat, er was een verschil in inhibitievermogen tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Twee scholen (School B en School D) en twee afzonderlijke groepen (Groep B1 en Groep D1) waren beduidend sneller in het onderdrukken van hun impulsen, terwijl twee scholen (School E en School F) en drie afzonderlijke groepen (Groep E1, Groep F1 en Groep F2) beduidend langzamer waren in het onderdrukken van hun impulsen.

School A uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School A niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen. Ook de groepen van School A verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School B significant kleiner dan het algehele gemiddelde. Daarnaast was het Simon-effect van School B significant kleiner dan twee andere scholen (School E en School F). Wanneer de groepen van School B worden bekeken, was het Simon-effect van Groep B1 significant kleiner dan het algehele gemiddelde en dan drie andere groepen (Groep E1, Groep F1 en Groep F2). Groep B1 had zelfs een gemiddeld negatief Simon-effect, wat betekent dat de leerlingen van deze groep gemiddeld sneller reageerden op incongruente trials dan op congruente trials. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School B en in het bijzonder Groep B1 is iets groter dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School C niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen. Ook de groepen van School C verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School D significant kleiner dan het algehele gemiddelde. Daarnaast was het Simon-effect van School D significant kleiner dan één andere school (School F). Wanneer de groepen van School D worden bekeken, was het Simon-effect van Groep D1 significant kleiner dan het algehele gemiddelde. Groep D1 had zelfs een gemiddeld negatief Simon-effect, wat betekent dat de leerlingen van deze groep gemiddeld sneller reageerden op incongruente trials dan op congruente trials. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D1 is iets groter dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School E significant groter dan het algehele gemiddelde. Daarnaast was het Simon-effect van School E significant groter dan één andere school (School B). Wanneer de groepen van School E worden bekeken, was het Simon-effect van Groep E1 significant groter dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep B1). Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School E en in het bijzonder Groep E1 is iets kleiner dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School F significant groter dan het algehele gemiddelde. Daarnaast was het Simon-effect van School F significant groter dan twee andere scholen (School B en School D). Wanneer de groepen van School F worden bekeken, was het Simon-effect van Groep F1 en Groep F2 significant groter dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep B1). Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School F en in het bijzonder Groep F1 en Groep F2 is iets kleiner dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

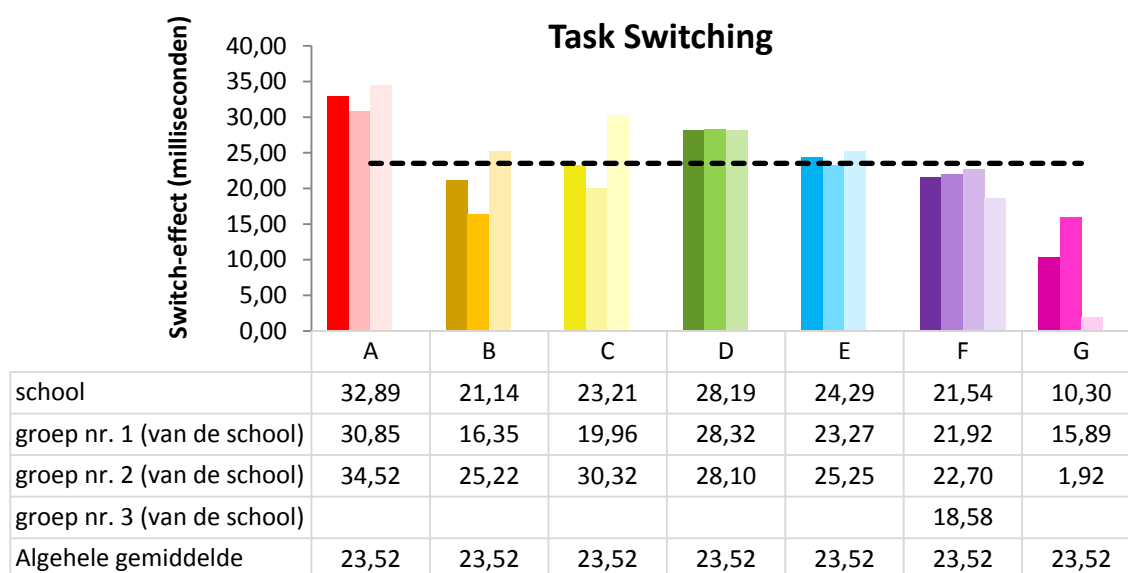
School G uitgelicht: Inhibitie (Simon-taak)

Op de Simon-taak was het Simon-effect van School G niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen. Ook de groepen van School G verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Simon-effect tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het inhibitievermogen van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.4 Cognitieve Flexibiliteit

De Task Switching taak meet de executieve functie 'cognitieve flexibiliteit', oftewel hoe snel iemand kan wisselen tussen twee verschillende taken. Bij deze taak horen de leerlingen iedere trial een spraakklank (/a/ of /o/) door een koptelefoon en zien ze tegelijkertijd een letter (S of H) op een computerscherm. Deze letter verschijnt in één van de vakjes van een tabel van 2 bij 2 en verplaatst met de klok mee. Wanneer de letter bovenin de tabel verschijnt, moet de leerling op de klank reageren. De leerling reageert op de /a/ door met de linkerwijsvinger op de linkerknop te drukken en op de /o/ door met de rechterwijsvinger op de rechterknop te drukken. Wanneer de letter onderin de tabel verschijnt, moet de leerling op de letter reageren. De leerling reageert op de S door met de linkerwijsvinger op de linkerknop te drukken en op de H door met de rechterwijsvinger op de rechterknop te drukken. Hierdoor ontstaan repeat trials, waarbij de leerling in de huidige trial dezelfde taak moet uitvoeren als de vorige trial (bijvoorbeeld twee keer de lettertaak), en switch trials, waarbij de leerling in de huidige trial een andere taak moet uitvoeren dan de vorige trial (bijvoorbeeld eerst de klankentaak en dan de lettertaak). Het verschil in reactietijd tussen de switch trials en de repeat trials is een maat voor de moeite die men heeft met het wisselen van taken (hoe groter het tijdsverschil, hoe meer moeite met wisselen). Dit verschil noemen we het Switch-effect.

Grafiek 4.4.1 Resultaten Task Switching, Switch-effect

Grafiek 4.4.1 geeft een overzicht van het gemiddelde Switch-effect op de Task Switching taak voor alle deelnemende scholen en groepen. Het verschil in reactietijd tussen switch en repeat trials was gemiddeld 24 milliseconden.

Het gemiddelde Switch-effect verschilde niet significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Wel was het gemiddelde van één school (School G) en groep (Groep G2) significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat deze school en groep significant minder moeite hadden met wisselen tussen de verschillende taken dan gemiddeld.

Samengevat, er was geen verschil in cognitieve flexibiliteit tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen, maar één afzonderlijk school (School G) en groep (Groep G2) scoorden beduidend beter dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School A niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen. Ook de groepen van School A verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School B niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Ook de groepen van School B verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School C niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Ook de groepen van School C verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School D niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Ook de groepen van School D verschilden niet significant van het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School E niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Ook de groepen van School E verschilden niet significant van het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School F niet significant groter of kleiner dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Ook de groepen van School F verschilden niet significant van het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School G uitgelicht: Cognitieve Flexibiliteit (Task Switching)

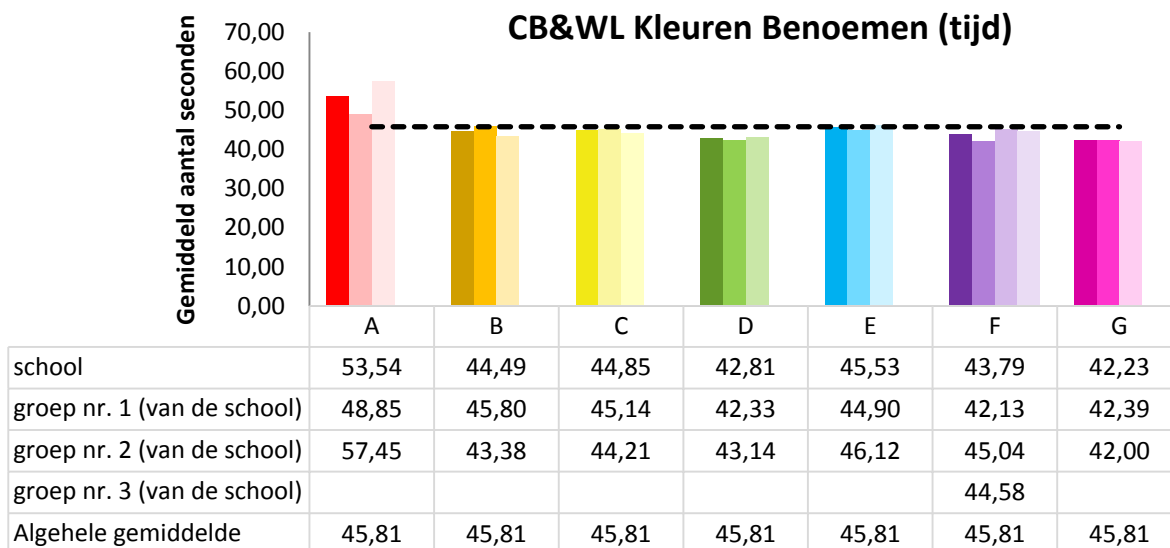
Op de Task Switching taak was het Switch-effect van School G was significant kleiner dan het algehele gemiddelde, maar niet dan andere scholen. Wanneer de groepen van School G worden bekeken, was het Switch-effect van Groep G2 significant lager dan het algehele gemiddelde, maar niet dan andere groepen. Er was geen significant verschil in het gemiddelde Switch-effect tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de cognitieve flexibiliteit van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G2 is iets beter dan gemiddeld.

4.5 Benoemsnelheid

4.5.1 Continu Benoemen & Woorden Lezen

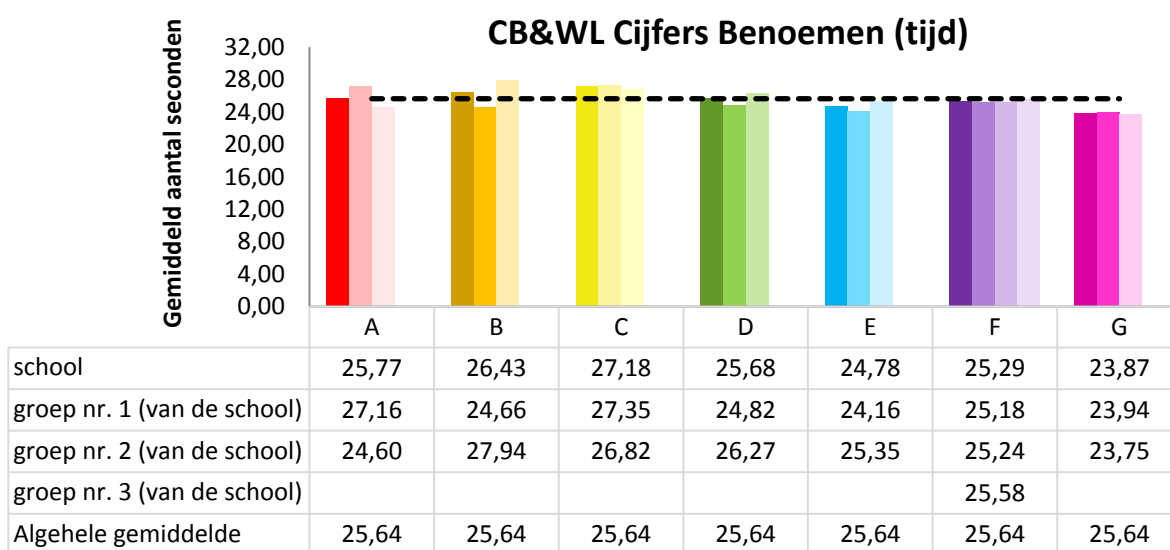
De test 'Continu Benoemen en Woorden Lezen' (CB&WL) meet het construct '*rapid naming*' (RAN). RAN is een voorspeller voor goede leesvaardigheid. Kinderen met dyslexie hebben hier vaak moeite mee. De taak bestaat uit 2 kaarten met vijf kolommen van 10 items. Op de kaarten staan respectievelijk kleuren en cijfers. Per kaart worden 5 verschillende stimuli gebruikt. De leerling leest de namen van de items zo snel mogelijk op. De testleider registreert de tijd per kaart.

Grafiek 4.5.1 Resultaten CB&WL Kleuren benoemen

Grafiek 4.5.1 geeft een overzicht van de gemiddelde benoemsnelheid op de CB&WL Kleuren benoemen voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld 46 seconden nodig om de volledige kaart met kleuren te benoemen. Dit is iets langzamer dan het landelijk gemiddelde van 41,5 seconden voor 10-jarigen.

De gemiddelde benoemsnelheid op de CB&WL Kleuren benoemen verschilde niet significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Daarnaast week geen enkele school of groep significant af van het algehele gemiddelde.

Grafiek 4.5.2 Resultaten CB&WL Cijfers benoemen

Grafiek 4.5.2 geeft een overzicht van de gemiddelde benoemsnelheid op de CB&WL Cijfers benoemen voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld

26 seconden nodig om de volledige kaart met cijfers te benoemen. Dit is rond het landelijk gemiddelde van 25 voor 10-jarigen.

De gemiddelde benoemsnelheid op de CB&WL Cijfers benoemen verschilde niet significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Daarnaast week geen enkele school of groep significant af van het algehele gemiddelde.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van de verschillende scholen en groepen is vergelijkbaar.

School A uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School A was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School A waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Benoemsnelheid(CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School B was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School B waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School B is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School C was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School C waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School D was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School D waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School E was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School E waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School E is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School F was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School F waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School F is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

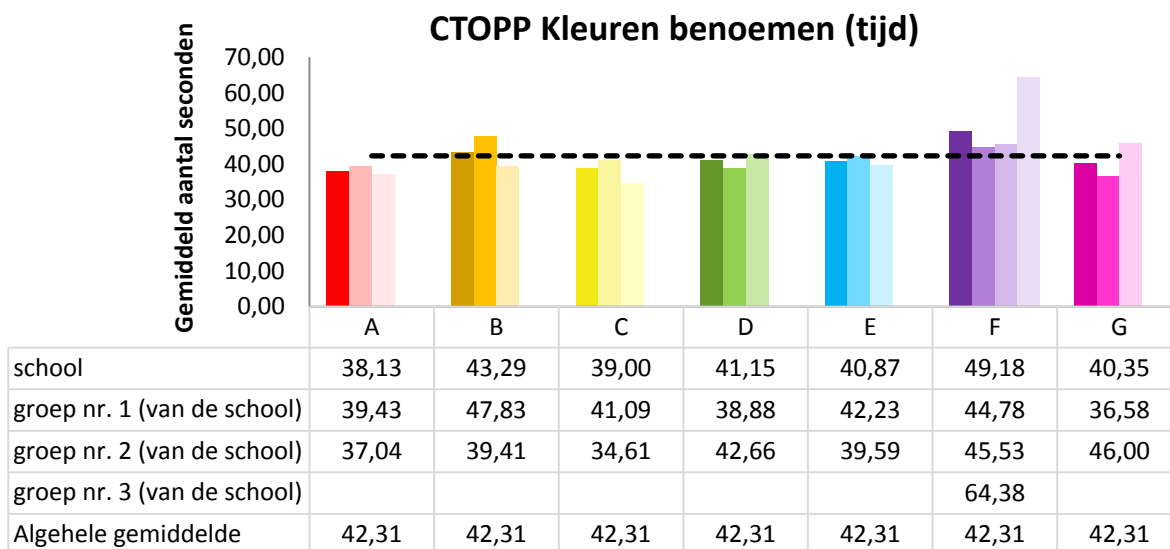
School G uitgelicht: Benoemsnelheid (CB&WL)

De gemiddelde benoemsnelheid van School G was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School G waren ook niet significant sneller of langzamer op de CB&WL dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School G is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.5.2 CTOPP Rapid Automatized Naming

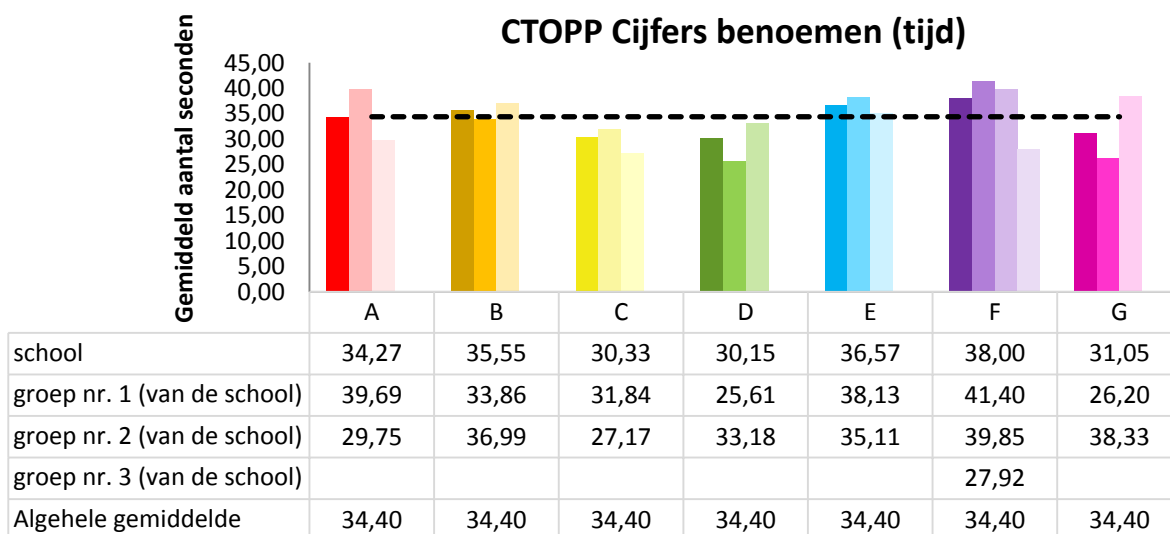
De 'Comprehensive Test of Phonological Processing' (CTOPP) meet fonologische verwerking in het Engels. Dit is net als de RAN taken in het Nederlands een goede voorspeller voor leesvaardigheid. Er worden in dit onderzoek twee subtests van de CTOPP afgenomen: *rapid digit naming* en *rapid color naming*. De *rapid naming* (RAN) taken bestaan uit een kaart met 4 rijen van 9 stimuli. Per kaart worden 6 verschillende stimuli gebruikt, respectievelijk cijfers en kleuren. Leerlingen wordt gevraagd de items zo snel mogelijk in het Engels op te noemen. De testleider registreert de tijd per kaart.

Grafiek 4.5.3 Resultaten CTOPP RAN Kleuren Benoemen, Tijd

Grafiek 4.5.3 geeft een overzicht van de gemiddelde benoemsnelheid op de CTOPP Kleuren benoemen voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld 42 seconden nodig om de volledige kaart met Engelse kleuren te benoemen.

De gemiddelde benoemsnelheid op de CTOPP Kleuren benoemen verschilde niet significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School A) was echter significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school over het algemeen iets sneller waren in het benoemen van Engelse kleuren dan gemiddeld. Daarnaast was het gemiddelde van drie groepen (Groep A2, Groep C2 en Groep G1) significant lager dan het algehele gemiddelde.

Grafiek 4.5.4 Resultaten CTOPP RAN Cijfers benoemen, Tijd

Grafiek 4.5.4 geeft een overzicht van de gemiddelde benoemsnelheid op de CTOPP Cijfers benoemen voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld

34 seconden nodig om de volledige kaart met Engelse cijfers te benoemen.

De gemiddelde benoemsnelheid op de CTOPP Cijfers benoemen verschilde niet significant tussen de scholen, maar wel tussen de afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School C en School D) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen over het algemeen iets sneller waren in het benoemen van Engelse cijfers dan gemiddeld.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van vier groepen (Groep A2, Groep C2, Groep D1 en Groep G1) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er geen significante verschillen tussen de groepen.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van de verschillende scholen en groepen is vergelijkbaar.

School A uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemtijd van School A was significant lager dan het algehele gemiddelde voor de CTOPP Kleuren benoemen, maar niet voor de CTOPP Cijfers benoemen. Dit betekent dat de benoemsnelheid van Engelse kleuren hoger was dan het algehele gemiddelde. Wanneer de groepen van School A worden bekeken, blijkt Groep A2 significant sneller te zijn dan het algehele gemiddelde voor zowel de CTOPP Kleuren benoemen als de CTOPP Cijfers benoemen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School A is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar is bij het benoemen van Engelse kleuren iets beter dan gemiddeld. De benoemsnelheid van de leerlingen van Groep A2 is bij het benoemen van zowel Engelse kleuren als cijfers iets beter dan gemiddeld.

School B uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemsnelheid van School B was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School B waren ook niet significant sneller of langzamer op de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School B is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemtijd van School C was significant lager dan het algehele gemiddelde voor de CTOPP Cijfers benoemen, maar niet voor de CTOPP Kleuren benoemen. Dit betekent dat de benoemsnelheid van Engelse cijfers hoger was dan het algehele gemiddelde. Wanneer de groepen van School C worden bekeken, blijkt Groep C2 significant sneller te zijn dan het algehele gemiddelde voor zowel de CTOPP Kleuren benoemen als de CTOPP Cijfers benoemen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School C is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar is bij het benoemen van Engelse cijfers iets beter dan gemiddeld. De benoemsnelheid van de leerlingen van Groep C2 is bij het benoemen van zowel Engelse kleuren als cijfers iets beter dan gemiddeld.

School D uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemtijd van School D was significant lager dan het algehele gemiddelde voor de CTOPP Cijfers benoemen, maar niet voor de CTOPP Kleuren benoemen. Dit betekent dat de benoemsnelheid van Engelse cijfers hoger was dan het algehele gemiddelde. Wanneer de groepen van School D worden bekeken, blijkt Groep D1 significant sneller te zijn dan het algehele gemiddelde voor de CTOPP Cijfers benoemen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D1 is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar is bij het benoemen van Engelse cijfers iets beter dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemsnelheid van School E was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School E waren ook niet significant sneller of langzamer op de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School E is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

De gemiddelde benoemsnelheid van School F was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School F waren ook niet significant sneller of langzamer op de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School F is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School G uitgelicht: Benoemsnelheid Engels (CTOPP RAN)

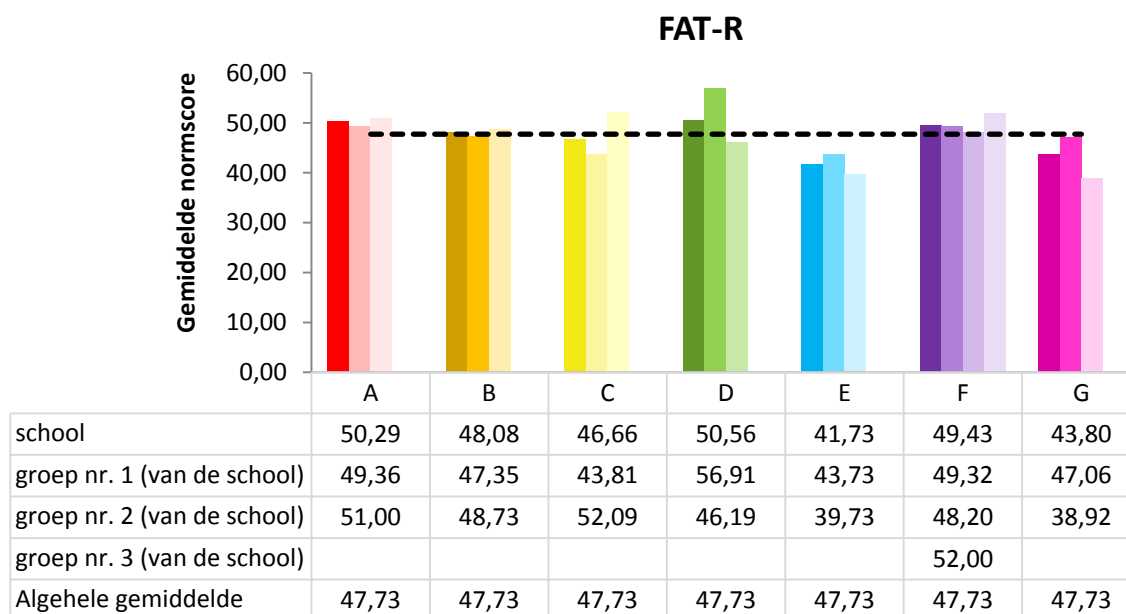
De gemiddelde benoemsnelheid van School G was niet significant hoger of lager voor beide onderdelen van de CTOPP RAN dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Wanneer de groepen van School G worden bekeken, blijkt Groep G1 significant sneller te zijn dan het algehele gemiddelde voor zowel de CTOPP Kleuren benoemen als de CTOPP Cijfers benoemen. Er was geen significant verschil in benoemsnelheid tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de benoemsnelheid van de leerlingen van School G is over het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen. De benoemsnelheid van de leerlingen van Groep G1 is bij het benoemen van Engelse kleuren en cijfers iets beter dan gemiddeld.

4.6 Fonologisch Bewustzijn

4.6.1 Fonemische Analyse Test (FAT-R)

De Fonemische Analyse Test (FAT-R) meet het fonologisch bewustzijn: de vaardigheid om in gesproken woorden fonemen te onderscheiden en te manipuleren. Fonologisch bewustzijn is een goede voorspeller van leesvaardigheid. De test is geschikt voor kinderen van groep 3 tot en met de tweede klas van de middelbare school. Er zijn twee subtests: foneemweglating en foneemverwisseling. Voor het ORWELL-project is alleen de subtest foneemverwisseling afgenomen. In deze subtest hoort de leerling twee woorden. De leerling wordt gevraagd de beginletters van de twee woorden te verwisselen en de nieuw gevormde woorden uit te spreken. De subtest foneemverwisseling bestaat uit drie oefenitems en twaalf items. De testleider houdt bij welke antwoorden goed zijn en hoe snel de leerling het antwoord geeft. Op basis van het aantal goede antwoorden en de reactietijden worden genormeerde T-scores berekend.

Grafiek 4.6.1 Resultaten FAT-R

Grafiek 4.6.1 geeft een overzicht van de gemiddelde normscore van de FAT-R voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers een gemiddelde normscore van 48. Hierbij geldt een normscore tussen de 40 en 60 als gemiddeld voor hun leeftijd.

De gemiddelde normscore op de FAT-R verschilde significant tussen de verschillende scholen en groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School E en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School A) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was het enige significante verschil in gemiddelde normscore tussen scholen dat tussen School A en School G. School A had een significant hogere normscore dan School G.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van één groep (Groep D1) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep G2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, was de normscore van Groep D1 significant hoger dan die van groepen B2, C1, D2, E2, F2, G1 en G2. Daarnaast was de normscore van Groep F3 significant hoger dan die van Groep G2.

Samengevat, er was een verschil in fonologisch bewustzijn tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Eén school (School A) en één afzonderlijke groep (Groep D1) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde, terwijl twee afzonderlijke scholen (School E en School G) en één groep (Groep G2) beduidend lager scoorden dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School A scoorde op de FAT-R significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere school (School G). De groepen van School A scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Er was geen significant verschil in gemiddelde normscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School A is iets beter dan dat van leerlingen van andere scholen.

School B uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School B scoorde op de FAT-R niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen. Wanneer de groepen van school B worden bekeken, was de normscore van Groep B2 significant lager dan één andere groep (Groep D1). Als de groepen van School B onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in normscore van de leerlingen uit Groep B1 (normscore FAT-R: 20-60) groter dan die van de leerlingen uit Groep B2 (normscore FAT-R: 33-59). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep B1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de FAT-R dan leerlingen uit Groep B2. Er was echter geen significant verschil in normscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School C scoorde op de FAT-R niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Wanneer de groepen van school C worden bekeken, was de normscore van Groep C1 significant lager dan één andere groep (Groep D1). Er was geen significant verschil in normscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School D scoorde op de FAT-R niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Wanneer de groepen van School D worden bekeken, scoorde Groep D1 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan zeven andere groepen (Groep B2, Groep C1, Groep D2, Groep E2, Groep F2, Groep G1 en Groep G2). Groep D2 scoorde significant lager dan één andere groep (Groep D1). Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in normscore van de leerlingen uit Groep D2 (normscore FAT-R: 29-62) groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (normscore FAT-R: 51-65). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de FAT-R dan leerlingen uit Groep D1. Daarnaast scoorde Groep D1 significant hoger dan Groep D2.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen. Groep D1 scoort echter beter dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School E scoorde op de FAT-R significant lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde niet lager dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde. Wel scoorde Groep E2 significant lager dan één andere groep (Groep D1). Er was geen significant verschil in normscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School E is iets minder goed dan dat van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School F scoorde op de FAT-R niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Wanneer de groepen van school F worden bekeken, scoorde Groep F1 significant lager dan één andere groep (Groep D2). Daarnaast scoorde Groep F3 significant hoger dan één andere groep (Groep G2). Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in normscore van de leerlingen uit Groep F1 (normscore FAT-R: 20-63) groter dan die van de leerlingen uit Groep F2 (normscore FAT-R: 32-65) en die van leerlingen uit Groep F3 (normscore FAT-R: 36-60). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de FAT-R dan leerlingen uit Groep F2 en Groep F3. Er was echter geen significant verschil in normscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

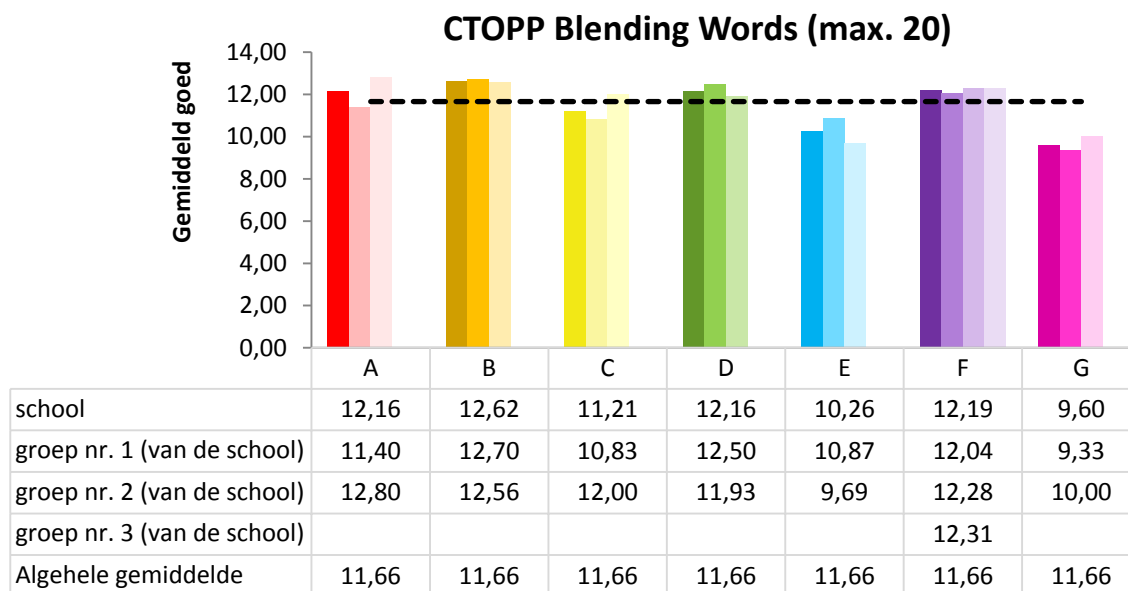
School G uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn (FAT-R)

School G scoorde op de FAT-R significant lager dan het algehele gemiddelde en dan één andere school (School A). Wanneer de groepen van school G worden bekeken, scoorde Groep G1 significant lager dan één andere groep (Groep D1). Daarnaast scoorde Groep G2 langzamer dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep D1 en Groep F3). Er was geen significant verschil in normscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G2 is iets minder goed dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.6.2 CTOPP Blending Words

De ‘*Comprehensive Test of Phonological Processing*’ (CTOPP) meet fonologische verwerking in het Engels. Fonologische verwerking is een goede voorspeller van leesvaardigheid. Deze test bestaat uit een aantal subtests, waarvan er één is afgenomen voor het ORWELL-project. Het onderdeel ‘*Blending words*’ is afgenomen om het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen te onderzoeken. Bij deze subtest wordt leerlingen gevraagd klanken aan elkaar te plakken om er vervolgens een bestaand Engels woord van te maken. Een voorbeeld: de leerling hoort “Can – dy” en moet daar vervolgens het woord ‘Candy’ van maken. De taak bestaat uit zes oefenopgaven en twintig testopgaven. Wanneer een leerling achtereenvolgens drie opgaven fout beantwoordt, wordt de test afgebroken.

Grafiek 4.6.2 Resultaten CTOPP Blending Words

Grafiek 4.6.2 geeft een overzicht van de gemiddelde aantal goede items op de CTOPP *Blending words* voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld 12 van de 20 items (60%) goed.

De gemiddelde totaalscore op de CTOPP *Blending words* verschilde significant tussen de verschillende scholen en groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School E en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School B) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen scholen A, B, D, E, F en G. School G had een significant lagere totaalscore dan School A, B, D en F. Daarnaast had School B ook een significant hogere totaalscore dan School E.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van één groep (Groep B2) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van twee groepen (Groep E2 en Groep G1) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, was de totaalscore van Groep B2 significant hoger dan die van Groep G1.

Samengevat, er was een verschil in Engels fonologisch bewustzijn tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Eén afzonderlijke school (School B) en één groep (Groep B2) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde, terwijl twee afzonderlijke scholen (School E en School G) en twee groepen (Groep E2 en Groep G1) beduidend lager scoorden dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School A scoorde op de CTOPP *Blending words* niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School G). De groepen van School A scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen.

School B uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School B scoorde op de CTOPP *Blending words* significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School E en School G). Wanneer de groepen van school B worden bekeken, was de totaalscore van Groep B2 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep G1). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School B en in het bijzonder Groep B2 is iets beter dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School C scoorde op de CTOPP *Blending words* niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep C1 (aantal goede items CTOPP: 3-16) groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items CTOPP: 8-16). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de CTOPP *Blending words* dan leerlingen uit Groep C2. Er was echter geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School D scoorde op de CTOPP *Blending words* niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School G). De groepen van School D scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School E scoorde op de CTOPP *Blending words* significant lager dan het algehele gemiddelde en dan één andere school (School B). Wanneer de groepen van school E worden bekeken, was de totaalscore van Groep E2 significant lager dan het algehele gemiddelde, maar niet lager dan andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School E en in het bijzonder Groep E2 is iets kleiner dan dat van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

School F scoorde op de CTOPP *Blending words* niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School G). De groepen van School F scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School G uitgelicht: Fonologisch Bewustzijn Engels (CTOPP *Blending words*)

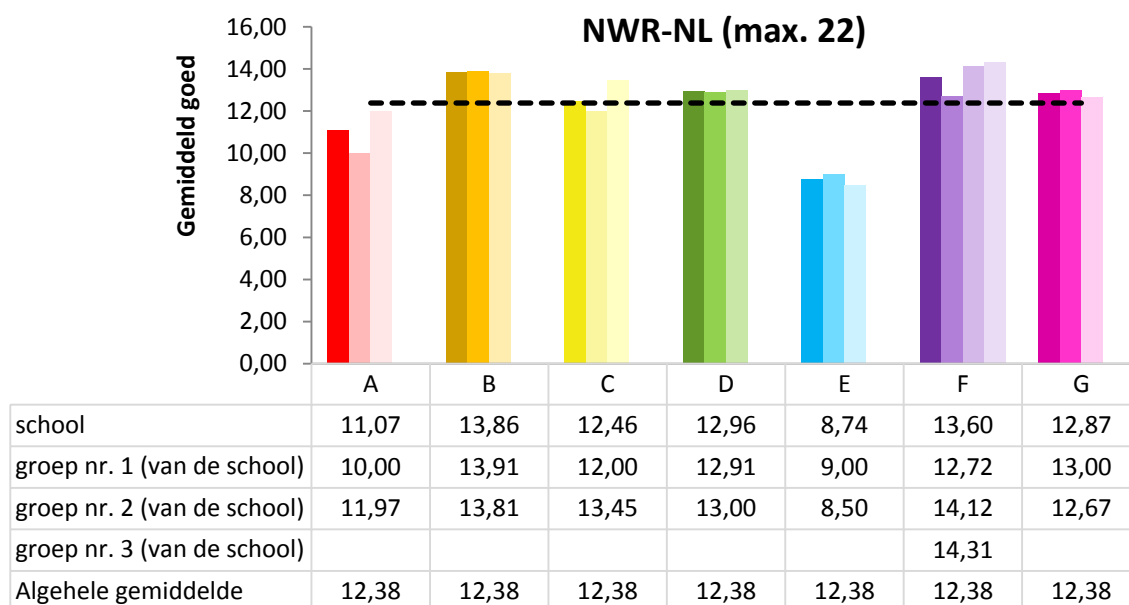
School G scoorde op de CTOPP *Blending words* significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vier andere scholen (School A, School B, School D en School F). Wanneer de groepen van school G worden bekeken, scoorde Groep G1 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep B2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het Engels fonologisch bewustzijn van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G1 is iets kleiner dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.7 Fonologisch Geheugen

4.7.1 Nederlandse Nonwoord Repetitietaak

Een Nonwoord Repetitietaak (NWR) meet fonologisch werkgeheugen (French & O'Brien, 2007). In dit onderzoek wordt van deze taak zowel een Nederlandse als een Engelse versie afgenomen. Bij de Nederlandse versie spreekt de leerling betekenisloze woorden na die via de computer worden afgespeeld. De taak bestaat uit drie oefenitems en 22 testitems die in lengte variëren van drie tot vijf lettergrepen. Voorbeelden zijn /loowaamas/ en /peewaatoopes/. De testleider scoort de antwoorden op de computer meteen nadat een woord is uitgesproken. Na afloop wordt gekeken naar het totaal aantal correct uitgesproken nonwoorden. Een lage score duidt op een zwak fonologisch werkgeheugen en een hoge score duidt op een sterk fonologisch werkgeheugen.

Grafiek 4.7.1 Resultaten NWR-NL

Grafiek 4.7.1 geeft een overzicht van de gemiddelde totaalscore van de NWR-NL voor alle deelnemende scholen. De deelnemers hadden gemiddeld 12 (55%) van de 22 items goed.

De gemiddelde totaalscore op de NWR-NL verschilde significant tussen de verschillende scholen en groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School B en School F) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van twee scholen (School A en School E) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen tussen alle scholen. School A scoorde significant lager dan School B en F, terwijl School E significant lager scoorde dan School B, C, D, F en G.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van één groep (Groep F2) significant hoger dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van drie groepen (Groep A1, Groep E1 en Groep E2) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, was het gemiddelde van Groep A1 significant lager dan dat van Groep F2. Daarnaast was het gemiddelde van Groep E2 significant lager dan dat van Groep B1, B2, D1, F2 en F3. In Grafiek 4.7.1 lijkt het alsof de totaalscores van Groep B1, B2 en F3 hoger zijn dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Samengevat, er was een verschil in fonologisch geheugen tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Twee afzonderlijke scholen (School B en School F) en één groep (Groep F2) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde, terwijl twee afzonderlijke scholen (School A en School E) en drie groepen (Groep A1, Groep E1 en Groep E2) beduidend lager scoorden dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School A scoorde op de NWR-NL significant lager dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School B en School F). Wanneer de groepen van School A worden bekeken, scoorde Groep A1 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep F2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School A en in het bijzonder Groep A1 is iets zwakker dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School B scoorde op de NWR-NL significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School A en School E). Wanneer de groepen van School B worden bekeken, scoorden Groep B1 en Groep B2 significant lager dan één andere groep (Groep E2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School B is iets sterker dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School C scoorde op de NWR-NL niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddeld, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School C scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep C1 (aantal goede items NWR-NL: 5-20) groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items NWR-NL: 9-19). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de NWR-NL dan leerlingen uit Groep C2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School D scoorde op de NWR-NL niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School D scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar Groep D1 scoorde significant hoger dan één andere groep (Groep E2). Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in normscore van de leerlingen uit Groep D2 (aantal goede items NWR-NL: 4-17) groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (aantal goede items NWR-NL: 10-16). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de NWR-NL dan leerlingen uit Groep D1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School E scoorde op de NWR-NL significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vijf andere scholen (School B, School C, School D, School F en School G). Wanneer de groepen van School E worden bekeken, scoorde Groep E2 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vijf andere groepen (Groep B1, Groep B2, Groep D1, Groep F2 en Groep F3). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School E en in het bijzonder Groep E2 is iets zwakker dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School F scoorde op de NWR-NL significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere scholen (School A en School E). Wanneer de groepen van school F worden bekeken, scoorde Groep F2 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep A1 en Groep E2). Groep F3 scoorde significant hoger dan één andere groep (Groep E2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School F en in het bijzonder Groep F2 is iets sterker dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

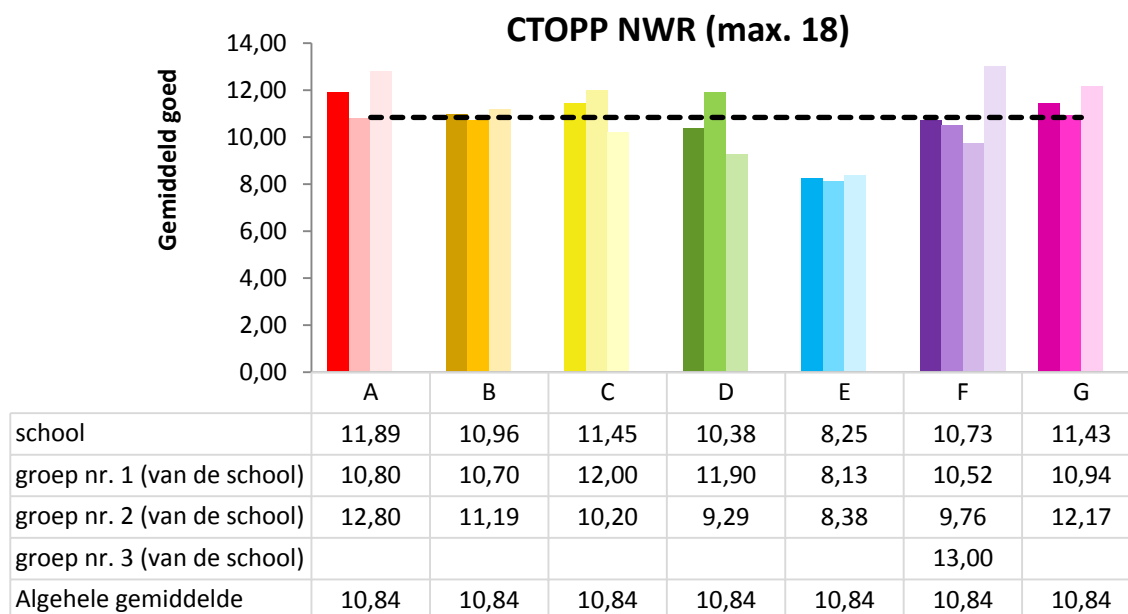
School G uitgelicht: Fonologisch Geheugen (NWR-NL)

School G scoorde op de NWR-NL niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School G scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, het fonologisch werkgeheugen van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.7.2 CTOPP Nonwoord Repetitietaak (Engels)

De ‘*Comprehensive Test of Phonological Processing*’ (CTOPP) meet fonologische verwerking in het Engels. Om het fonologisch geheugen in het Engels te meten, wordt in dit onderzoek de subtest “*nonword repetition*” (NWR) afgenomen. Bij deze subtest zeggen leerlingen Engelse nonwoorden na. De taak bestaat uit drie oefenitems en achttien testitems die in lengte variëren van één tot zeven lettergrepen. Voorbeelden zijn /sart/ en /chaseedoolid/. De nonwoorden worden via een laptop auditief aangeboden. De leerling moet het nonwoord zo goed mogelijk herhalen. Voor ieder goed herhaald nonwoord, krijgt een leerling één punt. Na afloop wordt het totaal aantal correct uitgesproken nonwoorden berekend. Een lage score duidt op een zwak fonologisch werkgeheugen en een hoge score duidt op een sterk fonologisch geheugen.

Grafiek 4.7.2 Resultaten CTOPP NWR

Grafiek 4.7.2 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items op de CTOPP NWR voor alle deelnemende scholen en groepen. De deelnemers hadden gemiddeld 11 van de 18 items (61%) goed.

De gemiddelde totaalscore op de CTOPP NWR verschilde significant tussen de verschillende scholen en groepen. Het gemiddelde van één school (School A) was significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één school (School E) was significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling vergeleken worden, waren er significante verschillen tussen scholen A, B, C, F, G en School E, waarbij School E significant lager scoorde dan School A, B, C, F en G.

Als naar de afzonderlijke groepen wordt gekeken, dan was het gemiddelde van drie groepen (Groep A2, Groep C1 en Groep F3) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van twee groepen (Groep E1 en Groep E2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, scoorde Groep A2 significant hoger dan Groep E1, E2 en F2. Daarnaast scoorde Groep E1 significant lager dan Groep F3. Naast het significante verschil met Groep A2, scoorde Groep E2 significant lager dan Groep C1, D1 en F3.

Samengevat, er was een verschil in fonologisch geheugen tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Eén afzonderlijke school (School A) en drie groepen (Groep A2, Groep C1 en Groep F3) scoorden beduidend hoger dan het algehele gemiddelde, terwijl één afzonderlijke school (School E) en twee groepen (Groep E1 en Groep E2) beduidend lager scoorden dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School A scoorde op de CTOPP NWR significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere school (School E). Wanneer de groepen van School A worden bekeken, scoorde Groep A2 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan drie andere groepen (Groep E1, Groep E2 en Groep F2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School A en in het bijzonder Groep A2 is iets sterker dan dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School B scoorde op de CTOPP NWR niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School B scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School C scoorde op de CTOPP NWR niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar wel significant hoger dan één andere school (School E). Wanneer de groepen van School C worden bekeken, scoorde Groep C1 significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere groep (Groep E2). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School D uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School D scoorde op de CTOPP NWR niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen. De groepen van School D scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar Groep D1 scoorde wel significant hoger dan één andere groep (Groep E2). Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep D2 (aantal goede items CTOPP NWR: 3-17) groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (aantal goede items CTOPP NWR: 7-14). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de CTOPP NWR dan leerlingen uit Groep D1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School E uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School E scoorde op de CTOPP NWR significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vijf andere scholen (School A, School B, School C, School F en School G). Wanneer de groepen van School E worden bekeken, scoorde Groep E1 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep A2 en Groep F3). Daarnaast scoorde Groep E2 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan vier andere groepen (Groep A2, Groep C1, Groep D1 en Groep F3). Als de groepen van School E onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep E1 (aantal goede items CTOPP NWR: 2-15) groter dan die van de leerlingen uit Groep E2 (aantal goede items CTOPP NWR: 5-12). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep E1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de CTOPP NWR dan leerlingen uit Groep E2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School E is iets kleiner dan dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School F scoorde op de CTOPP NWR niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School E). Wanneer de groepen van School F worden bekeken, scoorde Groep F2 significant lager dan één andere groep (Groep A2). Groep F3 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep E1 en Groep E2). Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items CTOPP NWR: 10-17) kleiner dan die van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items CTOPP NWR: 5-17) en Groep F2 (aantal goede items CTOPP NWR: 4-16). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F3 iets minder van elkaar verschilden in prestatie op de CTOPP NWR dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen. De leerlingen van Groep F3 hebben echter een iets sterker fonologisch geheugen dan de leerlingen van de andere groepen.

School G uitgelicht: Fonologisch Geheugen (CTOPP NWR)

School G scoorde op de CTOPP NWR niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde, maar scoorde wel significant hoger dan één andere school (School E). De groepen van School G scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School G. Samengevat, het fonologisch geheugen van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

4.8 Samenhang tussen de cognitieve maten

Veel van de cognitieve maten, behalve Task Switching en de Simon-taak, hingen significant met elkaar samen, maar het ging vaak om een kleine samenhang. Task-Switching hing alleen significant samen met de RAVEN, maar deze samenhang was klein. De Simon-taak hing alleen significant samen met de RAVEN, CTOPP cijfers benoemen en de Nederlandse NWR, maar ook deze samenhang was klein. Alleen de samenhang tussen de volgende maten was gemiddeld groot: CB&WL Kleuren benoemen en CB&WL Cijfers benoemen, CB&WL Kleuren benoemen en CTOPP Kleuren benoemen en CTOPP Kleuren benoemen en CTOPP Cijfers benoemen. Tabel 4.8 geeft een overzicht van de samenhang tussen de cognitieve maten voor alle leerlingen.

Samengevat, de verschillende cognitieve vaardigheden hingen in geringe mate met elkaar samen. Bovendien hingen inhibitie en cognitieve flexibiliteit weinig samen op de andere cognitieve vaardigheden. Alleen de taken waarin benoemsnelheid een rol speelt vertoonden een grotere samenhang. Hoe groter de benoemsnelheid van kleuren ofwel cijfers in de ene taal, hoe groter de benoemsnelheid van kleuren ofwel cijfers in de andere taal.

4.9 Samenvatting en Conclusie Cognitieve maten

De scholen verschilden niet van elkaar op het gebied van Nederlandse benoemsnelheid, maar op alle andere cognitieve vaardigheden verschilden de scholen van elkaar. Tabel 4.9 geeft een overzicht van de onderlinge vergelijking van de scholen.

		School A	School B	School C	School D	School E	School F	School G
Logisch Redeneren			+			-	+	-
Geheugen							+	
Inhibitie			+		+	-	-	
Cognitieve Flexibiliteit								-
Benoemsnelheid	Nederlands							
	Engels	+		+	+			
Fonologisch Bewustzijn	Nederlands	+				-		-
	Engels		+			-		-
Fonologisch Geheugen	Nederlands	-	+			-	+	
	Engels	+				-		

+ = sterkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

- = zwakkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

Tabel 4.9 Onderlinge Vergelijking Cognitieve vaardigheden Leerlingen van de Verschillende Scholen

Tabel 4.9 toont dat de cognitieve vaardigheden van leerlingen van School B in het algemeen sterker waren, dat geldt ook voor het logisch redeneren, het geheugen en het Nederlandse fonologisch geheugen van leerlingen uit School F. Leerlingen van School E en G hadden in het algemeen wat zwakkere cognitieve vaardigheden dan de leerlingen van andere scholen.

De sterkere cognitieve vaardigheden van leerlingen van School B zouden gerelateerd kunnen zijn aan het feit dat de leerlingen in een gebied wonen met een relatief hoge Sociaal Economische Status. Hiernaast is het aantal leerlingen dat thuis een andere taal naast het Nederlands spreekt relatief laag ten opzichte van School E en G.

	Logisch Redeneren	Geheugen	Inhibitie	Cognitieve flexibiliteit	Aandacht (Nederlands - kleuren)	Aandacht (Nederlands - cijfers)	Aandacht (Engels - kleuren)	Aandacht (Engels - cijfers)	Fonologisch bewustzijn (Nederlands)	Fonologisch bewustzijn (Engels)	Fonologisch geheugen (Nederlands)	Fonologisch geheugen (Engels)
Logisch Redeneren		,143**	-,104*	,087*		,089*			,233**	,147**	,125**	,086*
Geheugen	,143**				-,094*	-,107*	-,121**	-,112**	,285**	,142**	,186**	,109*
Inhibitie	*							,082*			-,091*	
Cognitieve flexibiliteit	,087*											
Benoemselheid (Nederlands - kleuren)		-,094*				,377**	,330**	,110**				
Benoemselheid (Nederlands - cijfers)	,089*	-,107*			,377**		,253**	,225**	-,082*			
Benoemselheid (Engels - kleuren)		-,121**			,330**	,253**		,342**	-,136**			-,087*
Benoemselheid (Engels - cijfers)		-,112**	,082*		,110**	,225**	,342**		-,147**	-,148**	-,136**	-,209**
Fonologisch bewustzijn (Nederlands)	,233**	,285**				-,082*	-,136**	-,147**		,227**	,231**	,125**
Fonologisch bewustzijn (Engels)	,147**	,142**						-,148**	,227**		,183**	,229**
Fonologisch geheugen (Nederlands)	,125**	,186**	-,091*					-,136**	,231**	,183**		,200**
Fonologisch geheugen (Engels)	,086*	,109*					-,087*	-,209**	,125**	,229**	,200**	

*negatieve correlaties

= zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

= gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Tabel 4.9 Samenhang tussen cognitieve maten

De zwakkere cognitieve vaardigheden van de leerlingen van School E en G zouden gerelateerd kunnen zijn aan het feit dat de meeste leerlingen van deze twee scholen thuis een andere taal (naast) het Nederlands spreken, aangezien in de cognitieve taken het Nederlands en Engels ook een grote rol spelen.

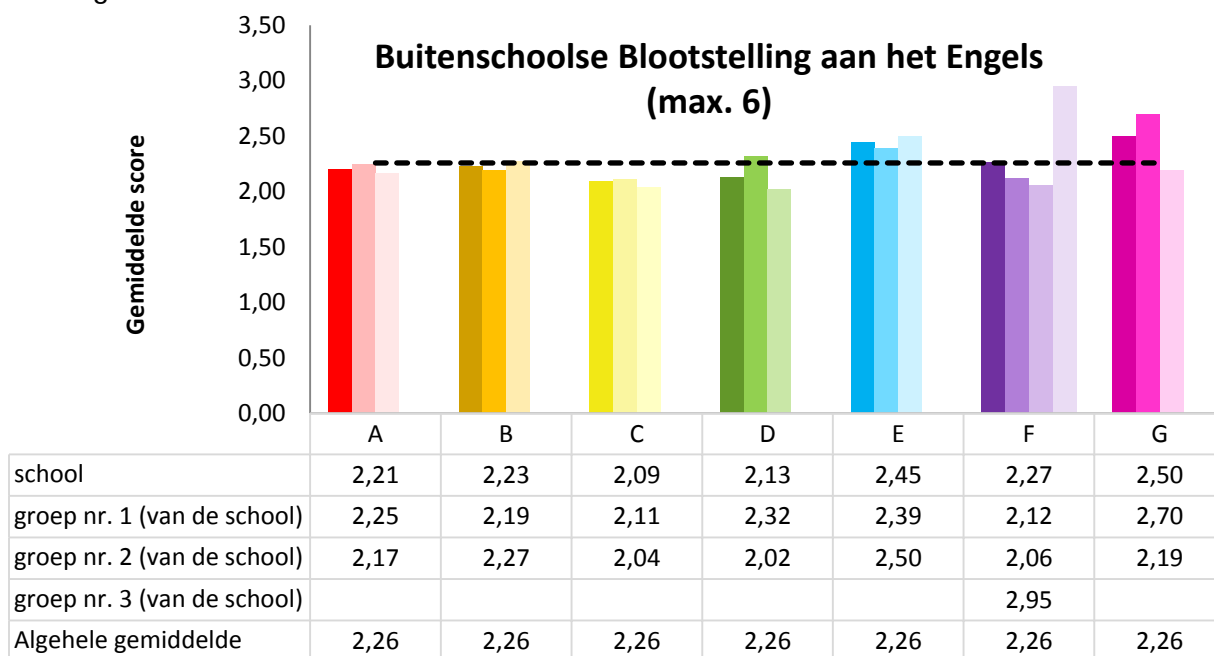
Een andere opvallende bevinding is dat de leerlingen van School A een beter Engels fonologisch geheugen hebben dan gemiddeld, maar een zwakker Nederlands fonologisch geheugen. Dit is moeilijk te verklaren, aangezien School A niet slecht op de Nederlandse maten scoorde.

Concluderend, de samenhang tussen de verschillende cognitieve vaardigheden was in het algemeen niet bijzonder hoog. Tussen de verschillende scholen waren er wel grote verschillen in cognitieve vaardigheden. Deze verschillen konden gedeeltelijk verklaard worden aan de hand van thuistaal en Sociaal-Economische Status, maar het is niet mogelijk om een definitieve verklaring voor deze verschillen te vinden.

5 Resultaten voor Engelse maten

5.1 Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

Om in kaart te brengen hoe vaak leerlingen buiten school aan het Engels blootgesteld worden, is een vragenlijst ontwikkeld. Het gaat om buitenschoolse blootstelling aan het Engels door familie, vrienden en formele en informele media. Alle leerlingen kregen een aantal stellingen voorgelegd waarvoor zij op een zespuntsschaal, lopend van 'nooit' tot 'altijd', moesten aangeven in hoeverre de stelling op hen van toepassing is. Voorbeelden van de stellingen zijn 'Ik lees Engelstalige boeken' en 'Ik chat online in het Engels'. De vragenlijst bestond in totaal uit 16 stellingen.

Grafiek 5.1.1 Resultaten Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

Grafiek 5.1.1 geeft een overzicht van het gemiddelde op de items van de vragenlijst Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen scoorden op alle items gemiddeld 2,26. Dit geeft aan dat ze buiten school in het algemeen nauwelijks tot soms in aanraking komen met het Engels.

De gemiddelde score op Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels verschilde niet significant tussen de scholen, maar wel tussen de afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van Groep G1 was significant hoger dan het gemiddelde van Groep D2. Hiernaast was de gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Engels voor leerlingen uit groep D2 significant lager dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Engels voor leerlingen uit Groep F3 en Groep G1 was significant hoger dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, de mate van buitenschoolse blootstelling aan het Engels verschilde tussen de leerlingen uit de verschillende groepen. Leerlingen uit één groep (Groep D2) worden buiten school beduidend minder blootgesteld aan het Engels en leerlingen uit twee afzonderlijke groepen (Groep F3 en Groep G1) worden buiten school beduidend meer blootgesteld aan het Engels.

School A uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School A was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School A. Er was ook geen significant verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Engels tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School A vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School B was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School B. Er was ook geen significant verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Engels tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School B vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School C was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School C. Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in gemiddelde blootstelling aan het Engels in Groep C1 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Engels: 1,19 (nooit) – 4,00 (vaak)) groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (gemiddelde buitenschoolse blootstelling aan het Engels: 1,19 (nooit) – 2,88 (soms)). De leerlingen uit Groep C1 lijken meer van elkaar te verschillen in buitenschoolse blootstelling aan het Engels dan leerlingen uit Groep C2.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School C vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de twee groepen van School C is er een klein verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Engels.

School D uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School D was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen, maar leerlingen uit Groep D2 werden wel significant minder blootgesteld aan het Engels buiten school dan de rest van de leerlingen. In het bijzonder werden ze minder blootgesteld aan het Engels in vergelijking met leerlingen uit een andere groep (Groep G1).

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School D vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep D2 worden minder aan het Engels blootgesteld dan leerlingen uit andere groepen.

School E uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School E was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Dit gold ook voor de afzonderlijke groepen van School E. Er was ook geen significant verschil in buitenschoolse blootstelling aan het Engels tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School E vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School F was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Leerlingen uit Groep F3 werden buiten school wel significant vaker aan het Engels blootgesteld dan leerlingen uit andere groepen. Als de drie groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan gold ook dat 25% van de leerlingen uit F3 veel vaker (3,8 of hoger = vaak) buiten school aan het Engels werden blootgesteld dan leerlingen uit F1 (2,4 of hoger = nauwelijks/soms) en F2 (2,2 of hoger = nauwelijks).

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School F vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep F3 worden vaker buiten school aan het Engels blootgesteld dan andere leerlingen.

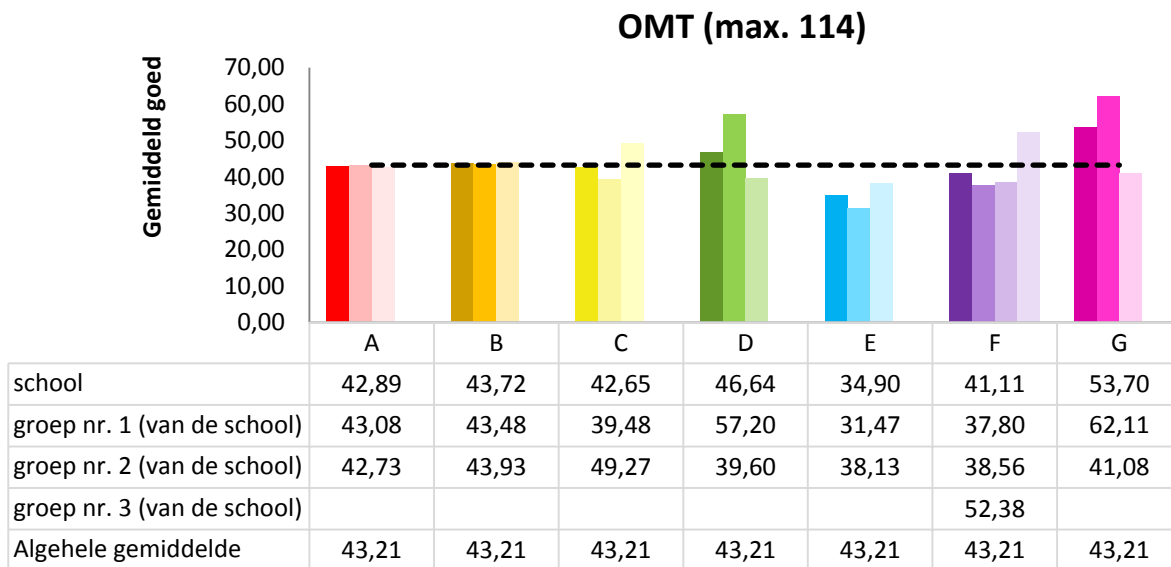
School G uitgelicht: Buitenschoolse Blootstelling aan het Engels

De gemiddelde buitenschoolse blootstelling voor leerlingen van School G was niet significant hoger of lager dan voor leerlingen van andere scholen. Leerlingen uit Groep G1 werden buiten school significant vaker aan het Engels blootgesteld dan leerlingen uit andere groepen en in het bijzonder één andere groep (Groep D2).

Samengevat, de buitenschoolse blootstelling aan het Engels is voor leerlingen van School G vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep G1 worden gemiddeld gezien vaker buiten school aan het Engels blootgesteld dan andere leerlingen.

5.2 Engels Technisch Lezen

De *One-Minute-Test* (OMT) meet de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen. Deze test is vergelijkbaar met de Nederlandse Een-Minut-Test die eerder beschreven werd. De OMT bestaat uit een kaart op A4-formaat met daarop 114 Engelse woorden in vier rijen van 28 of 29 woorden. Leerlingen worden gevraagd de Engelse woorden zo snel en zo goed mogelijk hardop te lezen. Op deze manier worden snelheid en accuratesse gemeten. Dit zijn algemeen geaccepteerde kenmerken om het technisch lezen te meten. Leerlingen worden individueel getest en krijgen één minuut de tijd om zoveel mogelijk woorden correct uit te spreken. Voordat de test begint, moeten de leerlingen de vier oefenwoorden uitspreken: 'boy', 'cat', 'house' en 'name'. Na het oefenen begint de taak. Na een minuut stopt de testleider de leerling. Na afloop wordt de totaalscore berekend door het aantal incorrect uitgesproken woorden af te trekken van het totaal aantal voorgelezen woorden. Op deze manier wordt, op basis van de beschreven richtlijnen (Van Berkel, 2012), het totaal aantal correct uitgesproken woorden bepaald. Het scorebereik is van 0 tot 114, waarbij een hogere score een betere Engelse technische leesvaardigheid betekent.

Grafiek 5.2.1 Resultaten OMT

Grafiek 5.2.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de OMT voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hebben gemiddeld 56 van de 114 woorden gelezen in één minuut. Dit is 49% van de woorden. Van deze gelezen woorden hebben ze er gemiddeld 43 correct gelezen (77%).

De gemiddelde totaalscore op de OMT verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School E) was significant lager dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één school (School G) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was de gemiddelde totaalscore van School G ook significant hoger dan die van School E.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van twee groepen (Groep D1 en Groep G1) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep E1) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was de gemiddelde totaalscore van Groep G1 significant hoger dan die groepen C1, E1, F1 en F2 en de gemiddelde totaalscore van Groep D1 significant hoger dan die van Groep E1.

Samengevat, er is een verschil in Engelse technische leesvaardigheid tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Eén afzonderlijke school (School G) en twee groepen (Groep D1 en G1) scoren beduidend hoger dan het algehele gemiddelde en één afzonderlijke school (School E) en één afzonderlijke groep (Groep E1) scoren beduidend lager dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de OMT dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de OMT dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School A is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de OMT dan andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de OMT dan andere groepen.

Als de twee groepen van School B onderling met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep B2 (aantal correct gelezen woorden OMT: 9-82) dan voor Groep B1 (aantal correct gelezen woorden OMT: 5-104). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep B1 meer van elkaar verschillen op het gebied van Engelse technische leesvaardigheid dan leerlingen uit Groep B2. Groep B2 lijkt het ook iets beter te doen dan Groep B1: 50% van de leerlingen uit B2 scoorde hoger dan 48 terwijl 50% van de leerlingen uit B1 hoger dan 41 scoorde. Er was echter geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School B is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de OMT dan andere scholen. Groep C1 scoorde wel significant lager dan één andere groep (Groep G1).

Als de twee groepen van School C onderling met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep C2 (aantal correct gelezen woorden OMT: 33-76) dan voor Groep C1 (aantal correct gelezen woorden OMT: 7-101). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep C1 meer van elkaar verschillen op het gebied van technische leesvaardigheid dan leerlingen uit Groep C2. Groep C2 lijkt het ook iets beter te doen dan Groep C1: 50% van de leerlingen uit C2 scoorde hoger dan 46 terwijl 50% van de leerlingen uit C1 hoger dan 36 scoorde. Er was echter geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School C is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de groepen van School C is er een klein verschil.

School D uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de OMT dan andere scholen. Groep D1 scoorde wel significant hoger dan het algehele gemiddelde. Groep D1 scoorde ook significant hoger dan één andere groep (Groep E1).

Als de twee groepen van School D met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score kleiner is voor Groep D1 (aantal correct gelezen woorden OMT: 35-70) dan voor Groep D2 (aantal correct gelezen woorden OMT: 16-88). Dit geeft aan dat leerlingen uit Groep D2 meer van elkaar verschillen op het gebied van technische leesvaardigheid dan leerlingen uit Groep D1. Groep D1 lijkt het ook iets beter te doen dan Groep D2: de laagst scorende 25% van de leerlingen uit Groep D2 scoorde lager dan 25 terwijl de laagst scorende 25% van de leerlingen uit Groep D1 lager dan 48 scoorde. Er was echter geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School D is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Groep D1 is hierin beter dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School E scoorde op de OMT significant lager dan het algehele gemiddelde en één andere school (School G). Wanneer de groepen van School E worden bekeken, scoorde Groep E1 significant lager dan het algehele gemiddelde en dan twee andere groepen (Groep D1 en Groep G1). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School E en in het bijzonder Groep E1 is in het algemeen iets lager dan die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de OMT dan andere scholen. Wanneer de groepen van School F worden bekeken, scoorde Groep F1 significant lager dan één andere groep (Groep G1).

Als de drie groepen van School F met elkaar vergeleken worden, dan blijkt dat de spreiding in score groter is voor Groep F1 (aantal correct gelezen woorden OMT: 0-104) dan voor Groep F2 (aantal correct gelezen woorden OMT: 4-77) en Groep F3 (aantal correct gelezen woorden OMT: 10-98). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F1 meer van elkaar verschillen op het gebied van Engelse technische leesvaardigheid. Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep F3 iets beter dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2: de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit F3 scoorde hoger dan 72 terwijl de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit F1 en F2 hoger dan respectievelijk 49 en 53 scoorden. Er was echter geen significant verschil in de gemiddelde totaalscore tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School F is in het algemeen vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar tussen de groepen zijn er kleine verschillen.

School G uitgelicht: Engels Technisch Lezen (OMT)

School G scoorde op de OMT significant hoger dan het algehele gemiddelde en dan één andere school (School E).

Wanneer de groepen van School G worden bekeken, scoorde Groep G1 significant hoger dan het algehele gemiddelde en vier andere groepen (Groep C1, Groep E1, Groep F1 en Groep F2). Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijkt Groep G1 het iets beter te doen dan Groep G2: de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit Groep G1 scoorde hoger dan 77 terwijl de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit Groep G2 hoger dan 60 scoorde. Er was echter geen significant verschil in de gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de Engelse technische leesvaardigheid van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G1 is in het algemeen iets beter dan die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

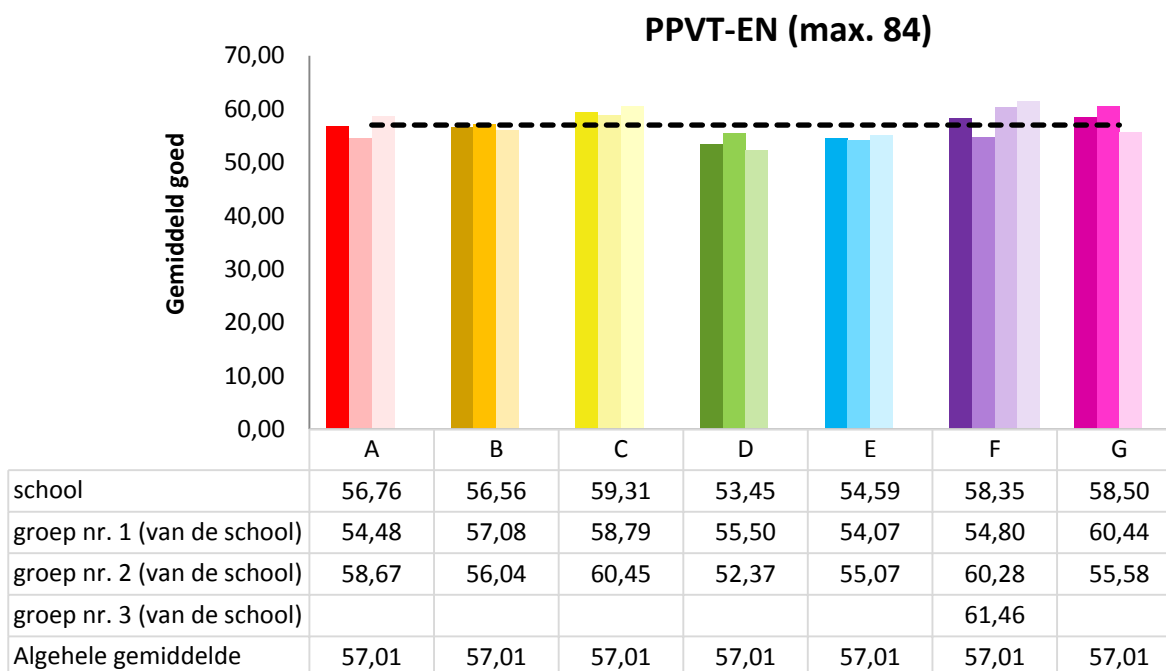
5.3 Engelse Woordenschat

Om Engelse Woordenschat te meten zijn twee meetinstrumenten gebruikt: de *Peabody Picture Vocabulary Test* (PPVT-EN) en de EIBO-Woordenschattoets.

5.3.1 *Peabody Picture Vocabulary Test*

De *Peabody Picture Vocabulary Test* (PPVT-EN) is een gestandaardiseerde internationale test om de receptieve woordenschat te meten. Leerlingen krijgen een Engels woord te horen dat door een Britse stem wordt uitgesproken. Bij elk woord zien de leerlingen

vier plaatjes, waarvan ze het ene plaatje moeten kiezen dat het woord het beste illustreert. Een voorbeeld: *'boy' is het woord dat de leerling hoort, waarbij de volgende vier plaatjes zichtbaar zijn: een stoel, een hond, een fiets en een jongen. Leerlingen moeten het plaatje van de jongen aanklikken. Voor elk goed gekozen plaatje wordt een punt toegekend. De PPVT-EN is oorspronkelijk ontwikkeld om de woordenschat van moedertaalsprekers van het Engels te meten en bestaat uit 17 sets van 12 items. Voor het ORWELL-project worden alleen de eerste 7 sets afgenomen, bestaande uit 84 items. Deze sets worden vaak afgenomen bij niet-moedertaalsprekers afgenomen om een inschatting te kunnen maken van de ontwikkeling van hun Engelse woordenschat.*

Grafiek 5.3.1 Resultaten PPVT-EN

Grafiek 5.3.1 geeft een overzicht van het gemiddelde aantal goede items van de PPVT-EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 57 van de 84 items (68%) van de PPVT-EN goed. Dit geeft aan dat de PPVT-EN niet te moeilijk was voor de leerlingen. Het gemiddelde van geen enkele school of groep week significant af van het algehele gemiddelde.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de scholen en groepen is vergelijkbaar.

School A uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen.

Als de groepen van School A onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep A1 (aantal goede items PPVT-EN: 22-76) wel groter dan die van de leerlingen uit groep A2 (aantal goede items PPVT-EN: 47-70). Dit geeft aan dat de leerlingen uit A1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de PPVT-EN dan leerlingen uit A2. Over het algemeen scoorden leerlingen uit A2 iets beter.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de groepen is er een klein verschil in Engelse woordenschat.

School B uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met de Engelse woordenschat van leerlingen van de andere scholen.

School C uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen.

Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep C1 (aantal goede items PPVT-EN: 43-83) groter dan die van de leerlingen uit groep C2 (aantal goede items PPVT-EN: 49-71). Eén leerling uit Groep C1 behaalde een totaalscore die één punt lager was dan de maximale score, maar over het algemeen scoorden de leerlingen uit groep C1 iets lager dan leerlingen uit groep C2. De leerlingen uit groep C1 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de PPVT-EN dan leerlingen uit groep C2.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School C is er een klein verschil in Engelse woordenschat.

School D uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School D scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen.

Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep D1 (aantal goede items PPVT-EN: 42-70) iets kleiner dan die van de leerlingen uit groep D2 (aantal goede items PPVT-EN: 30-70). Dit geeft aan dat de leerlingen uit groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de PPVT-EN dan leerlingen uit groep D1. Over het algemeen scoorden leerlingen uit groep D2 iets lager dan leerlingen uit groep D1.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School D is er een klein verschil in Engelse woordenschat.

School E uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met de Engelse woordenschat van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen.

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijken leerlingen uit groep F3 het iets beter te doen dan leerlingen uit groep F1 en groep F2; in groep F3 behaalden vier leerlingen een totaalscore die één punt lager was dan de maximale score. In vergelijking met groep F2 (44% lager dan 55) en groep F3 (46% lager dan 55) behaalde een grotere proportie van de leerlingen uit groep F1 (64% lager dan 55) een iets lagere totaalscore.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen uit alle groepen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de drie groepen van School F is er een klein verschil in Engelse woordenschat.

School G uitgelicht: Engelse Woordenschat (PPVT-EN)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere scholen. De groepen van School G scoorden ook niet significant hoger of lager op de PPVT-EN dan andere groepen.

Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep G1 (aantal goede items PPVT-EN: 45-76) iets kleiner dan die van de leerlingen uit groep G2 (aantal goede items PPVT-EN: 32-76). Dit geeft aan dat de leerlingen uit groep G2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de PPVT-EN dan leerlingen uit groep G1. Over het algemeen scoorden leerlingen uit groep G2 iets lager dan leerlingen uit groep G1. In vergelijking met groep G1 (61% lager dan 60) behaalde een grotere proportie van de leerlingen uit groep G2 (83% lager dan 60) een iets lagere totaalscore.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen uit beide groepen van School G is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School G zijn er kleine verschillen in Engelse woordenschat.

5.3.2 EIBO-woordenschattoets

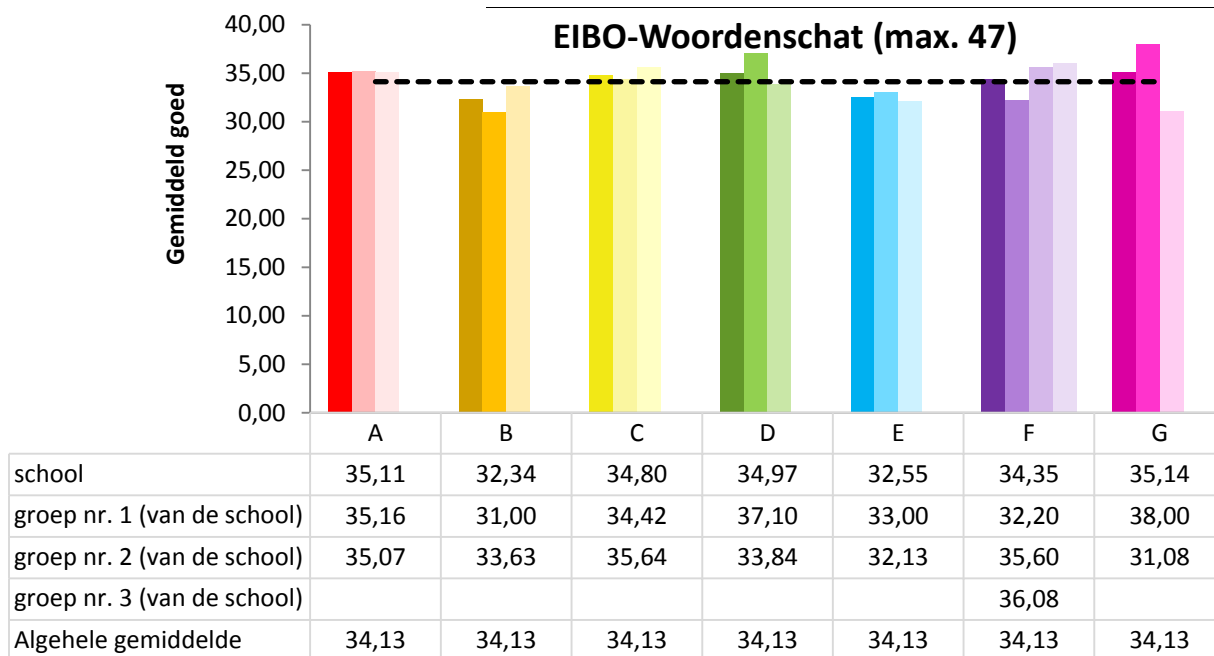
De EIBO-woordenschattoets is een test die voor het ORWELL-project is ontwikkeld. EIBO is de afkorting van 'Engels in het Basisonderwijs' en is inmiddels een landelijke richtlijn. Er is een woordenlijst opgesteld met Engelse woorden die leerlingen geacht worden te beheersen op het moment dat zij naar het voortgezet onderwijs gaan. Op deze manier zouden alle leerlingen een goede start met Engels in het voortgezet onderwijs kunnen maken. Op basis van de EIBO-woordenlijst is de EIBO-woordenschattoets ontwikkeld. De toets bestaat uit 47 meerkeuzevragen, waarbij leerlingen een zin te lezen krijgen met daarin een vetgedrukt woord. Onder de zin wordt het vetgedrukte woord herhaald, waarna de leerling één van de drie Nederlandse woorden moet aanklikken waarvan zij denken dat het de beste vertaling is. Een voorbeeld:

The teacher is **ready**.

ready is:

- ☐ klaar
- ☐ bezig
- ☐ druk

De maximale score van de EIBO-woordenschattoets is 47, waarbij een hogere score aangeeft dat een leerling een grotere Engelse woordenschat heeft.

Grafiek 5.3.2 Resultaten EIBO-Woordenschat

Grafiek 5.3.2 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items van de EIBO-Woordenschattoets voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 34 van de 47 items (72%) van de EIBO-Woordenschattoets goed. Dit geeft aan dat de EIBO-Woordenschattoets van goed niveau was voor de leerlingen. Het gemiddelde van geen enkele school week significant af van het algehele gemiddelde, maar de gemiddelde totaalscore van Groep B1 was significant lager dan het algehele gemiddelde en die van Groep G1 was significant hoger dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de scholen in het algemeen was vergelijkbaar, maar één afzonderlijke groep (Groep B1) scoorde beduidend lager dan het algehele gemiddelde en één afzonderlijke groep (Groep G1) scoorde beduidend hoger dan het algehele gemiddelde.

School A uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen in beide groepen van School A is vergelijkbaar met de Engelse woordenschat van leerlingen van de andere scholen.

School B uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. Hoewel groep B1 significant lager scoorde dan het algehele gemiddelde, verschilde de gemiddelde totaalscore van B1 niet significant van een andere specifieke groep. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met de Engelse woordenschat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan heeft groep B1 een iets kleinere Engelse woordenschat dan gemiddeld.

School C uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere groepen.

Hoewel de gemiddelde totaalscore op de EIBO-Woordenschattoets niet significant verschilde tussen de twee groepen van School C, was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep C1 (aantal goede items EIBO-Woordenschattoets: 17-46) wel groter dan die van de leerlingen uit groep C2 (aantal goede items EIBO-Woordenschattoets: 14-30). Eén leerling uit groep C1 behaalde een totaalscore die één punt lager was dan de maximale score. De leerlingen uit groep C1 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de EIBO-Woordenschattoets dan leerlingen uit groep C2.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar de leerlingen uit groep C1 verschillen onderling meer van elkaar met betrekking tot hun Engelse woordenschat dan de leerlingen uit groep C2.

School D uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. De groepen van School D scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere groepen.

Hoewel de gemiddelde totaalscore op de EIBO-Woordenschattoets niet significant verschilde tussen de twee groepen van School D, was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in groep D2 (aantal goede items EIBO-Woordenschattoets: 21-47) wel groter dan die van de leerlingen uit groep D1 (aantal goede items EIBO-Woordenschattoets: 28-44). Eén leerling uit groep D2 behaalde zelfs de maximale score op de EIBO-Woordenschattoets. De leerlingen uit groep D2 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de EIBO-Woordenschattoets dan leerlingen uit groep D1.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar de leerlingen uit groep D2 verschillen onderling meer van elkaar met betrekking tot hun Engelse woordenschat dan de leerlingen uit groep D1.

School E uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen in beide groepen van School E is vergelijkbaar met de Engelse woordenschat van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere groepen.

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijken leerlingen uit groep F3 het iets beter te doen dan leerlingen uit groep F1: de 25% hoogst scorende leerlingen uit groep F3 scoorde hoger dan 45 (bijna de maximale score), terwijl de 25% hoogst scorende leerlingen uit groep F1 hoger dan 35 scoorde. Dit geeft aan dat leerlingen uit F3 de EIBO-Woordenschattoets relatief beter hebben gemaakt dan leerlingen uit F1. Er dient wel opgemerkt te worden dat één leerling uit groep F1 de maximale score op de EIBO-Woordenschattoets heeft behaald.

Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen twee van de drie groepen van School F is er een klein verschil in Engelse woordenschat.

School G uitgelicht: Engelse Woordenschat (EIBO-Woordenschattoets)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Woordenschattoets dan andere scholen. Hoewel groep G1 significant hoger scoorde dan het algehele gemiddelde, verschilde de gemiddelde totaalscore van G1 niet significant van een specifieke groep.

Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan scoorden leerlingen uit groep G1 iets beter dan leerlingen uit groep G2: terwijl de 25% laagst scorende leerlingen uit groep G2 lager dan 24 scoorde, scoorde de 25% laagst scorende leerlingen uit groep G1 lager dan 35.

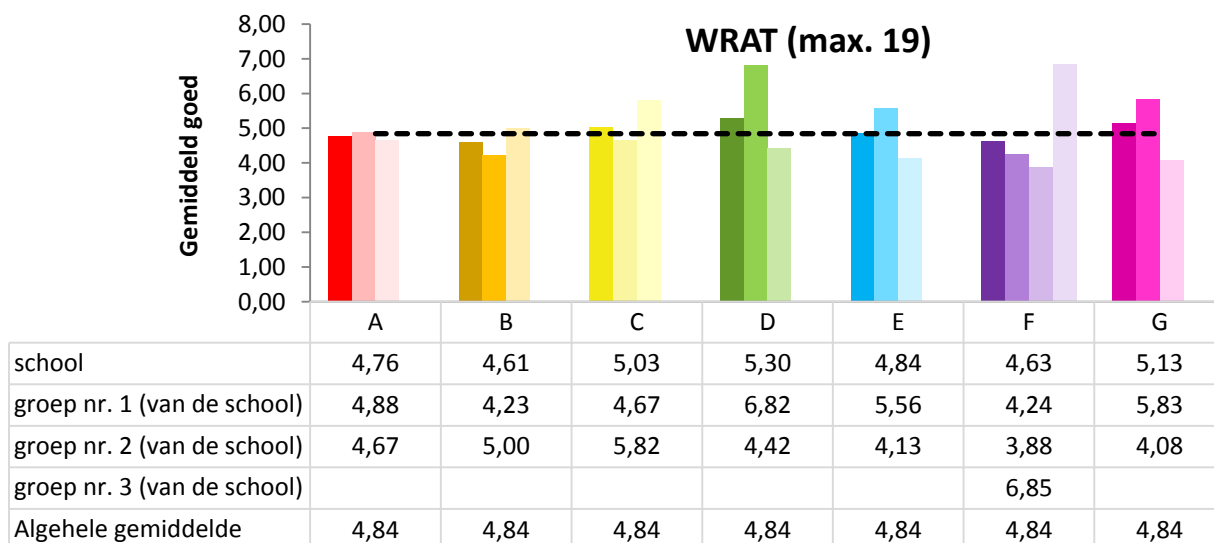
Samengevat, de Engelse woordenschat van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar groep G1 lijkt het in het algemeen beter te doen dan andere groepen.

5.4 Engelse Spelling

Om Engelse spellingsvaardigheden te meten zijn twee meetinstrumenten gebruikt: de spellingstest van de *Wide Range Achievement Test* (WRAT) en de EIBO-Spellingstoets.

5.4.1 Wide Range Achievement Test

De Engelse spellingsvaardigheid wordt gemeten met behulp van de gestandaardiseerde internationale spellingstest van de *Wide Range Achievement Test* (WRAT). Dit is een gestandaardiseerde test voor moedertaalsprekers van het Engels. De oorspronkelijke spellingstest van de WRAT bevat 42 items en de items lopen op in moeilijkheidsgraad. Het eerste woord dat gespeld moet worden is 'on' en het laatste is 'pusillanimous'. Aangezien de leerlingen die meedoen met het ORWELL-project geen moedertaalsprekers zijn en veel van de woorden uit de WRAT te moeilijk zijn voor basisschoolleerlingen, zijn alleen de eerste 20 opgaven afgenomen. Eén hiervan was een voorbeeld. Leerlingen krijgen iedere opgave auditief aangeboden door middel van opnames van een moedertaalspreker. Eerst horen zij het doelwoord, daarna wordt het woord gebruikt in een zin en tot slot wordt het doelwoord nogmaals herhaald. Dit woord moet vervolgens door de leerlingen getypt worden. Een voorbeeld: 'on' – 'it is on the table' – 'on'. Leerlingen schrijven daarna 'on' op. De totaalscore voor de WRAT is 19, waarbij een hogere score een betere Engelse spellingsvaardigheid betekent.

Grafiek 5.4.1 Resultaten WRAT

Grafiek 5.4.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de spellingstest van de WRAT voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 5 van de 19 items (26%) van de spellingstest van de WRAT goed. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de spellingstest relatief moeilijk was voor de leerlingen.

Het gemiddelde van geen enkele school week significant af van het algehele gemiddelde. Alleen de gemiddelde totaalscore van groep F2 was significant lager dan het algehele gemiddelde. In Grafiek 5.4.1 lijkt het alsof de gemiddelde totaalscore van groep D1 en F3 hoger zijn dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheden van de scholen zijn vergelijkbaar, maar leerlingen uit één groep (Groep F2) hebben een beduidend zwakkere Engelse spellingsvaardigheid.

School A uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School A zijn vergelijkbaar met de Engelse spellingsvaardigheid van leerlingen van de andere scholen.

School B uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School B niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de spellingstest van de WRAT, valt het op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep B1 (aantal goede items WRAT: 0-18) wel groter was dan die van de leerlingen uit Groep B2 (aantal goede items WRAT: 1-11). Eén leerling in B1 behaalde een totaalscore die één punt lager was dan de maximale totaalscore. Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep B1 iets lager dan leerlingen uit Groep B2: 50% van de leerlingen uit Groep B1 scoorde hoger dan 3 terwijl 50% van de leerlingen uit Groep B2 hoger dan 5 scoorde. De leerlingen uit Groep B1 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de Engelse spellingstest van de WRAT dan leerlingen uit Groep B2.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School B is er een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheid.

School C uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met de Engelse spellingsvaardigheid van leerlingen van de andere scholen.

School D uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School D scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School D niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de spellingstest van de WRAT, valt het op dat leerlingen in Groep D1 het iets beter deden op de spellingstest: 50% van de leerlingen uit Groep D2 scoorde hoger dan 4, terwijl 50% van de leerlingen uit groep D1 hoger scoorde dan 8. Groep D1 deed het dus relatief beter op de WRAT.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School D is er een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheden.

School E uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School E niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de spellingstest van de WRAT, valt het op dat leerlingen in groep E1 het iets beter deden op de spellingstest: de 25% hoogst scorende leerlingen uit Groep E2 scoorde hoger dan 4, terwijl de 25% hoogst scorende leerlingen uit Groep E1 hoger scoorde dan 9. Groep E1 deed het dus relatief beter op de WRAT.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheden van de leerlingen uit beide groepen van School E zijn vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School E was er een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheden.

School F uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School F scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen. Groep F2 scoorde wel lager dan het algehele gemiddelde.

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan lijken leerlingen uit Groep F3 het iets beter te doen dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2. Bovendien lijken leerlingen uit Groep F1 het iets beter te doen dan leerlingen uit Groep F2: in Groep F2 scoorde 50% van de leerlingen hoger dan 3 (en 25% hoger dan 5), in Groep F1 scoorde 50% van de leerlingen hoger dan 5 (en 25% hoger dan 6) en in Groep F3 scoorde 50% van de leerlingen hoger dan 7 (en 25% hoger dan 10).

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de drie groepen van School F is er een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheid.

School G uitgelicht: Engelse Spelling (WRAT)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de WRAT dan de andere scholen. De groepen van School G scoorden ook niet significant hoger of lager op de WRAT dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School G niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de spellingstest van de WRAT, valt het op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items WRAT: 0-12) groter was dan die van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items WRAT: 1-8). Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep G1 iets hoger dan leerlingen uit Groep G2: 50% van de leerlingen uit Groep G2 scoorde hoger dan 3 (en 25% hoger dan 6) terwijl 50% van de leerlingen uit Groep G1 hoger dan 6 (en 25% hoger dan 9) scoorde. De leerlingen uit Groep G1 lijken meer van elkaar te verschillen in prestatie op de Engelse spellingstest van de WRAT dan leerlingen uit Groep G2 en lijken het over het algemeen ook beter te doen.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School G zijn vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School G zijn er kleine verschillen in Engelse spellingsvaardigheden.

5.4.2 EIBO-Spellingstoets

De EIBO-Spellingstoets is een test die voor het ORWELL-project is ontwikkeld. EIBO is de afkorting van 'Engels in het Basisonderwijs' en is inmiddels een landelijke richtlijn. Er is een woordenlijst opgesteld met Engelse woorden die leerlingen geacht worden te beheersen op het moment dat zij naar het voortgezet onderwijs gaan. Op deze manier zouden alle leerlingen een goede start met Engels in het voortgezet onderwijs kunnen maken. Op basis van de EIBO-woordenlijst is de EIBO-Spellingstoets ontwikkeld. De toets bestaat uit 30 vragen en meet de spellingsvaardigheden van leerlingen. Leerlingen krijgen een Engelse zin, ingesproken door een Britse moedertaalspreker, te horen. Tegelijkertijd zien de leerlingen de zin op hun scherm staan, waarbij er een woord in de zin ontbreekt. Het woord wordt wel uitgesproken in de zin en leerlingen moeten het ontbrekende woord intypen. Een voorbeeld:

De leerling hoort: 'Yesterday the bus was late'.

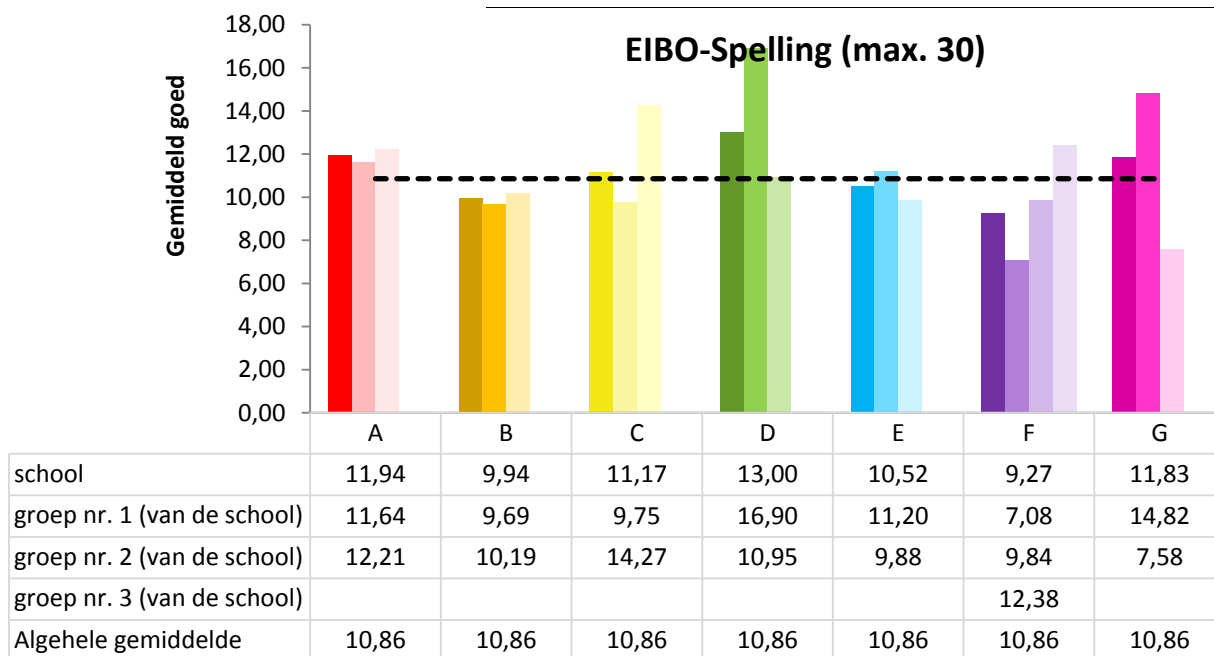
Op het scherm staat:

Yesterday the _____ was late.

Wat ingevuld moet worden door de leerling:

_____ bus _____.

De maximale score van de EIBO-Spellingstoets is 30, waarbij een hogere score aangeeft dat een leerling betere Engelse spellingsvaardigheden heeft.

Grafiek 5.4.2 Resultaten EIBO-Spelling

Grafiek 5.4.2 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de EIBO-Spellingstoets voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 11 van de 30 items (37%) van de EIBO-Spellingstoets goed. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de spellingstest relatief moeilijk was voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van de scholen verschilde niet significant van elkaar. Bovendien week het gemiddelde van geen enkele school significant af van het algehele gemiddelde. De gemiddelde totaalscore van de groepen weken wel significant van elkaar af. Groep D1 en G1 scoorden significant hoger dan Groep F1 en groep D1 scoorde ook significant hoger dan groep C1 en groep G2. Hiernaast bleek ook dat groep D1 en G1 significant hoger hadden gescoord dan het algehele gemiddelde en dat groepen F1 en G2 significant lager hadden gescoord dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de scholen is vergelijkbaar, maar bij enkele groepen is deze vaardigheid beduidend sterker of zwakker.

School A uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen.

School B uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan andere groepen.

Hoewel de twee groepen van School B niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de EIBO-Spellingstoets, valt het op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep B1 (aantal goede items EIBO-Spellingstoets: 0-28) wel groter was dan die van de leerlingen uit Groep B2 (aantal goede items EIBO-Spellingstoets: 2-23). Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep B1 iets lager dan leerlingen uit Groep B2: de 25% laagst scorende leerlingen uit Groep B1 scoorde lager dan 2 terwijl 25% laagst scorende leerlingen uit Groep B2 lager dan 5 scoorde. De leerlingen uit Groep B1 lijken ook meer van elkaar te verschillen in prestatie op de EIBO-spellingstoets dan leerlingen uit Groep B2.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de twee groepen van School B is er wel een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheid.

School C uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. Groep C1 scoorde significant lager dan groep D1. Hoewel de twee groepen van School C niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op EIBO-Spellingstoets, valt het wel op dat leerlingen uit Groep C2 het iets beter deden op de EIBO-Spellingstoets: 75% van de leerlingen uit Groep C2 scoorde hoger dan 11 (50% hoger dan 13 en 25% hoger dan 19), terwijl 75% van de leerlingen uit Groep C1 slechts hoger dan 5 scoorde (50% hoger dan 9 en 25% hoger dan 16).

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep C1 lijken een iets zwakkere spellingsvaardigheid te hebben.

School D uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. Groep D1 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en in het bijzonder hoger dan groep C1, F1 en G1.

Hoewel de twee groepen van School D niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de EIBO-Spellingstoets, valt het op dat leerlingen in Groep D1 het beter deden: 75% van de leerlingen uit Groep D1 scoorde hoger dan 13 (en 50% hoger dan 17), terwijl 75% van Groep D2 slechts hoger dan 4 scoorde (en 50% hoger dan 10).

Samengevat, hoewel de Engelse spellingsvaardigheid van leerlingen van School D in het algemeen vergelijkbaar is met die van andere scholen, is de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen uit Groep D1 iets sterker dan die van de leerlingen in D2.

School E uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan andere groepen. Er was ook geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met de Engelse spellingsvaardigheid van leerlingen van de andere scholen.

School F uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. Groep F1 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde en groep D1 en G1. Groepen F2 en F3 scoorden niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan andere groepen.

Hoewel de drie groepen van School F niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op de EIBO-Spellingstoets, valt het op dat leerlingen uit Groep F3 het iets beter deden: 25% van de leerlingen uit Groep F3 scoorde hoger dan 19, terwijl 25% van de leerlingen uit Groep F1 scoorde slechts hoger dan 11.

Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen uit alle drie de groepen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de groepen van School F is er een klein verschil in Engelse spellingsvaardigheid.

School G uitgelicht: Engelse Spelling (EIBO-Spellingstoets)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de EIBO-Spellingstoets dan de andere scholen. Groep G1 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde, maar Groep G2 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Hiernaast scoorde Groep G1 ook significant hoger dan groep F1, maar scoorde Groep G2 significant lager dan groep D1.

Hoewel de twee groepen van School G niet significant van elkaar verschilden in gemiddelde totaalscore op EIBO-Spellingstoets, valt het op dat de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items EIBO-Spellingstoets: 6-23) wel groter was dan die van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items EIBO-Spellingstoets: 0-17). Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep G1 ook hoger dan leerlingen uit Groep G2: 75% van de leerlingen uit Groep G1 scoorde hoger dan 10 (50% hoger dan 13, 25% hoger dan 20) terwijl 75% van de leerlingen uit Groep G2 slechts hoger dan 3 (50% hoger dan 7 en 25% hoger dan 11) scoorde.

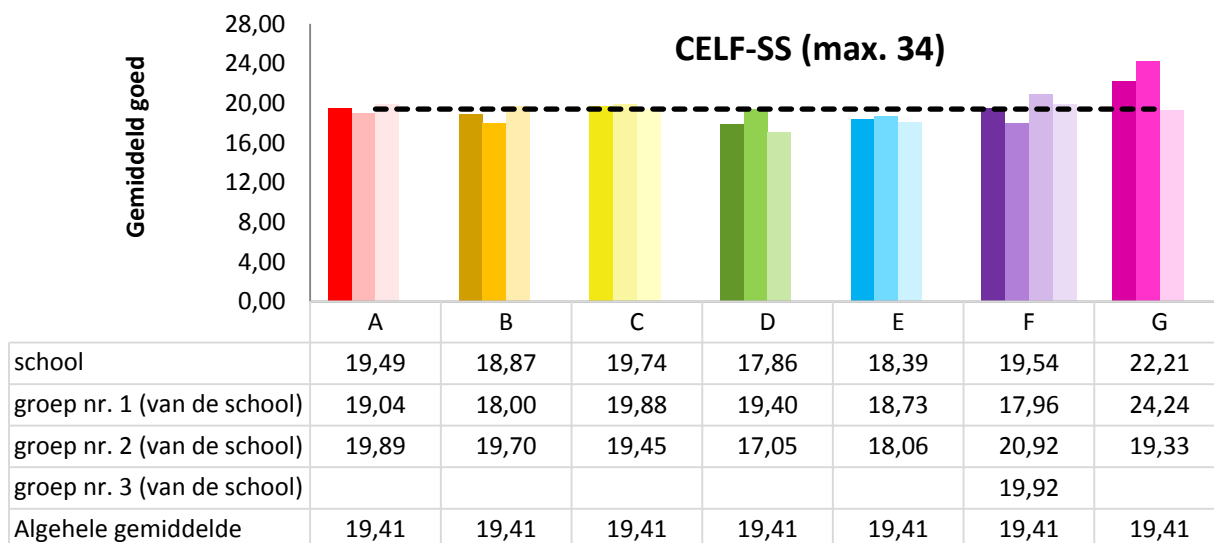
Samengevat, de Engelse spellingsvaardigheid van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar als er naar de twee groepen afzonderlijk gekeken wordt, dan heeft Groep G1 in vergelijking met de rest van de leerlingen een sterkere Engelse spellingsvaardigheden en Groep G2 zwakkere Engelse spellingsvaardigheden.

5.5 Engelse Grammatica

Om Engelse grammaticale kennis te meten zijn twee onderdelen van een taaltest gebruikt: het onderdeel dat Engelse zinsopbouw test: *Clinical Evaluation of Language Fundamentals - Sentence Structure* (CELF-SS) en het onderdeel dat de Engelse morfologische kennis meet: de *Clinical Evaluation of Language Fundamentals - Word Structure* (CELF-WS).

5.5.1 CELF Sentence Structure

De taak *Sentence Structure* uit de *Clinical Evaluation of Language Fundamentals* meet het grammaticale begrip van leerlingen. Deze taak is ontwikkeld voor kinderen die Engels als hun moedertaal hebben. Om in kaart te brengen in hoeverre de Engelse grammaticale kennis bij de leerlingen van het ORWELL-project ontwikkeld is, is deze taak afgenomen. Leerlingen krijgen een korte zin in het Engels te horen die is ingesproken door een Britse moedertaalspreker en zien tegelijkertijd vier plaatjes. Ze moeten het plaatje selecteren dat de zin het beste illustreert. Bijvoorbeeld: leerlingen horen '*I can eat this*' en zien een stoel, een T-shirt, een appel en een lepel. De taak bestaat uit 34 zinnen. Voor elk goed gekozen plaatje krijgt de leerling een punt. De totaalscore van de CELF-SS is 34, waarbij een hogere score duidt op een betere ontwikkeling van Engels grammaticaal begrip.

Grafiek 5.5.1 Resultaten CELF-SS

Grafiek 5.5.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de CELF-SS voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 19 van de 34 items (56%) van de CELF-SS goed. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de CELF-SS van redelijk moeilijkheidsniveau was voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore op de CELF-SS verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van één school (School G) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan was het enige

significante verschil in gemiddelde totaalscore tussen scholen dat tussen School D en School G, waarbij School G significant hoger scoorde dan School D.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van één groep (Groep G1) significant hoger dan het algehele gemiddelde en het gemiddelde van één groep (Groep D2) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen de groepen B1, C1, D2, E2, F1 en Groep G1. Groep G1 scoorde significant hoger dan Groep B1, C1, D2, E2 en F1.

Samengevat, er is een verschil in Engelse grammaticale kennis tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen van één afzonderlijke school (School G) en één groep (Groep G1) hebben een beduidend grotere grammaticale kennis dan de rest van de leerlingen. Leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep D2) hebben een beduidend kleinere grammaticale kennis dan de rest van de leerlingen. Leerlingen uit Groep G1 hebben een grotere grammaticale kennis dan vijf andere groepen.

School A uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen. De groepen van School A scoorden ook niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen. Groep B1 scoorde wel significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep G1. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Alleen Groep B1 had een iets lagere Engelse grammaticale kennis dan leerlingen uit één andere groep.

School C uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen. De groepen van School C scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde van alle groepen, maar Groep C1 scoorde wel significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep G1.

Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in Groep C1 (aantal goede items CELF-SS: 9-29) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items CELF-SS: 16-23). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de CELF-SS dan leerlingen uit Groep C2.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar Groep C1 heeft een iets kleinere Engelse grammaticale kennis dan leerlingen uit één andere groep. Bovendien zijn de verschillen in Engelse grammaticale kennis groter tussen leerlingen van Groep C1 dan tussen leerlingen van Groep C2.

School D uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen in het algemeen, maar scoorde wel significant lager dan één school in het bijzonder (School G). Groep D2 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde van alle groepen op de CELF-SS. Hiernaast scoorde groep D2 ook lager dan één groep in het bijzonder (Groep G1). Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar wel kleiner vergeleken met leerlingen uit één school in het bijzonder. Groep D2 heeft ook een kleinere Engelse grammaticale kennis dan gemiddeld en dan één groep in het bijzonder.

School E uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen. Groep E2 scoorde wel significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep G1. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Alleen Groep E2 had een iets lagere Engelse grammaticale kennis dan leerlingen uit één andere groep.

School F uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-SS dan andere scholen. Groep F1 scoorde wel significant lager dan de hoogst scorende groep, Groep G1.

Hoewel er geen significant verschil in totaalscore was tussen de drie groepen van School F, blijkt wel dat de leerlingen uit Groep F3 het iets beter deden dan leerlingen uit Groep F1: 25% van de leerlingen uit Groep F3 scoorde hoger dan 28, terwijl 25% van de leerlingen uit Groep F1 slechts hoger dan 20 scoorde.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen. Alleen Groep F1 had een iets lagere Engelse grammaticale kennis dan leerlingen uit één andere groep. Bovendien was er tussen twee van de drie groepen van School F een klein verschil in Engelse grammaticale kennis.

School G uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-SS)

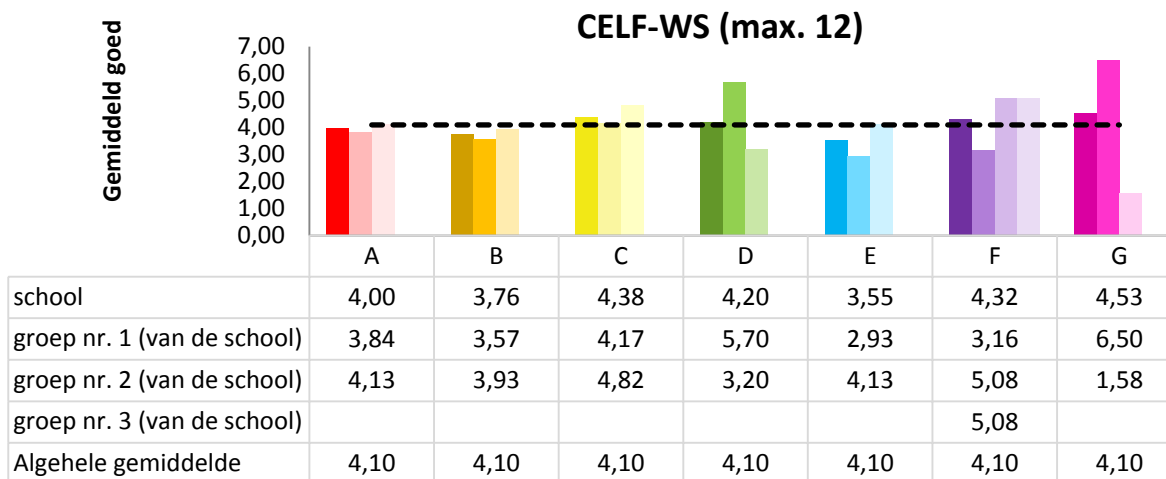
School G scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de CELF-SS. School G scoorde ook significant hoger dan één school in het bijzonder (School D). Hiernaast scoorde Groep G1 significant hoger dan vijf andere groepen (groepen B1, C1, D2, E2, F1).

Hoewel de twee groepen van School G niet significant van elkaar verschilden in totaalscore op de CELF-SS, bleek Groep G1 het iets beter te doen dan Groep G2: 50% van de leerlingen uit groep G1 scoorde hoger dan 26, terwijl 25% van de leerlingen uit groep G2 slechts hoger dan 20 scoorde.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School G is beter dan gemiddeld en beter dan die van één school in het bijzonder. Hiernaast is de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen uit Groep G1 beter dan gemiddeld en ook beter dan die van vijf andere groepen in het bijzonder.

5.5.2 CELF Word Structure

De taak *Word Structure* uit de *Clinical Evaluation of Language Fundamentals* meet de morfologische kennis van het Engels van leerlingen. De CELF is ontwikkeld voor kinderen die Engels als hun moedertaal hebben. Om in kaart te brengen in hoeverre de Engelse morfologische kennis bij de leerlingen van het ORWELL-project ontwikkeld is, is deze taak afgenomen. Aangezien veel van de vragen te moeilijk zijn voor Nederlandse basisschoolleerlingen, zijn 12 vragen geselecteerd. Leerlingen krijgen een plaatje te zien en horen een zin in het Engels die bij het plaatje past. Deze zin moeten leerlingen afmaken. Vaak hoeven ze nog maar één woord aan te vullen, soms moeten ze twee of drie woorden gebruiken. Een voorbeeld: leerlingen zien een plaatje met links één boek en rechts twee boeken. De Britse moedertaalspreker zegt: '*Here is one book. Here are two ...*'. De leerling moet vervolgens '*books*' zeggen om de zin correct af te maken. Voor elk goed antwoord wordt een punt gegeven. De maximumscore is 12, waarbij een hogere score betekent dat de morfologische kennis van een leerling beter ontwikkeld is.

Grafiek 5.5.2 Resultaten CELF-WS

Grafiek 3.5.2 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items op de CELF-WS voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden gemiddeld 4 van de 12 items (33%) van de CELF-WS goed. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de CELF-WS moeilijk was voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore op de CELF-WS verschilde niet tussen de scholen, maar wel tussen afzonderlijke groepen. Groep D1 en Groep G1 scoorden significant hoger dan het algehele gemiddelde, maar Groep G2 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde Groep G2 significant lager dan Groep A2, Groep C2, Groep D1, Groep F2 en Groep G1.

Samengevat, er was geen verschil in Engelse grammaticale kennis tussen de leerlingen van de verschillende scholen. Leerlingen uit twee afzonderlijke groepen (Groep D1 en Groep G1) hadden een beduidend grotere grammaticale kennis dan de rest van de leerlingen en leerlingen uit één afzonderlijke groep (Groep G2) hadden een beduidend kleinere grammaticale kennis dan de rest van de leerlingen. Groep G2 had een kleinere Engelse grammaticale kennis dan relatief veel andere groepen.

School A uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School A scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen. Groep A2 scoorde significant hoger dan de laagst scorende groep, Groep G2. Er was geen significant verschil in totaalscore op de CELF-WS tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School B scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde van alle groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen.

School C uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School C scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen. Groep C2 scoorde significant hoger dan de laagst scorende groep, Groep G2.

Als de groepen van School C onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen in Groep C1 (aantal goede items CELF-WS: 0-12) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep C2 (aantal goede items CELF-WS: 2-8). Dit geeft aan dat de leerlingen uit C1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de CELF-WS dan leerlingen uit C2. Eén leerling uit Groep C1 behaalde de maximale score.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar Groep C1 heeft een iets grotere Engelse grammaticale kennis dan leerlingen uit één andere groep. Bovendien zijn de verschillen in Engelse grammaticale kennis groter tussen leerlingen van Groep C1 dan tussen leerlingen van Groep C2.

School D uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School D scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen in het algemeen. Groep D1 scoorde wel hoger dan het algehele gemiddelde en in het bijzonder significant hoger dan de laagst scorende groep, Groep G2. Als de twee groepen van School D onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoren leerlingen uit Groep D1 iets beter dan leerlingen uit groep D2: de 25% laagst scorende leerlingen uit groep D2 hebben geen enkel item goed, terwijl de 25% laagst scorende leerlingen uit groep D1 een score van 5 of lager hadden.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep D1 hebben een iets grotere Engelse grammaticale kennis dan gemiddeld.

School E uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School E scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen. De groepen van School E scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde van alle groepen. Er was geen significant verschil in totaalscore tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School F scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen. Groep F2 scoorde wel significant hoger dan de laagst scorende groep, Groep G2.

Hoewel er geen significant verschil in totaalscore tussen de drie groepen van School F was, blijkt wel dat de leerlingen uit Groep F3 het iets beter deden dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2. De hoogst scorende 25% van de leerlingen uit Groep F3 scoorde hoger dan 11 (bijna de maximale score), terwijl de hoogst scorende 25% van de leerlingen uit Groep F1 en Groep F2 slechts hoger dan respectievelijk 4 en 7 scoorde.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen de drie groepen van School F is er een klein verschil in Engelse grammaticale kennis.

School G uitgelicht: Engelse Grammatica (CELF-WS)

School G scoorde niet significant hoger of lager op de CELF-WS dan andere scholen.

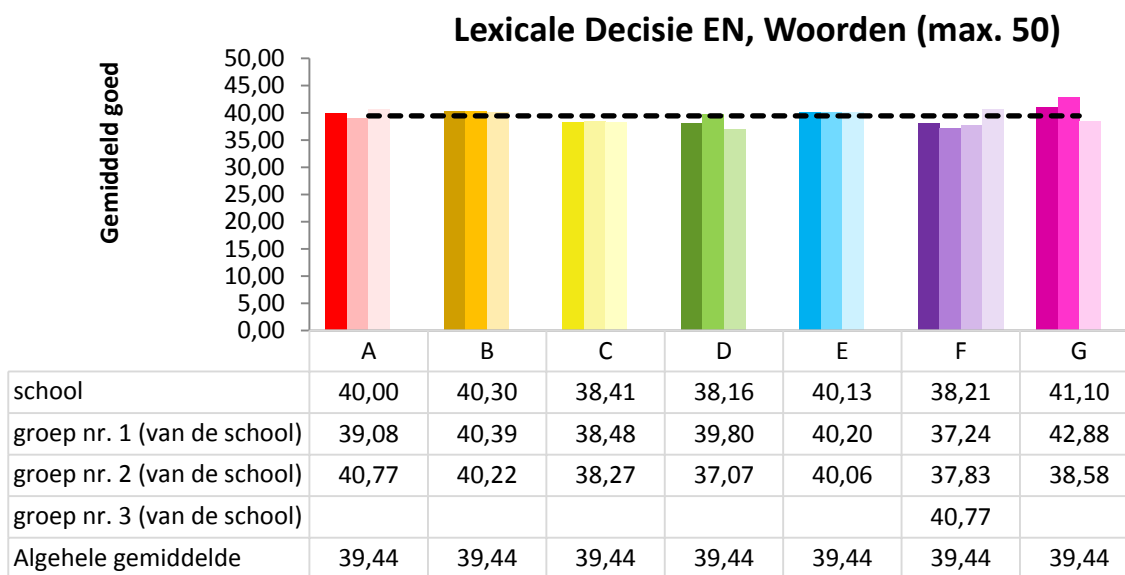
Tussen de twee groepen van School G waren er wel grote verschillen: Groep G1 scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde, maar groep G2 scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Groep G2 scoorde bovendien significant lager dan vijf andere groepen, waaronder ook Groep G1. Terwijl de maximale score in Groep G2 3 was, behaalde één leerling uit Groep G1 de maximale score.

Samengevat, de Engelse grammaticale kennis van de leerlingen van School G als geheel is vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit Groep G1 hebben een grotere Engelse grammaticale kennis dan gemiddeld. Leerlingen uit Groep G2 aan de andere kant, hebben een kleinere grammaticale kennis dan gemiddeld.

5.6 Engelse Lexicale Decisie

De Engelse lexicale decisietaak is vergelijkbaar met de Nederlandse lexicale decisietaak. In deze taak worden simpele bestaande Engelse woorden (bijvoorbeeld: talk) gebruikt waarop niet-bestaande woorden (bijvoorbeeld: halk) zijn gemodelleerd. De taak bestaat uit 10 oefenitems en 50 bestaande woorden en 50 onzinwoorden. De leerlingen krijgen de woorden alleen visueel gepresenteerd op een laptopscherm. Ze worden geïnstrueerd zo snel mogelijk te reageren op de woorden: er is een groene knop voor bestaande woorden en een rode knop voor onzinwoorden. Na afloop wordt het percentage correct beoordeelde woorden berekend. Bij de lexicale decisietaak wordt gekeken naar zowel accuratesse als snelheid. Dit houdt in dat gekeken wordt naar het aantal woorden dat correct als goed of fout is beoordeeld door de leerlingen en dat daarbij ook wordt gekeken naar hoe snel de leerling deze beoordeling heeft gegeven. Bij de berekening van de gemiddelde snelheid wordt alleen de reactietijd op accurate

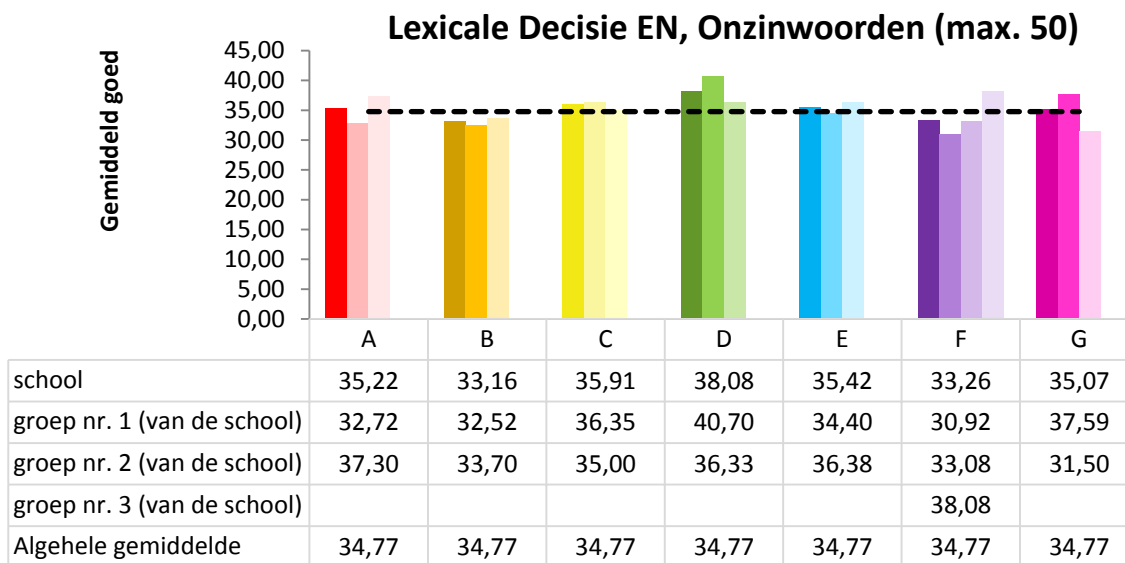
trials meegenomen.

Grafiek 5.6.1 Resultaten Lexicale Decisie EN, Accuratesse Woorden

Grafiek 5.6.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items van de bestaande woorden op de Lexicale Decisie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen herkenden gemiddeld 39 van de 50 items (78%) van de Lexicale Decisie EN correct als bestaande woorden. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de bestaande woorden uit de Lexicale Decisie EN over het algemeen goed te herkennen waren voor de leerlingen.

De gemiddelde totaalscore van de scholen verschilde niet van elkaar. Bovendien week het gemiddelde van geen enkele school significant af van het algehele gemiddelde. De gemiddelde totaalscore van de groepen week ook niet significant van elkaar af. Alleen de gemiddelde totaalscore van Groep G1 was significant hoger dan het algehele gemiddelde.

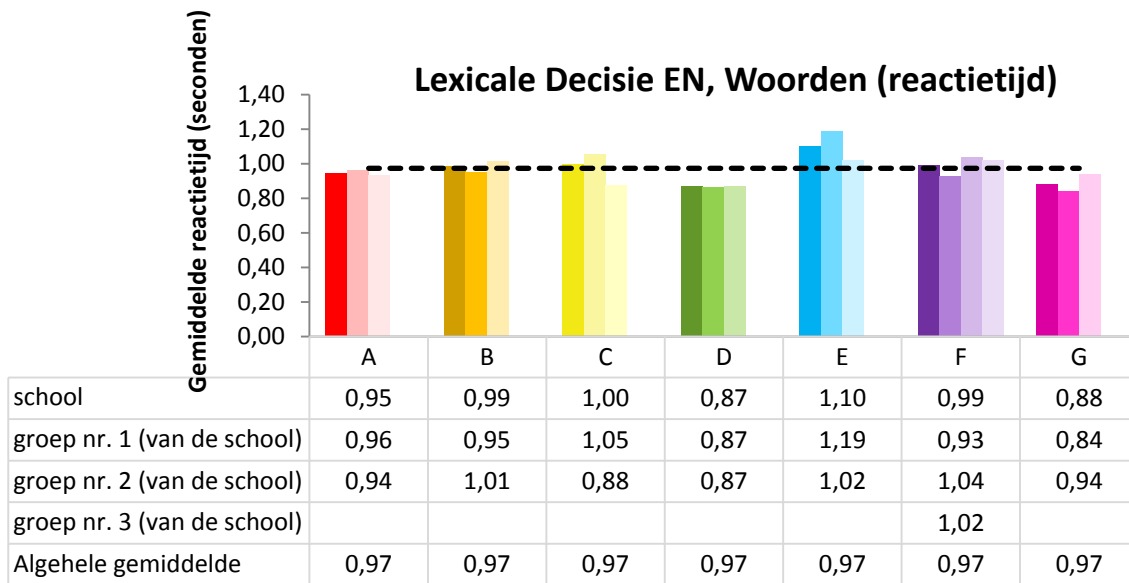

Grafiek 5.6.2 Resultaten Lexicale Decisie EN, Accuratesse Onzinwoorden

Grafiek 5.6.2 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items van de onzinwoorden op de Lexicale Decisie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen herkenden gemiddeld 35 van de 50 items (70%) van de Lexicale Decisie EN correct als onzinwoorden. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de onzinwoorden uit Lexicale Decisie EN voor de leerlingen over het algemeen goed te herkennen waren.

De gemiddelde totaalscore van de scholen verschilde niet van elkaar. Alleen de gemiddelde totaalscore van School D was significant hoger dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde totaalscore van de groepen week ook niet significant van elkaar af. Alleen de gemiddelde totaalscore van groep D1 was significant hoger dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, de correctheid bij het beoordelen van onzinwoorden van de leerlingen van de verschillende scholen en groepen is vergelijkbaar.

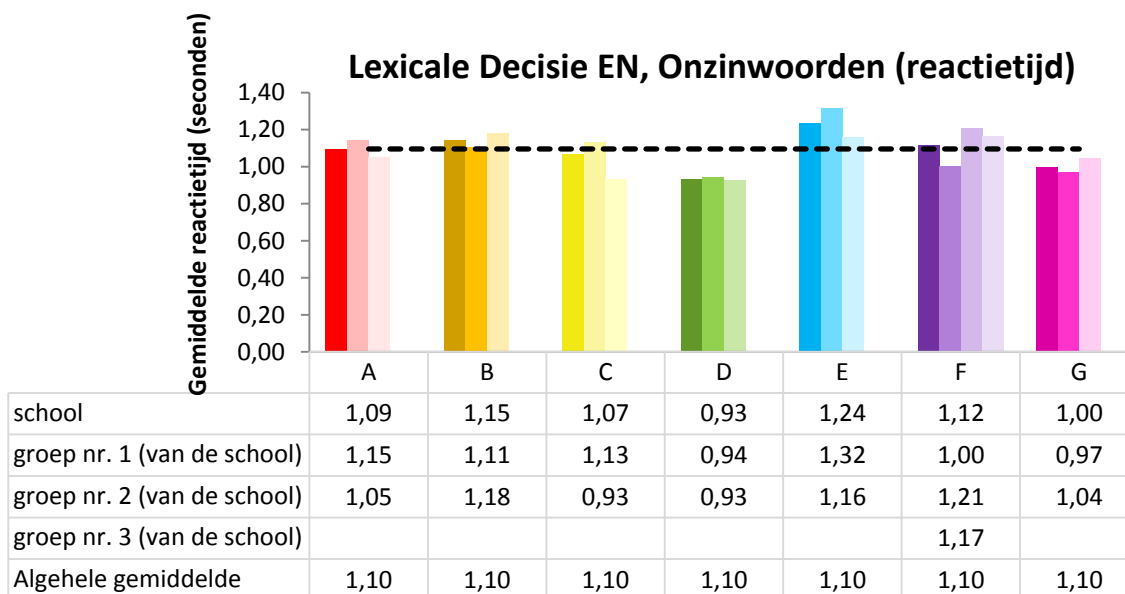

Grafiek 5.6.3 Resultaten Lexicale Decisie EN, Reactietijd Woorden

Grafiek 5.6.3 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende bestaande woorden op de Lexicale Decisie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden bij correct herkende woorden een gemiddelde reactietijd van 1 seconde.

De gemiddelde reactietijd verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School D en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School E) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen scholen D en G en School E, waarbij School E significant langzamer was dan School D en G.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan waren drie groepen (Groep C2, Groep D2 en Groep G1) significant sneller dan het algehele gemiddelde en één groep (Groep E1) was significant trager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen Groep E1 en Groep G1, waarbij Groep G1 significant sneller was dan Groep E1.

Grafiek 5.6.4 Resultaten Lexicale Decisie EN, Reactietijd Onzinwoorden

Grafiek 5.6.4 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende onzinwoorden op de Lexicale Decisie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden bij correct herkende onzinwoorden een gemiddelde reactietijd van 1 seconde.

De gemiddelde reactietijd verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. De gemiddelde reactietijd van twee scholen (School D en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. De gemiddelde reactietijd van één school (School E) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen scholen B en E en School D, waarbij School D significant sneller was dan School B en E.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan waren drie groepen (Groep C2, Groep D2 en Groep G1) significant sneller dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er geen significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen de groepen.

Samengevat, er is een verschil in de ophaalsnelheid van de Engelse woordenschat tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Leerlingen van twee afzonderlijke scholen (School D en School G) en drie afzonderlijke groepen (Groep C2, Groep D2 en Groep G1) zijn beduidend sneller in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden, terwijl leerlingen uit één afzonderlijke school (School E) beduidend langzamer zijn in het herkennen van zowel bestaande woorden als onzinwoorden. Daarnaast was één afzonderlijke groep (Groep E1) beduidend langzamer in het herkennen van bestaande woorden.

School A uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School A scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-EN. Ook de groepen van School A verschilden in totaalscore of reactietijd niet significant van het algemene gemiddelde of andere groepen.

Als de groepen van School A onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep A1 (aantal goede items bestaande woorden: 14-47) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep A2 (aantal goede items bestaande woorden: 33-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep A1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-EN dan leerlingen uit Groep A2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de Engelse ophaalsnelheid en correctheid van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School B uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School B scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-EN. School B was echter significant langzamer in het herkennen van onzinwoorden dan één andere school (School D). Ook de groepen van School B scoorden niet significant hoger of lager in de totaalscore of op reactietijd dan het algehele gemiddelde.

Als de groepen van School B onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep B2 (aantal goede items bestaande woorden: 8-50, aantal goede items onzinwoorden: 8-48) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep B1 (aantal goede items bestaande woorden: 26-48, aantal goede items onzinwoorden: 18-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep B2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-EN dan leerlingen uit Groep B1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, de Engelse ophaalsnelheid en correctheid van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School C scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-EN. Wanneer de groepen van school C worden bekeken, was Groep C2 significant sneller in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden dan het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in totaalscore of reactietijd tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, de Engelse ophaalsnelheid en correctheid van de leerlingen van School C is vergelijkbaar met dat van leerlingen van andere scholen, maar de ophaalsnelheid van Groep C2 iets hoger dan gemiddeld en dan andere groepen.

School D uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School D scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde op de Lexicale Decisie-EN op het herkennen van onzinwoorden en was significant sneller dan het algehele gemiddelde in het herkennen van zowel bestaande woorden als onzinwoorden. Bovendien was school D significant sneller dan één andere school (School E) in het herkennen van bestaande woorden en significant sneller dan twee andere scholen (School B en School E) in het herkennen van onzinwoorden. Wanneer de groepen van School D worden bekeken, scoorde Groep D1 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van onzinwoorden. Daarnaast was Groep D2 significant sneller dan het algehele gemiddelde in het herkennen van zowel bestaande woorden als onzinwoorden.

Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep D2 (aantal goede items onzinwoorden: 22-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (aantal goede items onzinwoorden: 29-47). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-EN dan leerlingen uit Groep D1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School D.

Samengevat, de correctheid van het ophalen van Engelse woorden van de leerlingen van School D is iets groter dan gemiddeld. Daarnaast is de ophaalsnelheid van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D2 sneller dan gemiddeld en dan die van sommige andere scholen.

School E uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School E scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden of onzinwoorden. Echter was School E wel significant langzamer dan het algehele gemiddelde in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden. Bovendien was School E significant langzamer dan twee andere scholen (School D en School G) in het herkennen van bestaande woorden en significant langzamer dan één andere school (School D) in het herkennen van onzinwoorden. Wanneer de groepen van School E worden bekeken, was Groep E1 significant langzamer dan het algehele gemiddelde en één andere groep (Groep G1) in het herkennen van bestaande woorden. Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, de correctheid van School E is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen. Echter is de ophaalsnelheid van de leerlingen van School E en in het bijzonder Groep E1 iets lager dan die van andere scholen en groepen.

School F uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School F scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Lexicale Decisie-EN. Ook de groepen van School F scoorden niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere groepen voor zowel totaalscore als voor reactietijd.

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items bestaande woorden: 31-50, aantal goede items onzinwoorden: 27-49) wel kleiner dan die van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items bestaande woorden: 26-48, aantal goede items onzinwoorden: 14-49) en die van leerlingen uit Groep F2 (aantal goede items bestaande woorden: 20-48, aantal goede items onzinwoorden: 13-48). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F3 iets minder van elkaar verschilden in prestatie op de Lexicale Decisie-EN dan leerlingen uit Groep F1 en Groep F2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School F.

Samengevat, de correctheid en ophaalsnelheid van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School G uitgelicht: Engelse Lexicale Decisie (Lexicale Decisie-EN)

School G scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde op de Lexicale Decisie-EN op het herkennen van bestaande woorden of onzinwoorden, maar was wel significant sneller in het herkennen van zowel bestaande woorden als onzinwoorden dan het algehele gemiddelde. Daarnaast was School G significant sneller in het herkennen van bestaande woorden dan één andere school (School E). Wanneer de groepen van School G worden bekeken, scoorde Groep G1 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van bestaande woorden. Daarnaast was Groep G1 significant sneller dan het algehele gemiddelde in het herkennen van bestaande woorden en onzinwoorden. Bovendien was Groep G1 significant sneller in het herkennen van bestaande woorden dan één andere groep (Groep E1).

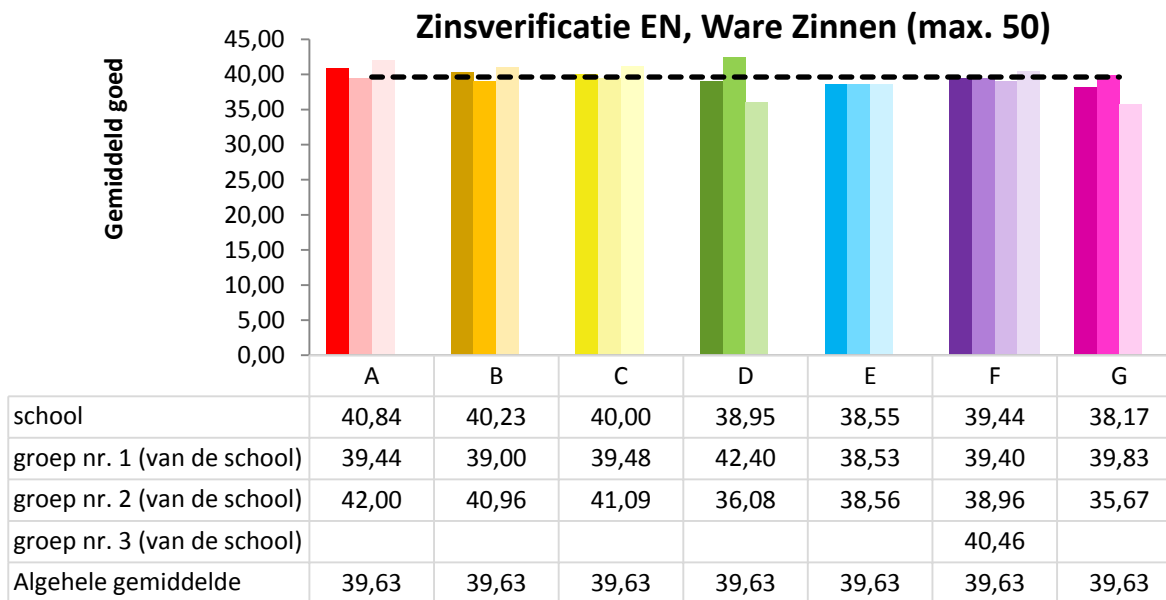
Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items onzinwoorden: 12-50) groter dan die van leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items onzinwoorden: 21-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep G2 iets meer van elkaar verschilden op het herkennen van onzinwoorden dan de leerlingen uit Groep G1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School G.

Samengevat, de correctheid van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar de ophaalsnelheid van de leerlingen van School G is iets hoger dan gemiddeld.

5.7 Engelse Zinsverificatie

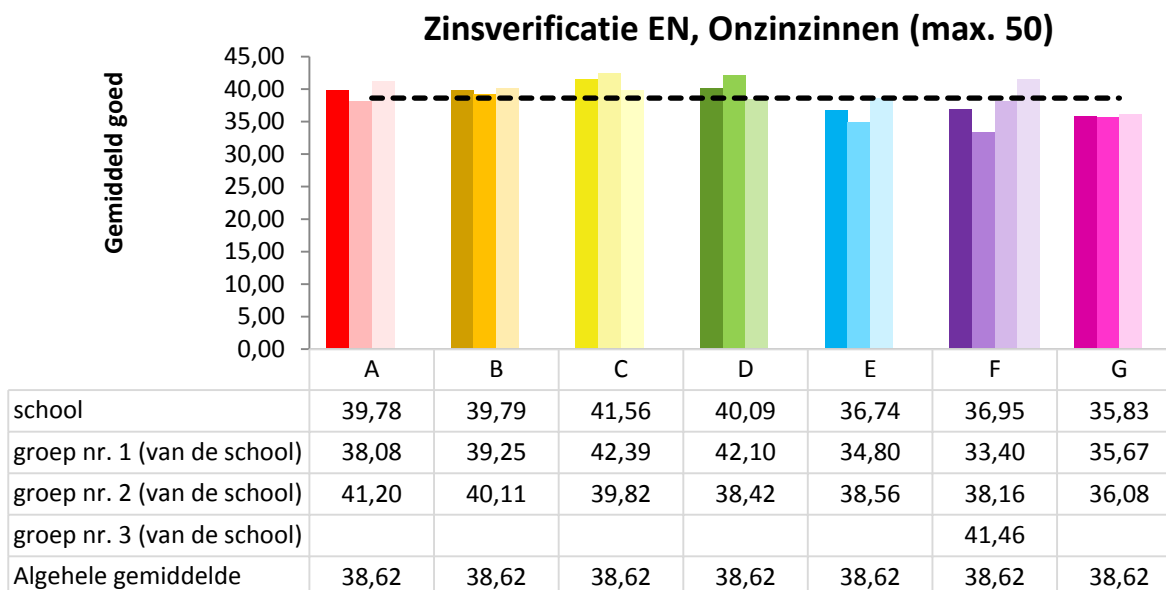
De Engelse taalvaardigheidsniveaus van de kinderen lopen waarschijnlijk nogal uiteen. Dit betekent dat de ene leerling accurater en sneller Engelse zinnen leest dan de andere leerling. In deze taak worden korte zinnen gebruikt met woorden die de leerlingen al geacht

worden te kennen. De woorden komen uit dezelfde EIBO-lijst (EIBO = Engels in het basisonderwijs) waarop de EIBO-Woordenschattoets en Spellingstoets zijn gebaseerd. De taak bestaat uit 10 oefenzinnen, waarna de echte taak begint. Er zitten 50 ware zinnen (bijvoorbeeld: “Dogs are animals”) en 50 onzinnen (bijvoorbeeld: “Ice is hot”) in deze taak. De leerlingen krijgen de zinnen alleen visueel gepresenteerd op een laptopscherm. Ze worden geïnstrueerd zo snel mogelijk te reageren op de zinnen: de groene knop is voor ware zinnen en de rode knop is voor onzinnen. Bij de zinsverificatietaak wordt gekeken naar zowel accuratesse als snelheid. Dit houdt in dat gekeken wordt naar het aantal zinnen dat correct als goed of fout is beoordeeld door de leerlingen en dat daarbij ook wordt gekeken naar hoe snel de leerling deze beoordeling heeft gegeven. Bij de berekening van de gemiddelde snelheid wordt alleen de reactietijd op accurate trials meegenomen.

Grafiek 5.7.1 Resultaten Zinsverificatie EN, Accuratesse Ware Zinnen

Grafiek 5.7.1 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items van de ware zinnen op de Zinsverificatie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen herkenden gemiddeld 40 van de 50 items (80%) van de Zinsverificatie EN correct als ware zinnen. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de ware zinnen uit de Zinsverificatie EN over het algemeen goed te herkennen waren voor de leerlingen. Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen scholen en groepen. De gemiddelde totaalscore van ware zinnen van geen enkele school week significant af van het algehele gemiddelde. Alleen de gemiddelde totaalscore van ware zinnen van Groep A2 was significant hoger dan het algehele gemiddelde. In Grafiek 5.7.1 lijkt het alsof de gemiddelde totaalscore van Groep D1 hoger is dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

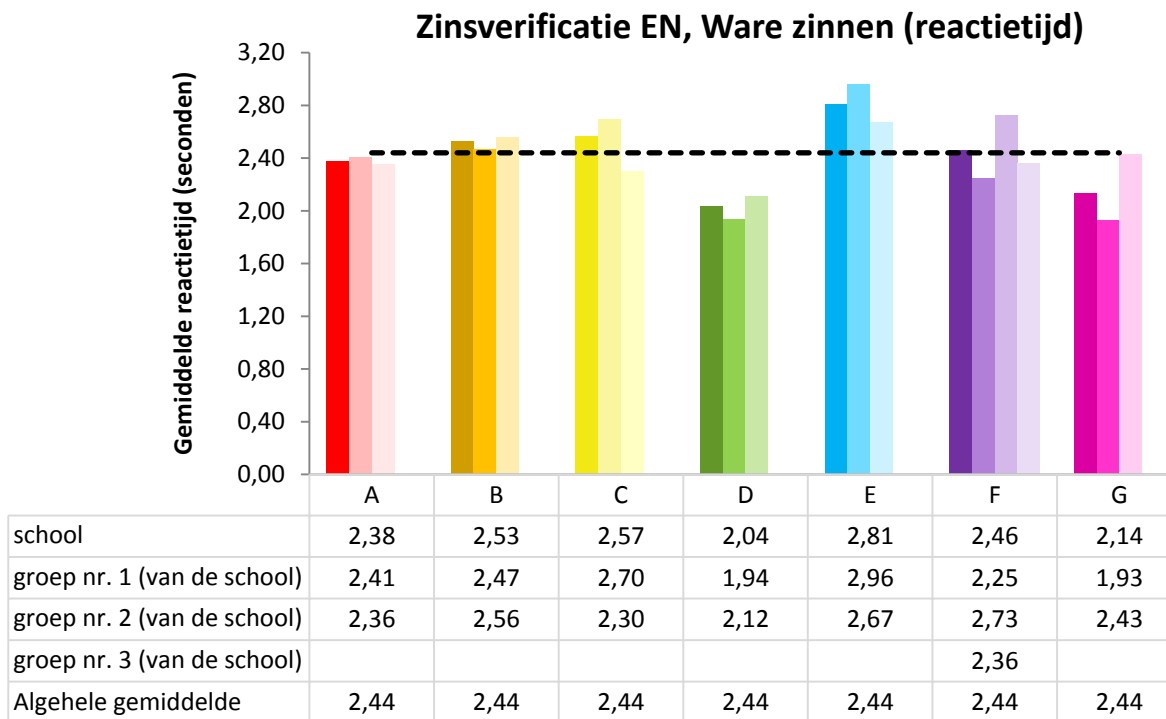
Grafiek 5.7.2 Resultaten Zinsverificatie EN, Accuratesse Onzinzinnen

Grafiek 5.7.2 geeft een overzicht van het gemiddeld aantal goede items van de onzinzinnen op de Zinsverificatie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen herkenden gemiddeld 39 van de 50 items (78%) van de Zinsverificatie NL correct als onzinzinnen. Deze gemiddelde totaalscore geeft aan dat de onzinzinnen uit Zinsverificatie EN over het algemeen goed te herkennen waren voor de leerlingen.

Er was geen significant verschil in gemiddelde totaalscore tussen scholen. Het gemiddelde van één school (School C) was significant hoger dan het algehele gemiddelde. Er waren echter geen significante verschillen in totaalscore tussen de verschillende scholen.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was het gemiddelde van drie groepen (Groep A2, Groep C1, Groep D1) significant hoger dan het algehele gemiddelde, en het gemiddelde van één groep (Groep F1) significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde totaalscore tussen Groep C1 en Groep F1, waarbij Groep F1 significant lager scoorde dan Groep C1.

Samengevat, het Engels zinsbegrip van de verschillende scholen is vergelijkbaar, al scoorde één afzonderlijke school (School C) beduidend hoger op het herkennen van onzinzinnen dan het algehele gemiddelde. Er was wel een verschil in Engels zinsbegrip tussen de verschillende groepen. Eén afzonderlijke groep (Groep A2) scoorde beduidend hoger op het herkennen van ware zinnen dan het algehele gemiddelde, terwijl drie afzonderlijke groepen (Groep A2, Groep C1, Groep D1) beduidend hoger scoorden dan het algehele gemiddelde op het herkennen van onzinzinnen en één afzonderlijke groep (Groep F1) beduidend lager scoorde dan hetzelfde algehele gemiddelde.

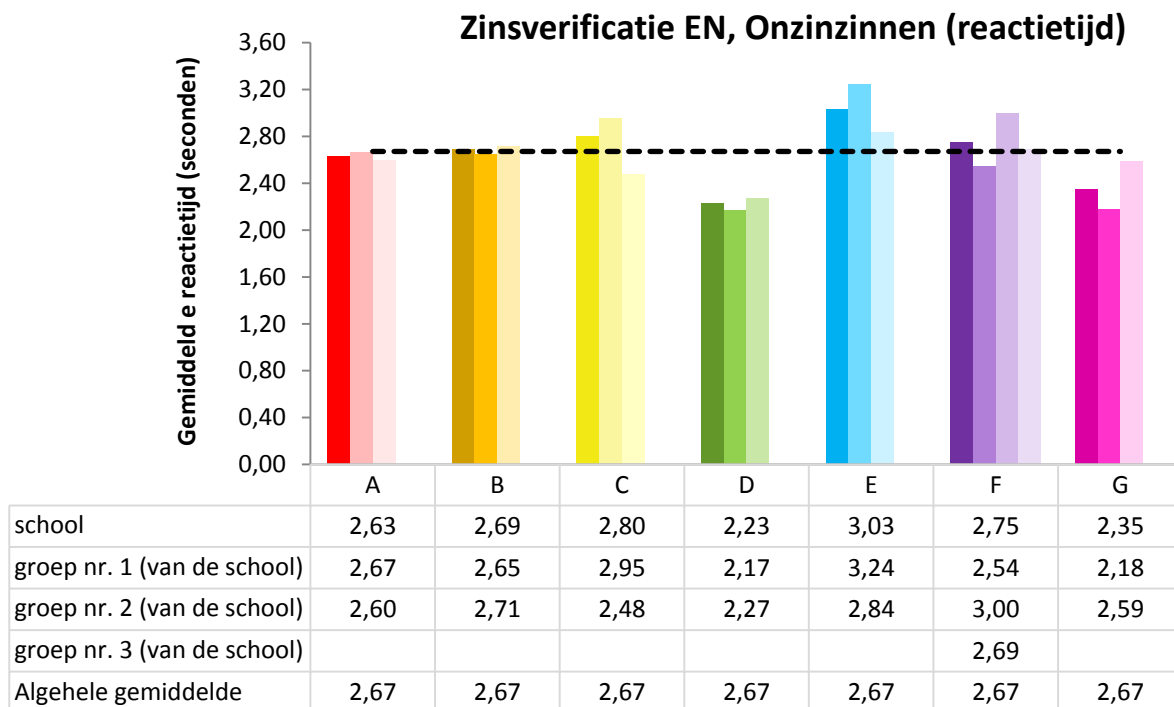

Grafiek 5.7.3 Resultaten Zinsverificatie EN, Reactietijd Ware zinnen

Grafiek 5.7.3 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende ware zinnen op de Zinsverificatie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden bij correct herkende ware zinnen een gemiddelde reactietijd van 2,4 seconde.

De gemiddelde reactietijd bij correct herkende ware zinnen op de Zinsverificatie EN verschilde significant tussen de scholen en afzonderlijke groepen. Het gemiddelde van twee scholen (School D en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School E) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen scholen C, D, E en G. School C had significant hogere (en dus langzamere) reactietijd dan School D, en School E had een significant hogere (en dus langzamere) reactietijd dan School D en School G.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan waren drie groepen (Groep D1, Groep D2 en Groep G1) significant sneller dan het algehele gemiddelde, en één groep (Groep E1) significant trager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen de groepen B2, C1, E1 en F2 en Groep G1, waarbij Groep G1 een significant snellere reactietijd had dan Groep B2, C1, E1 en F2.

Grafiek 5.7.4 Resultaten Zinsverificatie EN, Reactietijd Onzinzinnen

Grafiek 5.7.4 geeft een overzicht van de gemiddelde reactietijd van de correct herkende onzinzinnen op de Zinsverificatie EN voor alle deelnemende scholen en groepen. De leerlingen hadden bij correct herkende onzinzinnen een gemiddelde reactietijd van 2,7 seconde.

De gemiddelde reactietijd van de scholen en groepen verschilde significant. De gemiddelde reactietijd van twee scholen (School D en School G) was significant lager dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze scholen sneller reageerden dan het algehele gemiddelde. Het gemiddelde van één school (School E) was significant hoger dan het algehele gemiddelde, wat betekent dat de leerlingen van deze school langzamer reageerden dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen scholen D en G en School E. School E had een significant hogere, oftewel langzamere, reactietijd dan School D en School G.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan was de reactietijd van twee groepen (Groep D2 en Groep G1) significant sneller dan het algehele gemiddelde en de reactietijd van één groep (Groep E1) significant trager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan waren er significante verschillen in gemiddelde reactietijd tussen de groepen E1 en F2 en Groep G1, waarbij Groep G1 een significant snellere reactietijd had dan Groep E1 en F2. In Grafiek 5.7.4 lijkt het alsof de gemiddelde reactietijd van Groep F2 trager is dan het algehele gemiddelde, maar dit verschil is niet significant.

Samengevat, er is een verschil in Engelse zinsbegripssnelheid tussen de leerlingen van de verschillende scholen en groepen. Twee afzonderlijke scholen (School D en School G) en groepen (Groep D2 en Groep G1) zijn beduidend sneller in het herkennen van zowel ware zinnen

als onzinzinnen, terwijl één afzonderlijke groep (Groep D1) beduidend sneller is in het herkennen van ware zinnen. Eén afzonderlijke school (School E) en groep (Groep E1) zijn beduidend langzamer in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen.

School A uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School A scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-EN.

Wanneer de individuele groepen van School A worden bekeken, scoorde Groep A2 significant hoger dan het algehele gemiddelde op het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School A is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is het zinsbegrip van Groep A2 iets beter dan gemiddeld.

School B uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School B scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-EN. De groepen van School B scoorden ook niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-EN. Groep B2 was echter significant langzamer dan één andere groep (Groep G1) in het herkennen van ware zinnen. Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School B.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School B is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen.

School C uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School C was op de Zinsverificatie-EN significant beter dan het algehele gemiddelde in het herkennen van onzinzinnen. In vergelijking met de andere scholen was er echter geen verschil. Daarnaast was School C significant langzamer in het herkennen van ware zinnen dan één andere school (School D).

Wanneer de groepen van School C worden bekeken, was Groep C1 significant beter in het herkennen van onzinzinnen dan het algehele gemiddelde en bovendien significant beter in het herkennen van onzinzinnen dan één andere groep (Groep F1). Daarnaast was Groep C1 significant langzamer in het herkennen van zinnen dan één andere groep (Groep G1). Er was geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School C.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip van de leerlingen van School C en in het bijzonder Groep C1 is iets beter dan gemiddeld. Daarnaast is de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School C vergelijkbaar met die van andere scholen.

School D uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School D was niet significant beter of slechter dan het algehele gemiddelde op de Zinsverificatie-EN in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen, maar was wel significant sneller in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen dan het algehele gemiddelde. Bovendien was School D significant sneller dan twee andere scholen (School C en School E) in het herkennen van ware zinnen en significant sneller dan één andere school (School E) in het herkennen van onzinzinnen. Wanneer de groepen van School D worden bekeken, scoorde Groep D1 significant beter dan het algehele gemiddelde op het herkennen van onzinzinnen. Daarnaast waren Groep D1 en Groep D2 significant sneller in het herkennen van ware zinnen dan het algehele gemiddelde en was Groep D2 significant sneller in het herkennen van onzinzinnen dan het algehele gemiddelde.

Als de groepen van School D onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep D2 (aantal goede items ware zinnen: 17-44) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep D1 (aantal goede items onzinzinnen: 32-48). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep D2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-EN dan leerlingen uit Groep D1. Over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep D2 iets lager dan leerlingen uit Groep D1; 25% van de leerlingen uit Groep D2 scoorde hoger dan 41 terwijl 25% van de leerlingen uit Groep D1 hoger dan 46 scoorde.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip van de leerlingen van School D is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, is het zinsbegrip van Groep D1 iets beter dan gemiddeld. De snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School D en in het bijzonder Groep D2 is sneller dan gemiddeld. Tussen de twee groepen was er klein verschil in Engels zinsbegrip.

School E uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School E scoorde op de Zinsverificatie-EN niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen, maar was wel significant langzamer in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen dan het algehele gemiddelde. Bovendien waren de leerlingen van School E significant langzamer in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen dan twee andere scholen (School D en School G). Wanneer de groepen van school E worden bekeken, was er geen verschil tussen de groepen van School E en de andere groepen wat betreft totaalscore, maar was Groep E1 wel significant langzamer in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen en was hierin bovendien significant langzamer dan één andere groep (Groep G1).

Als de groepen van School E onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep E2 (aantal goede items ware zinnen: 20-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep E1 (aantal goede items ware zinnen: 30-49). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep E2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-EN dan leerlingen uit Groep E1. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School E.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip van de leerlingen van School E is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen. De zinsbegripssnelheid van School E en in het bijzonder Groep E1 is echter iets langzamer dan gemiddeld.

School F uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School F scoorde niet significant hoger of lager dan het algehele gemiddelde of andere scholen voor zowel totaalscore als voor reactietijd op de Zinsverificatie-EN. Wanneer de groepen van School F worden bekeken, scoorde Groep F1 significant lager op het herkennen van onzinzinnen dan het algehele gemiddelde en bovendien significant lager dan één andere groep (Groep C1). Daarnaast was Groep F2 significant langzamer in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen dan één andere groep (Groep G1).

Als de groepen van School F onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep F1 (aantal goede items onzinzinnen: 14-50) en die van de leerlingen uit Groep F2 (aantal goede items onzinzinnen: 19-48) wel groter dan die van leerlingen uit Groep F3 (aantal goede items onzinzinnen: 32-50). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep F1 en Groep F2 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-EN dan leerlingen uit Groep F3. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de drie groepen van School F.

Samengevat, het Engelse zinsbegrip en de snelheid van zinsbegrip van de leerlingen van School F is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen, maar als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, heeft Groep F1 een iets kleiner Engels zinsbegrip dan gemiddeld.

School G uitgelicht: Engelse Zinsverificatie (Zinsverificatie-EN)

School G was niet significant beter of slechter in het herkennen van ware zinnen en onzinzinnen dan het algehele gemiddelde of dan andere scholen op de Zinsverificatie-EN, maar was wel significant sneller in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen dan het algehele gemiddelde. Bovendien was School G sneller in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen dan één andere school (School E). Wanneer de groepen van School G worden bekeken, was Groep G1 significant sneller dan het algehele gemiddelde in het herkennen van zowel ware zinnen als onzinzinnen. Bovendien was Groep G1 significant sneller dan vier andere groepen (Groep B2, Groep C1, Groep E1 en Groep F2) op het herkennen van ware zinnen en significant sneller dan twee andere groepen (Groep E1 en Groep F2) in het herkennen van onzinzinnen.

Als de groepen van School G onderling met elkaar worden vergeleken, dan was de spreiding in totaalscore van de leerlingen uit Groep G1 (aantal goede items ware zinnen: 0-49, aantal goede items onzinzinnen: 0-49) wel groter dan die van de leerlingen uit Groep G2 (aantal goede items ware zinnen: 23-44, aantal goede items onzinzinnen: 25-48). Dit geeft aan dat de leerlingen uit Groep G1 iets meer van elkaar verschilden in prestatie op de Zinsverificatie-NL dan leerlingen uit Groep G2. Eén leerling in G1 behaalde een totaalscore van 0 in zowel het herkennen van zinnen als onzinzinnen, maar over het algemeen scoorden de leerlingen uit Groep G1 iets hoger dan leerlingen in Groep G2. Er was echter geen significant verschil in totaalscore en reactietijd tussen de twee groepen van School G.

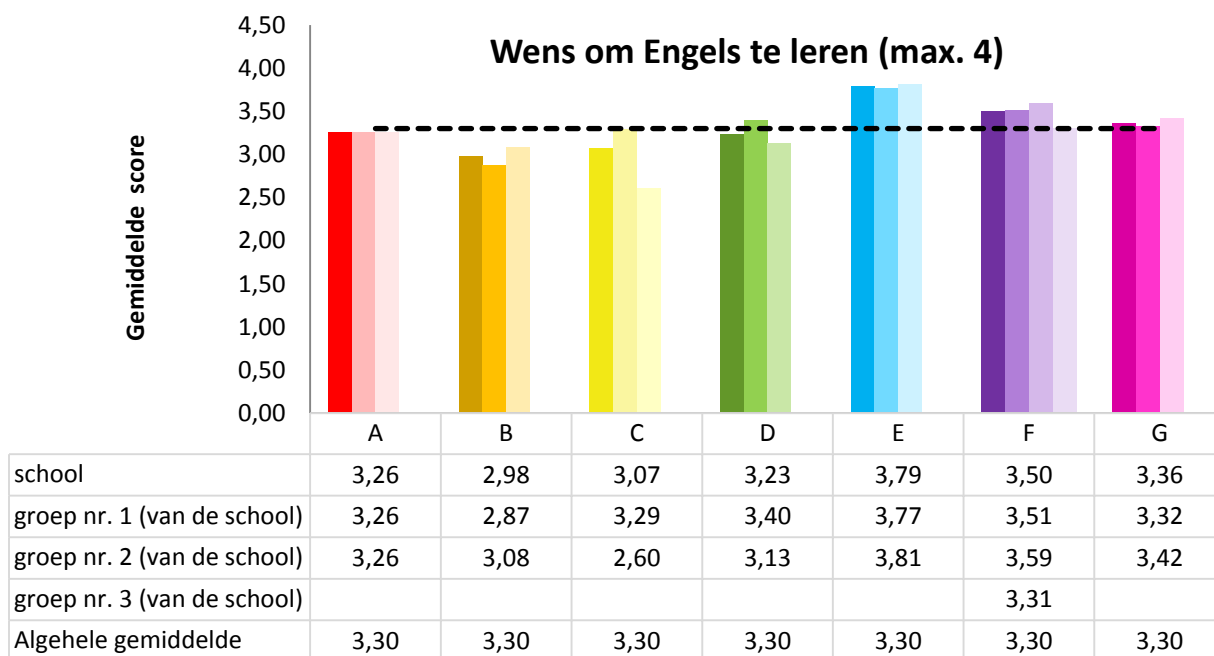
Samengevat, het Engelse zinsbegrip van de leerlingen van School G is vergelijkbaar met dat van leerlingen van de andere scholen en groepen. Daarnaast is de snelheid van het Engelse zinsbegrip van de leerlingen van School G en in het bijzonder Groep G1 iets sneller dan gemiddeld.

5.8 Motivatie om Engels te leren

De vragenlijst “Wat vind jij van het Engels?” bestaat uit ongeveer 75 stellingen. In totaal meet de vragenlijst 15 verschillende motivationele factoren. Er is een deel A (voor alle leerlingen) en een deel B (alleen voor leerlingen die Engelse lessen op school krijgen). Deel A meet onder andere de volgende factoren: Interesse in vreemde talen, Houding tegenover Engelssprekende mensen en Wens om het Engels te leren. Deel B meet o.a. de Angst om het Engels te gebruiken in de klas, Ouderlijke aanmoediging om het Engels te leren en Evaluatie van de Engelse lessen. Leerlingen kunnen op een vierpuntsschaal aangeven in hoeverre ze het eens zijn met deze stellingen (1=helemaal niet mee eens en 4=helemaal mee eens). Onderwerpen die aan bod komen in deze vragenlijst zijn o.a. de wens van leerlingen om het Engels te leren, in hoeverre leerlingen het Engels durven te gebruiken, het zelfvertrouwen van leerlingen bij het spreken van Engels en de instrumentele waarde die leerlingen toekennen aan het Engels. Een voorbeeldvraag: ‘Engels leren is belangrijk omdat ik het nodig zal hebben voor mijn latere werk.’

Alle motivationele factoren zijn geanalyseerd maar op slechts vier van deze factoren werden significante verschillen gevonden tussen scholen en groepen. Drie van de factoren

werden ingevuld door alle scholen en groepen en één werd alleen ingevuld door leerlingen die Engelse les op school krijgen.

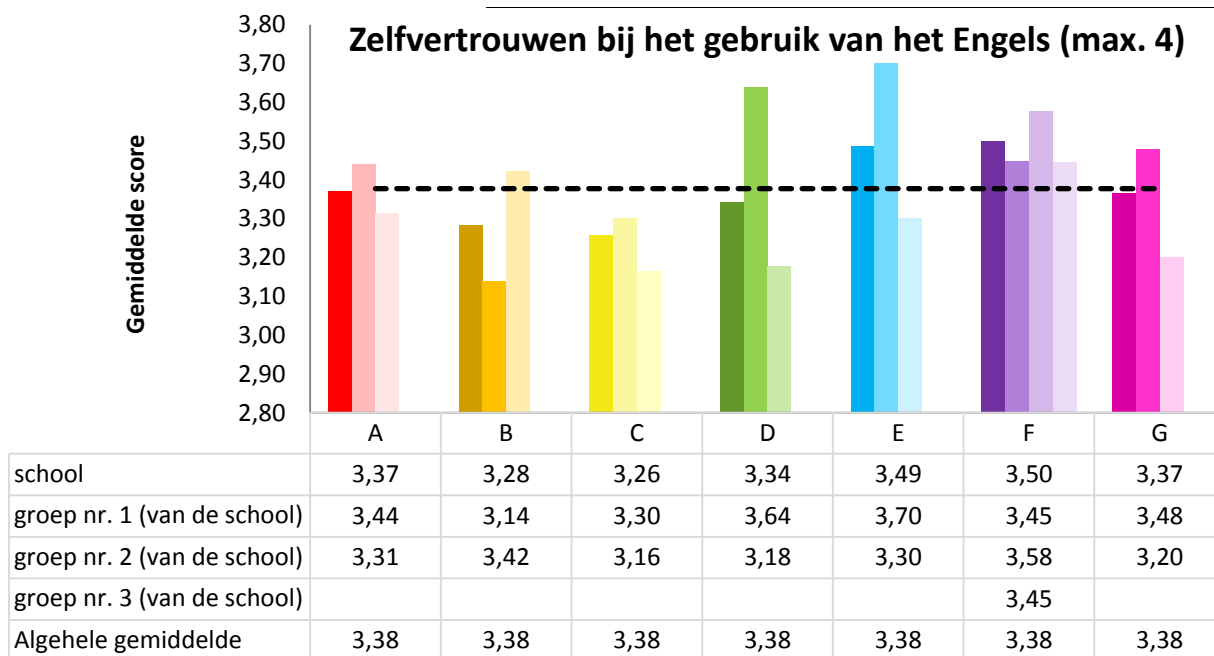

Grafiek 5.8.1 Resultaten Wens om Engels te leren

Grafiek 5.8.1 laat zien dat de wens om Engels te leren verschilde tussen de scholen. Eén school (School B) scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde en twee scholen (School E en School F) scoorden significant hoger dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde School E significant hoger dan alle andere scholen. School B scoorde bovendien significant lager dan School F.

Als naar de afzonderlijke groepen gekeken wordt, dan scoorden twee groepen (Groep B1 en Groep C2) significant lager dan het algehele gemiddelde en drie groepen (beide groepen van School E en Groep F2). Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorden beide groepen van School E significant hoger dan beide groepen van School B en Groep C2. Groep E2 scoorde daarnaast significant hoger dan beide groepen van School A en Groep D2. Groep B1 scoorde significant lager dan Groep F1 en Groep F2.

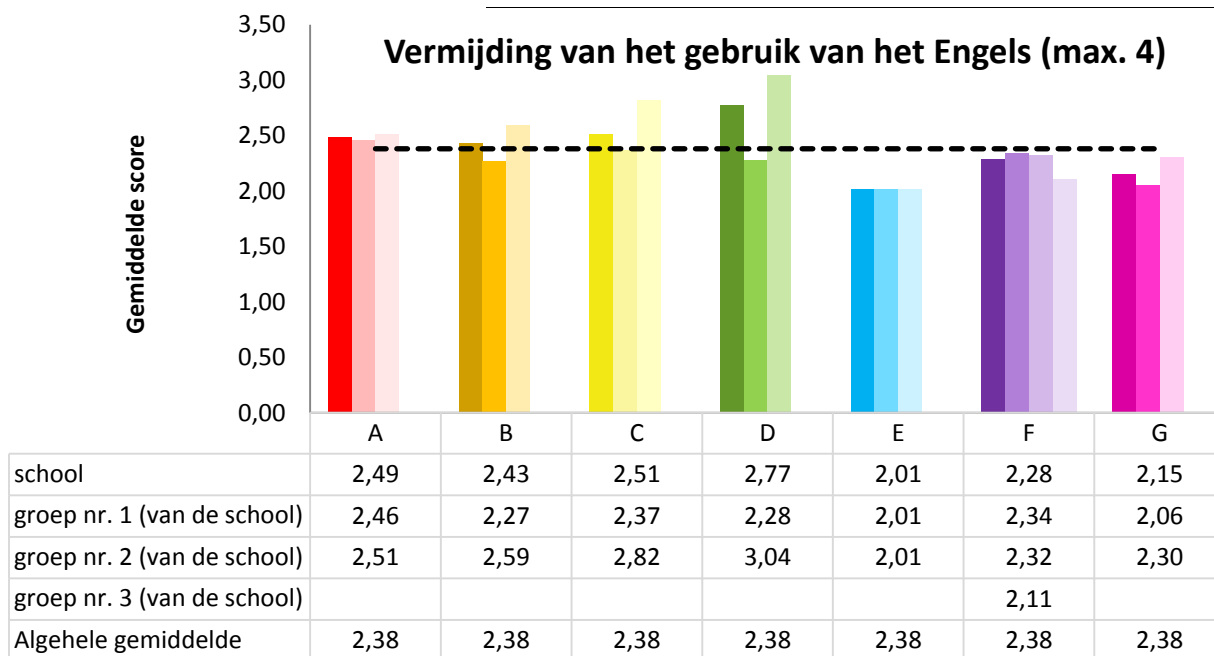
Samengevat, de leerlingen van de scholen en groepen verschilden van elkaar in de mate waarin ze de wens hebben om Engels te leren. Het lijkt bovendien dat leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen in groep 6, een grotere wens hebben om het Engels te leren.

Grafiek 5.8.2 Resultaten Zelfvertrouwen bij het gebruik van het Engels

Grafiek 5.8.2 wijst uit dat het zelfvertrouwen om Engels te gebruiken niet significant verschilde tussen de scholen. Als naar de afwijking van het algehele gemiddelde gekeken wordt, dan scoorde één school (School F) significant hoger dan het algehele gemiddelde. De afzonderlijke groepen verschilden ook niet significant van elkaar, maar als naar de afwijking van de algehele gemiddelde wordt gekeken dan scoorden twee groepen (Groep D1 en Groep E1) significant hoger dan het algehele gemiddelde.

Samengevat, de leerlingen van de scholen en groepen verschilden niet veel van elkaar in de mate waarin ze zelfvertrouwen hebben om het Engels te gebruiken, maar leerlingen van School F en leerlingen uit Groep D1 en Groep E2 lijken iets meer zelfvertrouwen dan gemiddeld te hebben.

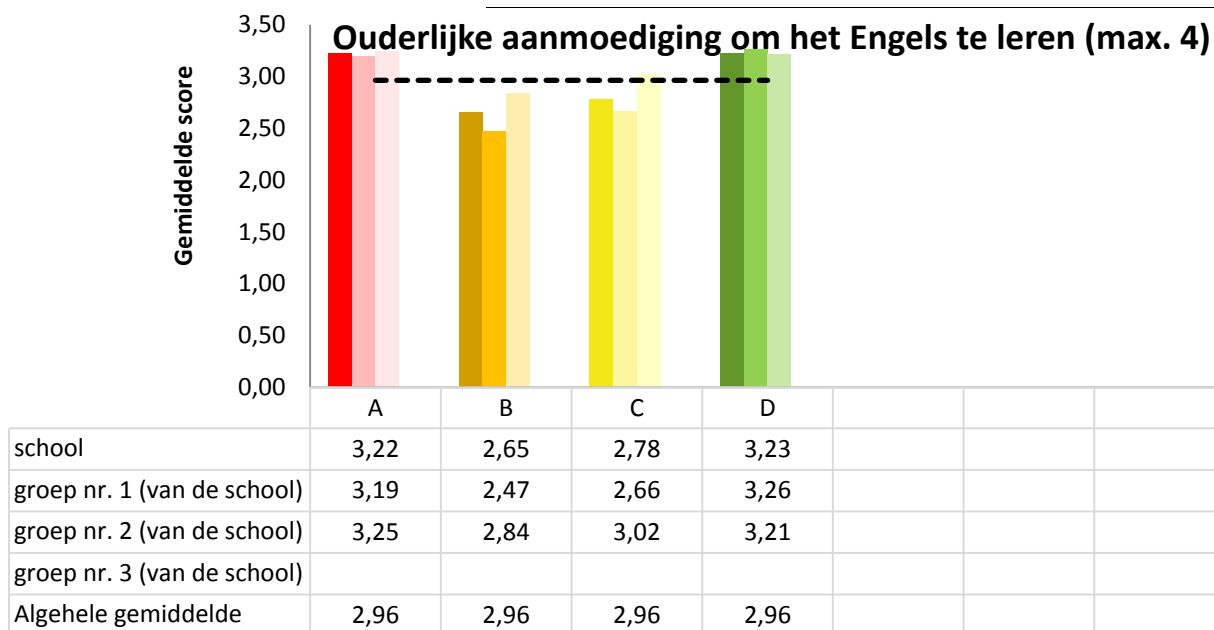

Grafiek 5.8.3 Resultaten Vermijding van het gebruik van het Engels

Grafiek 5.8.3 toont aan dat de vermijding van het gebruik van het Engels significant verschilde tussen de scholen en groepen. Hoe hoger het gemiddelde, hoe groter de neiging om gebruik van het Engels te vermijden. Eén school (School D) scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en één school (School E) scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde School D significant hoger dan School E, School F en School G (de drie scholen die geen Engelse lessen verzorgen in groep 6). School E scoorde significant lager dan School A, School B, School C en School D (de vier scholen die wel Engelse lessen verzorgen in groep 6).

Eén groep (Groep D2) scoorde significant hoger dan het algehele gemiddelde en twee groepen (beide groepen van School E) scoorden significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde Groep D2 significant hoger dan Groep B1, beide groepen van School E, alle drie de groepen van School F en Groep G1.

Samengevat, de leerlingen van de scholen en groepen verschilden van elkaar in de mate waarin ze het gebruik van het Engels vermijden. Het lijkt bovendien dat leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen in groep 6 de neiging hebben om het gebruik van het Engels minder te vermijden dan leerlingen die wel Engelse lessen op school ontvangen in groep 6.

Grafiek 5.8.4 Resultaten Ouderlijke Aanmoediging

Grafiek 5.8.4 toont aan dat ouderlijke aanmoediging om het Engels te leren significant verschilde tussen de scholen en groepen. Twee scholen (School A en School D) scoorden significant hoger dan het algehele gemiddelde en één school (School B) scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de scholen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde School A significant hoger dan School B en C, maar significant lager dan School D. School B scoorde significant lager dan alle scholen behalve School C. School C scoorde lager dan alle scholen behalve School B en School D scoorde hoger dan alle scholen behalve School A.

Slechts één groep (Groep B1) scoorde significant lager dan het algehele gemiddelde. Als de groepen onderling met elkaar vergeleken worden, dan scoorde Groep B1 significant lager dan beide groepen van School A en School D.

Samengevat, de leerlingen van de scholen en groepen verschilden van elkaar in de mate waarin hun ouders hen aanmoedigen om het Engels te leren. Leerlingen van School B lijken het minst aangemoedigd te worden en leerlingen van School A en D lijken het meest aangemoedigd te worden.

School A uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School A op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. Alleen op Ouderlijke Aanmoediging scoren de leerlingen van School A significant hoger dan het algehele gemiddelde. Er was geen significant verschil in score op de motivationele factoren tussen de twee groepen van School A.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren en te gebruiken is voor leerlingen van School A vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen en groepen, maar ouders lijken hun kinderen wel meer dan gemiddeld aan te moedigen om het Engels te leren.

School B uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School B op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. Zij scoorden wel iets lager op Wens om Engels te leren dan leerlingen van andere scholen. Deze leerlingen scoorden ook significant lager op Ouderlijke Aanmoediging.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School B vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar zij hebben een iets kleinere wens om het Engels te leren en ontvangen ook iets minder ouderlijke aanmoediging om het Engels te leren.

School C uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School C op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. Groep C2 scoorde wel iets lager dan leerlingen uit andere groepen op Wens om Engels te leren. Leerlingen uit groep C2 scoorden ook iets hoger dan leerlingen uit groep C1 op Zelfvertrouwen om het Engels te gebruiken.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School C vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar tussen leerlingen uit de twee groepen van School C zijn er kleine verschillen met betrekking tot hun wens om het Engels te leren en hun zelfvertrouwen om het Engels te gebruiken.

School D uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School D op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. De leerlingen van School D scoorden wel significant hoger dan leerlingen van andere scholen op Vermijding van het gebruik van Engels en Ouderlijke aanmoediging. Voornamelijk op de onderdelen Zelfvertrouwen en Vermijding verschilden de groepen van School D van elkaar. Leerlingen uit Groep D1 scoorden iets hoger op Zelfvertrouwen en iets lager op Vermijding in vergelijking met leerlingen uit D2.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School D vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar zij ervaren iets minder zelfvertrouwen en vertonen iets meer vermijdingsgedrag dan leerlingen van andere scholen. Leerlingen van School D ervaren wel meer aanmoediging van hun ouders om het Engels te leren.

School E uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School E op de motivationele factoren was in het algemeen significant hoger dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. Dit gold bijvoorbeeld voor Wens om Engels te leren, Idee dat Engels Leren Moet volgens Belangrijke Anderen en Ideaal Engelse Zelfbeeld. De leerlingen van School E scoorden ook significant lager dan leerlingen van andere scholen op Vermijding om het Engels te gebruiken. Tussen de twee groepen van School E waren er geen significante verschillen, maar leerlingen uit Groep E1 scoorden wel iets hoger op Zelfvertrouwen om het Engels te gebruiken.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School E beduidend hoger dan voor leerlingen van andere scholen. Zij hebben ook meer zelfvertrouwen en vermijden het gebruik van het Engels minder.

School F uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School F op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. De groepen van School F verschilden ook niet significant van elkaar. Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School F vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen.

School G uitgelicht: Motivatie om Engels te leren en te gebruiken

De gemiddelde score van de leerlingen van School G op de motivationele factoren was in het algemeen niet significant hoger of lager dan die van leerlingen van andere scholen en groepen. De groepen van School G verschilden ook niet significant van elkaar. De leerlingen uit Groep G1 scoorden wel iets hoger op Zelfvertrouwen om het Engels te gebruiken dan de leerlingen uit Groep G2.

Samengevat, de motivatie om het Engels te leren is voor leerlingen van School G vergelijkbaar met die van leerlingen van de andere scholen, maar leerlingen uit groep G1 lijken iets meer zelfvertrouwen te hebben dan leerlingen uit groep G2.

5.9 Samenhang tussen Engelse maten en andere maten

In deze paragraaf komt eerst de samenhang tussen de Engelse maten aan bod. Vervolgens wordt de samenhang tussen de Engelse maten en de Nederlandse maten, en de Engelse maten en de cognitieve maten besproken.

5.9.1 Samenhang tussen Engelse maten

Tabel 5.9.1 laat zien dat alle Engelse taalmaten en buitenschoolse blootstelling aan het Engels, met elkaar samenhangen. De motivationele factoren, “Wens om Engels te leren” en “Ouderlijke aanmoediging” hangen minder vaak significant samen met de andere maten. Tussen alle maten die Engelse taalvaardigheid meten, is er een relatief sterke samenhang. Minder blootstelling aan het Engels buiten school, hangt relatief sterk samen met meer vermijding van het gebruik van het Engels. Zelfvertrouwen in Engelse taalvaardigheid hangt ook relatief sterk positief samen met de wens om Engels te leren.

Als gekeken wordt naar scholen die Engelse lessen in groep 6 aanbieden en scholen die dit niet doen, is het patroon in samenhang tussen de Engelse maten vergelijkbaar, behalve dat de samenhangen iets sterker zijn voor de leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen dan voor leerlingen die wel Engelse lessen op school ontvangen. Voor de scholen die Engelse lessen aanbieden in groep 6 (School A, School B, School C en School D), geldt dat buitenschoolse blootstelling aan het Engels relatief zwak samenhangt met alle Engelse taalmaten, de wens om Engels te leren en zelfvertrouwen. Meer buitenschoolse blootstelling aan het Engels hangt relatief sterk negatief samen met vermijding om het Engels te gebruiken.

Voor scholen die geen Engelse lessen in groep 6 aanbieden (School E, School F en School G), geldt dat de samenhang tussen buitenschoolse blootstelling aan het Engels en de Engelse taalmaten relatief sterk is (ipv relatief zwak zoals bij de scholen die wel Engelse lessen aanbieden). Hiernaast gelden de volgende sterke samenhangen: Engelse technische leesvaardigheid en Engelse spellingsvaardigheid, Engelse woordenschat en Engelse grammaticale kennis, Engelse woordenschat en Engels zinsbegrip, Engelse grammaticale kennis en Engels zinsbegrip, en Engelse woordherkenning en Engels zinsbegrip. Samengevat, er zijn meer Engelse taalvaardigheden die sterk met elkaar samenhangen voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen dan voor kinderen die deze lessen wel krijgen.

Correlaties Engelse maten (Alle scholen)

	Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip	Wens	Zelfvertrouwen	Vermijding	Ouderlijke aanmoediging
Buitenschoolse blootstelling													*	
Technisch lezen (woorden)														
Woordenschat (PPVT-EN)													*	
Woordenschat (EIBO)													*	
Spelling (WRAT)													*	
Spelling (EIBO)													*	
Grammatica (Woordstructuur)													*	
Grammatica (Zinnen)													*	
Woordherkenning													*	
Zinsbegrip													*	
Wens													*	
Zelfvertrouwen													*	
Vermijding*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
Ouderlijke aanmoediging														

Scholen: geen Engelse lessen

	Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip	Wens	Zelfvertrouwen	Vermijding	Ouderlijke aanmoediging
Buitenschoolse blootstelling													*	-
Technisch lezen (woorden)													*	-
Woordenschat (PPVT-EN)													*	-
Woordenschat (EIBO)													*	-
Spelling (WRAT)													*	-
Spelling (EIBO)													*	-
Grammatica (Woordstructuur)													*	-
Grammatica (Zinnen)													*	-
Woordherkenning													*	-
Zinsbegrip													*	-
Wens													*	-
Zelfvertrouwen													*	-
Vermijding*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	-
Ouderlijke aanmoediging														

*negatieve correlaties

= zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

= gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Al met al, leerlingen die goed presteren op één gebied van Engelse taalvaardigheid lijken ook goed te presteren op andere gebieden van Engelse taalvaardigheid. Leerlingen die buiten school meer aan het Engels blootgesteld worden, hebben in het algemeen ook betere Engelse taalvaardigheden. Dit geldt in het algemeen in sterkere mate voor leerlingen die in groep 6 nog geen Engelse lessen op school hebben gehad. Hiernaast lijkt het erop dat leerlingen met een sterkere Engelse taalvaardigheid ook meer zelfvertrouwen hebben in hun Engelse kunnen. Het omgekeerde is ook mogelijk, dat leerlingen die meer zelfvertrouwen hebben in hun Engelse kunnen ook een sterkere Engelse taalvaardigheid hebben. Voor leerlingen die het gebruik van het Engels vermijden, geldt het omgekeerde.

5.9.2 Samenhang tussen Engelse maten en Nederlandse maten

Tabel 5.9.2 laat zien dat alle talige Engelse maten positief samenhangen met alle talige Nederlandse maten. Dit houdt in dat naarmate Nederlandse taalbeheersing sterker is, de Engelse taalbeheersing ook sterker is. De meeste samenhangen zijn in groep 6 relatief zwak. Alleen de volgende samenhangen zijn relatief sterk: Nederlandse en Engelse technische leesvaardigheid, Nederlandse spelling en Engelse technische leesvaardigheid, Nederlandse spellingsvaardigheid en Engelse spellingsvaardigheid, en Nederlandse spelling en Engelse spellingsvaardigheid. Samengevat, technische leesvaardigheid en spellingsvaardigheid in de twee talen hangen relatief sterk met elkaar samen.

Als gekeken wordt naar scholen die Engelse lessen in groep 6 aanbieden en scholen die dit niet doen, is het patroon in samenhang tussen de Engelse en Nederlandse maten iets anders. Voor de scholen die Engelse lessen aanbieden in groep 6 (School A, School B, School C en School D), geldt dat Nederlandse technische leesvaardigheid zwak samenhangt met Engelse spellingsvaardigheid, maar dat zinsbegrip in het Nederlands en zinsbegrip in het Engels wel relatief sterk met elkaar samenhangen. Er blijft wel gelden dat Nederlandse technische leesvaardigheid relatief sterk samenhangt met Engelse technische leesvaardigheid, dat Nederlandse spellingsvaardigheid relatief sterk samenhangt met Engelse technische leesvaardigheid en dat Nederlandse spellingsvaardigheid relatief sterk samenhangt met Engelse spellingsvaardigheid.

Voor scholen die geen Engelse lessen in groep 6 aanbieden (School E, School F en School G), geldt dat veel meer Nederlandse taalmaten relatief sterk samenhangen met de Engelse taalmaten. Nederlandse technische taalvaardigheid hangt voor deze scholen relatief sterk met Engelse technische leesvaardigheid, Engelse woordenschat, Engelse spellingsvaardigheid, Engelse woordherkenning en Engels zinsbegrip. Nederlandse spellingsvaardigheid hangt relatief sterk samen met Engelse spellingsvaardigheid, Engelse technische leesvaardigheid, maar ook Engelse woordherkenning. Nederlandse grammaticale kennis hangt ook relatief sterk samen met Engelse woordenschat en Engelse spellingsvaardigheid. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen Nederlandse woordherkenning en Engelse woordherkenning.

Samengevat, het lijkt erop dat de Engelse taalvaardigheid van leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen, sterker gekoppeld is aan de Nederlandse taalvaardigheid dan voor leerlingen die Engelse lessen op school ontvangen.

Voor wat betreft de samenhang tussen buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands en Engelse taalvaardigheid, geldt dat leerlingen die buiten school meer aan het Nederlands (en dus minder aan het Engels blootgesteld worden), in het algemeen een zwakkere Engelse taalvaardigheid hebben. Dit blijkt uit de negatieve samenhang tussen buitenschoolse Nederlandse blootstelling en alle Engelse taalmaten (behalve Engelse spelling – EIBO). Voor leerlingen die wel Engelse lessen op school krijgen, hangt meer buitenschoolse blootstelling aan het Nederlands alleen negatief samen met Engelse woordenschat, Engelse grammaticale kennis en Engels zinsbegrip. Leerlingen die Engelse lessen op school ontvangen, maar die buiten school meer aan het Nederlands (en minder aan het Engels) blootgesteld worden, hebben dus een iets minder kennis van Engelse woorden, Engelse grammatica en kunnen Engelse zinnen minder goed begrijpen.

In het algemeen geldt dat kinderen die meer blootgesteld worden aan het Nederlands buiten school (en minder aan het Engels) ook de neiging hebben om het gebruik van het Engels te vermijden. Nederlandse taalvaardigheid hangt wel samen met Engels zelfvertrouwen; Het lijkt er ook op dat naarmate de leerlingen een betere Nederlandse taalvaardigheid hebben, zij ook meer vertrouwen in hun Engelse taalvaardigheid hebben als ze eenmaal op school Engelse lessen krijgen. Nederlandse taalvaardigheid hangt voor kinderen die geen Engelse lessen op school krijgen, niet samen met hun zelfvertrouwen om het Engels te gebruiken.

Een opvallend resultaat is de positieve samenhang tussen buitenschoolse blootstelling aan het Engels en Nederlandse taalvaardigheid voor leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen. Terwijl buitenschoolse blootstelling aan het Engels niet samenhangt met Nederlandse taalvaardigheid voor leerlingen die Engelse lessen op school ontvangen, hangt buitenschoolse blootstelling aan het Engels positief samen met Nederlandse taalvaardigheid voor leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen. Dit kan betekenen dat leerlingen met een betere Nederlandse taalvaardigheid buiten school ook meer het Engels opzoeken (zolang ze nog geen Engelse lessen op school krijgen).

Concluderend, Nederlandse en Engelse taalvaardigheid hangen met elkaar samen, maar voor kinderen die geen Engelse lessen op school krijgen, is er vaker sprake van een sterke samenhang. Het lijkt er ook op het zelfvertrouwen over de Engelse taalvaardigheid samenhangt met betere Nederlandse taalvaardigheid vooral voor leerlingen die Engelse lessen op school ontvangen. Bovendien lijkt het erop dat de relatie tussen Nederlandse taalvaardigheid en Engelse taalvaardigheid, sterker is voor leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen, maar die buiten school wel meer aan het Engels blootgesteld worden.

Correlaties Engelse en Nederlandse maten (Alle scholen)

		Engelse maten													
		Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip	Wens	Zelfvertrouwen	Vermijding	Ouderlijke aanmoediging
Nederlandse maten	Buitenschoolse blootstelling	*	*	*	*			*	*	*	*	*			
	Technisch lezen (woorden)														
	Technische lezen (non-woorden)													*	
	Woordenschat														
	Spelling														
	Grammatica														
	Woordherkenning														
	Zinsbegrip														

Correlaties Engelse en Nederlandse maten (Scholen Wel Engelse lessen)

		Engelse maten													
		Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip	Wens	Zelfvertrouwen	Vermijding	Ouderlijke aanmoediging
Nederlandse maten	Buitenschoolse blootstelling	*		*				*	*		*				
	Technisch lezen (woorden)														
	Technische lezen (non-woorden)														
	Woordenschat														
	Spelling														
	Grammatica														
	Woordherkenning														
	Zinsbegrip														

Correlaties Engelse en Nederlandse maten (Scholen Geen Engelse lessen)

		Engelse maten													
		Buitenschoolse blootstelling	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip	Wens	Zelfvertrouwen	Vermijding	
Nederlandse maten	Buitenschoolse blootstelling	*	*	*	*		*	*	*	*	*				
	Technisch lezen (woorden)														
	Technische lezen (non-woorden)														
	Woordenschat														
	Spelling													*	
	Grammatica														
	Woordherkenning														
	Zinsbegrip														

*negatieve correlaties

= zeer zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

= gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Tabel 5.9.2 Samenhang tussen Engelse en Nederlandse Maten voor Scholen die wel en geen Engelse lessen aanbieden

5.9.3 *Samenhang tussen Engelse maten en Cognitieve maten*

Tabel 5.9.3 laat zien dat alle cognitieve maten, inhibitie en cognitieve flexibiliteit uitgezonderd, samenhangen met Engelse taalvaardigheid. Benoemsnelheid, gemeten met een Nederlandse taak, hangt in zwakke mate met alleen Engelse technische leesvaardigheid samen. Benoemsnelheid, gemeten met een Engelse taak, hangt wel samen met alle Engelse taalvaardigheden. benoemsnelheid, gemeten met een Engelse cijferstaak, hangt zelfs in relatief sterke mate samen met alle Engelse taalvaardigheden. De andere relatief sterke samenhangen zijn tussen benoemsnelheid (in het Engels-kleuren) en Engelse technische leesvaardigheid en Fonologisch bewustzijn (in het Nederlands) en Engelse spellingsvaardigheid.

Als gekeken wordt naar scholen die Engelse lessen in groep 6 aanbieden en scholen die dit niet doen, is het patroon in samenhang tussen de Engelse en cognitieve maten iets anders. Voor de scholen die Engelse lessen aanbieden in groep 6 (School A, School B, School C en School D), geldt het algemene patroon dat hierboven beschreven is, maar voor scholen die geen Engelse lessen in groep 6 aanbieden, komen relatief sterke samenhangen tussen de cognitieve maten en de Engelse taalvaardigheden vaker voor. Voor leerlingen uit deze scholen geldt dat, benoemsnelheid (in het Engels-kleuren) relatief sterk samenhangt met Engelse technische leesvaardigheid, Engelse spellingsvaardigheid, Engelse woordherkenning en Engels zinsbegrip. Hiernaast hangt fonologisch geheugen (in het Engels) ook relatief sterk samen met Engelse technische leesvaardigheid. Voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen, hangen de cognitieve vaardigheden logisch redeneren en geheugen in vergelijking met leerlingen die wel Engelse lessen op school krijgen, met een kleiner aantal Engelse taalvaardigheden samen. In het algemeen geldt dat het fonologisch bewustzijn en fonologisch geheugen met een groter aantal Engelse taalvaardigheden samenhangt voor leerlingen die geen Engelse lessen krijgen, dan voor leerlingen die wel Engelse lessen krijgen.

In het algemeen kan gesteld worden dat leerlingen met sterke cognitieve vaardigheden (behalve inhibitie en cognitieve flexibiliteit) ook een sterkere Engelse taalvaardigheid hebben, maar het verband tussen cognitieve vaardigheden en Engelse taalvaardigheid is relatief sterker voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen dan voor leerlingen die wel Engelse lessen op school krijgen.

5.10 **Samenvatting en Conclusie Engelse maten**

De scholen verschilden meestal niet van elkaar voor wat betreft Engelse taalvaardigheden. Tabel 5.10 geeft een overzicht van de onderlinge vergelijking van de scholen.

Correlaties Engelse en cognitieve maten (Scholen Alle Scholen)

		Engelse maten								
		Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip
Cognitieve maten	Logisch Redeneren									
	Geheugen									
	Inhibitie									
	Cognitieve flexibiliteit									
	Benoemsnelheid (Nederlands - kleuren)	*								
	Benoemsnelheid (Nederlands - cijfers)	*								
	Benoemsnelheid (Engels - kleuren)	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Benoemsnelheid (Engels - cijfers)	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Fonologisch bewustzijn (Nederlands)									
	Fonologisch bewustzijn (Engels)									
	Fonologisch geheugen (Nederlands)									
	Fonologisch geheugen (Engels)									

*negatieve correlaties

= zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

= gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Tabel 5.10.3 Samenhang tussen Engelse en Cognitieve Maten voor Scholen die wel en geen Engelse lessen aanbieden

Correlaties Engelse en cognitieve maten (Scholen Wel Engelse lessen)

Cognitieve maten	Engelse maten								
	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip
Logisch Redeneren									
Geheugen									
Inhibitie									
Cognitieve flexibiliteit									
Benoemsnelheid (Nederlands - kleuren)	*								
Benoemsnelheid (Nederlands - cijfers)	*				*				
Benoemsnelheid (Engels - kleuren)	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Benoemsnelheid (Engels - cijfers)	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Fonologisch bewustzijn (Nederlands)									
Fonologisch bewustzijn (Engels)									
Fonologisch geheugen (Nederlands)									
Fonologisch geheugen									

*negatieve correlaties

= zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

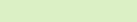
= gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Tabel 5.10.3 Samenhang tussen Engelse en Cognitieve Maten voor Scholen die wel en geen Engelse lessen aanbieden (vervolg)

Correlaties Engelse en cognitieve maten (Scholen Geen Engelse lessen)

Cognitieve maten	Engelse maten								
	Technisch lezen (woorden)	Woordenschat (PPVT-EN)	Woordenschat (EIBO)	Spelling (WRAT)	Spelling (EIBO)	Grammatica (Woordstructuur)	Grammatica (Zinnen)	Woordherkenning	Zinsbegrip
Logisch Redeneren									
Geheugen									
Inhibitie									
Cognitieve flexibiliteit									
Benoemsnelheid (Nederlands - kleuren)									
Benoemsnelheid (Nederlands - cijfers)									
Benoemsnelheid (Engels - kleuren)									
Benoemsnelheid (Engels - cijfers)									
Fonologisch bewustzijn (Nederlands)									
Fonologisch bewustzijn (Engels)									
Fonologisch geheugen (Nederlands)									
Fonologisch geheugen (Engels)									

**negatieve correlaties*

 = zwakke samenhang (correlatie kleiner dan 0,30)

 = gemiddeld sterke samenhang (correlatie tussen 0,30 en 0,60)

Tabel 5.10.3 Correlaties tussen Engelse en Cognitieve Maten voor Scholen die wel en geen Engelse lessen aanbieden (vervolg)

	School A	School B	School C	School D*	School E	School F	School G**
Buitenschoolse blootstelling							
Technische leesvaardigheid					-		+
Woordenschat							
Spelling							
Grammaticale kennis							+
Woordkennis							
Zinsbegrip							

+ = sterkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

- = zwakkere prestatie in vergelijking met algehele prestatie van leerlingen van andere scholen

Tabel 5.10 Onderlinge Vergelijking Engelse Taalvaardigheid Leerlingen van de Verschillende Scholen

Tabel 5.10 toont dat de Engelse technische leesvaardigheid en Engelse grammaticale kennis sterker zijn voor leerlingen van School G. Leerlingen van School E hebben een zwakkere Engelse technische leesvaardigheid.

Waarschijnlijk is de sterkere Engelse leesvaardigheid en grotere Engelse grammaticale kennis van leerlingen van School G gerelateerd aan het feit dat een relatief grote groep van de leerlingen van deze school thuis het Ghanees spreekt. De verwantschap tussen het Ghanees en het Engels is relatief groot én vaak wordt naast het Ghanees ook Engels thuis gesproken bij deze leerlingen. Wat ook opvalt, is dat er geen verschillen zijn in Engelse taalvaardigheid tussen leerlingen die in groep 6 (of al daarvoor) Engelse lessen op school krijgen en leerlingen van scholen die pas in groep 7 Engelse lessen aanbieden.

Verder geldt dat Nederlandse taalvaardigheid en Engelse taalvaardigheid zwak tot sterk met elkaar samenhangen. De samenhang tussen taalvaardigheden in de twee talen lijkt sterker te zijn voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen, dan voor leerlingen die deze lessen wel krijgen. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen cognitieve vaardigheden en Engels taalvaardigheid.

Concluderend, de samenhang tussen de verschillende Engelse taalvaardigheden was in het algemeen groot. Tussen de verschillende scholen waren er geen grote verschillen in Engelse taalvaardigheid. Als leerlingen op school Engelse lessen ontvangen, lijken Nederlandse taalvaardigheid en cognitieve vaardigheden vaker in zwakkere mate samen te hangen met Engelse taalvaardigheid. Dit geeft aan dat de lessen op school mogelijk individuele verschillen in Engelse taalvaardigheid die door Nederlandse taalvaardigheid en cognitieve vaardigheden komen, opvangen. Desondanks, zijn er grote verschillen in Engelse taalvaardigheid tussen leerlingen binnen één school en groep.

6 Algemene conclusies

Op basis van de bevindingen uit de voorgaande hoofdstukken, worden er in dit hoofdstuk enkele algemene conclusies geformuleerd.

6.1 Samenhang tussen vaardigheden binnen één taal

Engelse taalvaardigheden hangen sterker met elkaar samen dan Nederlandse taalvaardigheden. Hiernaast zijn er tussen scholen grotere verschillen in Nederlandse taalvaardigheid dan in Engelse taalvaardigheid. Terwijl er scholen zijn met leerlingen die consequent sterker (School A) of zwakker presteren (School B) op de Nederlandse taalmaten, zijn er nauwelijks verschillen tussen scholen voor wat betreft prestatie op de Engelse taalmaten. Voor Engelse taalvaardigheid lijken individuele verschillen tussen leerlingen (binnen één school of groep) een grotere rol te spelen dan groeps- of schoolverschillen.

6.2 Samenhang tussen Nederlandse en Engelse taalvaardigheid

De Nederlandse en Engelse taalvaardigheid van leerlingen hangen in het algemeen met elkaar samen. Voornamelijk technische leesvaardigheid en spellingsvaardigheid hangen sterk met elkaar samen tussen de verschillende talen. De samenhang tussen de twee talen is ook sterker als het om dezelfde vaardigheid in de twee talen gaat, dit geldt bijvoorbeeld voor Nederlandse technische leesvaardigheid en Engels technische leesvaardigheid. Hiernaast is de samenhang tussen Nederlandse taalvaardigheid en Engelse taalvaardigheid vaak sterker voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen, dan voor leerlingen die wel Engelse lessen op school krijgen.

6.3 Samenhang tussen Cognitieve maten en Engelse taalvaardigheid

De cognitieve en Engelse taalvaardigheid van leerlingen hangen in het algemeen met elkaar samen. Voornamelijk benoemsnelheid, in het bijzonder de benoemsnelheid van cijfers in het Engels, hangt relatief sterk samen met alle Engelse taalvaardigheden. De samenhang tussen de cognitieve vaardigheden en Engelse taalvaardigheid is vaak sterker voor leerlingen die geen Engelse lessen op school krijgen dan voor leerlingen die wel Engelse lessen op school krijgen.

6.4 Engelse taalvaardigheid en Engelse lessen in groep 6

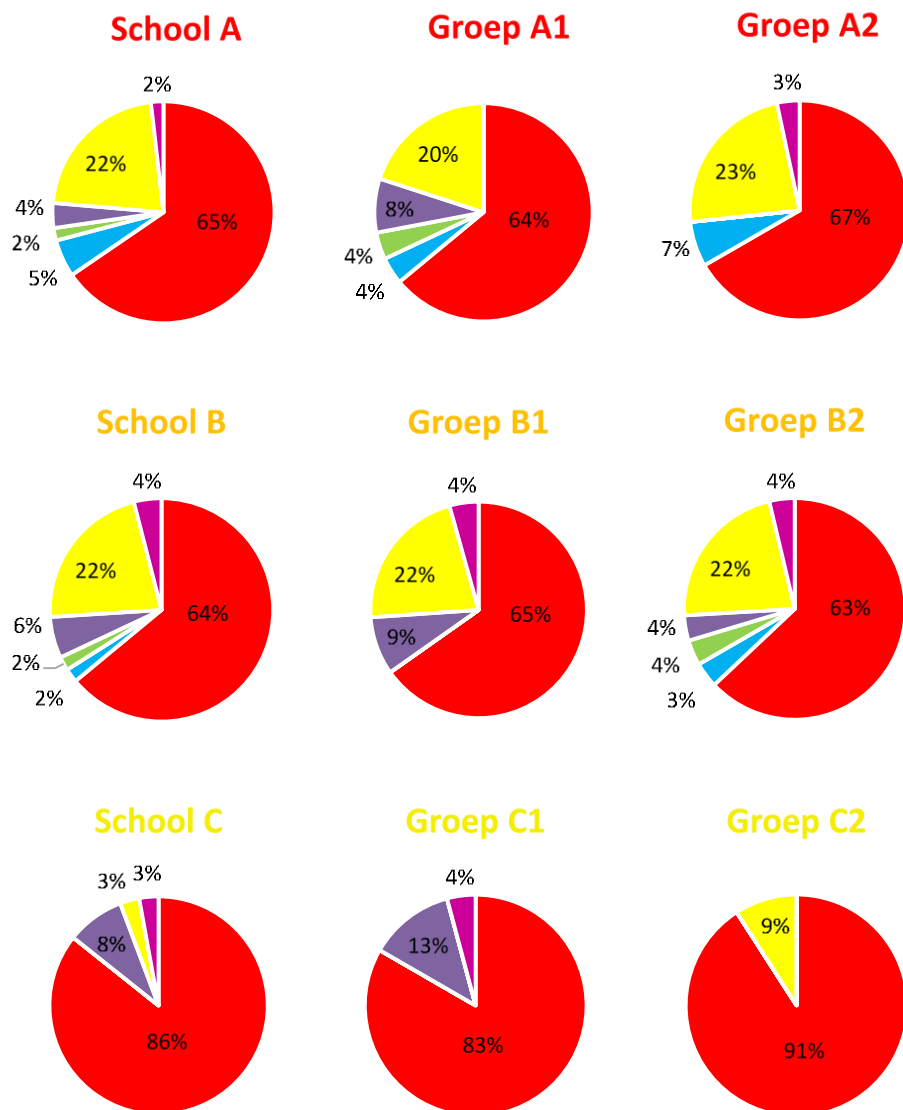
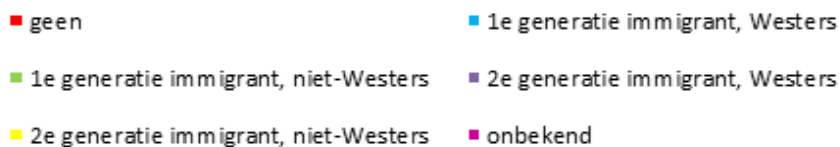
Het vroeg aanbieden van Engelse lessen lijkt niet per se tot betere Engelse taalvaardigheid te leiden. Buitenschoolse blootstelling aan het Engels lijkt de afwezigheid van Engelse lessen op school op te vangen voor leerlingen die nog geen Engelse lessen op school ontvangen. Voor leerlingen die geen Engelse lessen op school ontvangen geldt namelijk een sterkere samenhang tussen buitenschoolse blootstelling aan het Engels en Engelse taalvaardigheid. Hiernaast hebben leerlingen van één school die geen Engelse lessen aanbiedt in groep 6, School G, een relatief sterkere Engelse taalvaardigheid dan de rest van de leerlingen. Dit geldt voornamelijk voor Engelse technische leesvaardigheid en Engelse grammaticale kennis. Dat leerlingen van deze school betere Engelse taalvaardigheid hebben komt grotendeels door de leerlingen in Groep G1 van deze school. In Groep G1 van deze school is er een relatief grote groep leerlingen van Ghanese afkomst; in Ghana is Engels de officiële taal en er wordt een taal

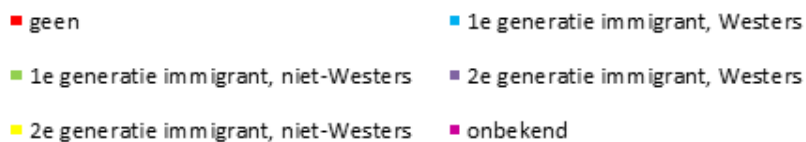
gesproken die erg op Engels lijkt (een pidgin taal) dus het is mogelijk dat dit ook voor een betere Engelse taalvaardigheid van deze leerlingen zorgt.

6.5 Afsluiting

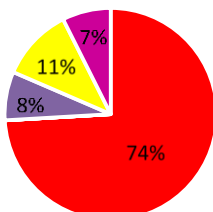
In dit terugkoppelingsverslag zijn de belangrijkste resultaten van het eerste longitudinale meetmoment van het ORWELL-project gepresenteerd. Bij dit eerste meetmoment bestond de steekproef uit zowel scholen die reeds Engelse lessen verzorgden als scholen die dit niet deden. Uit dit verslag blijkt dat het wel of niet aanbieden van Engelse lessen op school indirect verband houdt met Engelse taalvaardigheid. In absolute prestatie op Engelse taaltaken was er geen verschil tussen scholen die voor groep 6 begonnen zijn met het aanbieden van Engelse lessen, maar de samenhang tussen Nederlandse taalvaardigheid en Engelse taalvaardigheid en cognitieve vaardigheden en Engelse taalvaardigheid lijkt wel te verschillen tussen leerlingen die wel Engelse lessen op school ontvangen en leerlingen die geen Engelse lessen ontvangen.

Bijlage A Verdeling Immigratiestatus per School en Groep

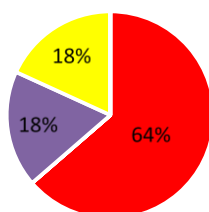

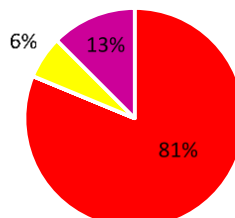
School D

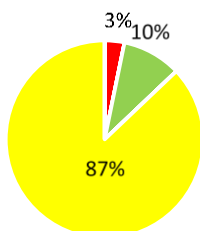
Groep D1

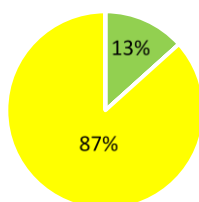
Groep D2

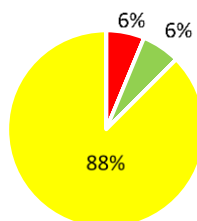
School E

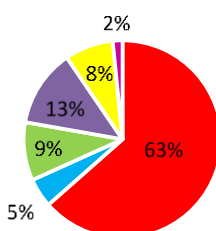
Groep E1

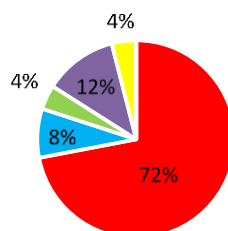
Groep E2

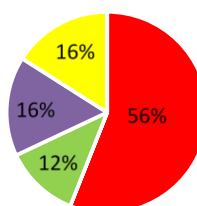
School F

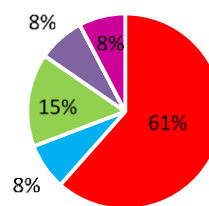
Groep F1

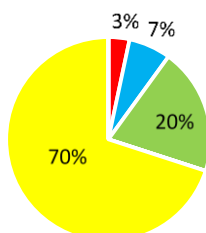
Groep F2

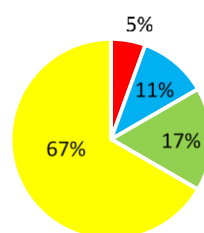
Groep F3

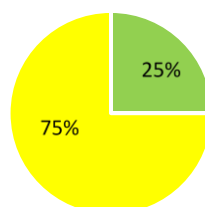
School G

Groep G1

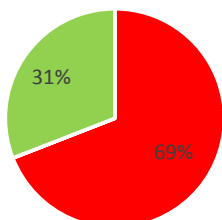
Groep G2

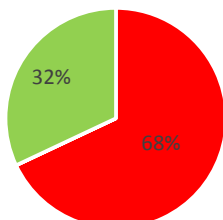
Bijlage B Verdeling Thuis taal per School en Groep

■ Alleen het Nederlands ■ Nederlands en ... ■ Anders

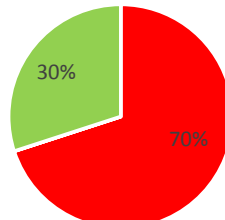
School A

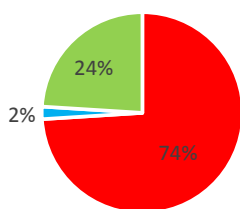
Groep A1

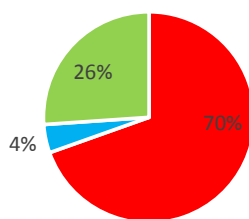
Groep A2

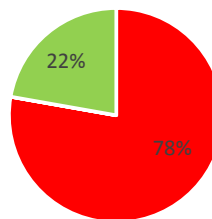
School B

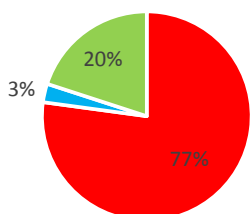
Groep B1

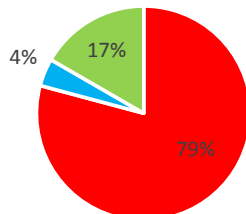
Groep B2

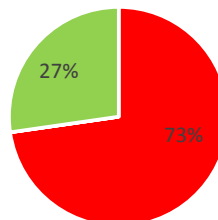
School C

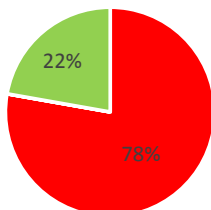
Groep C1

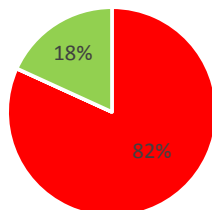
Groep C2

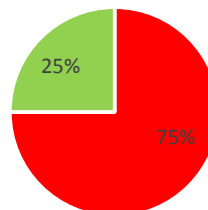
School D

Groep D1

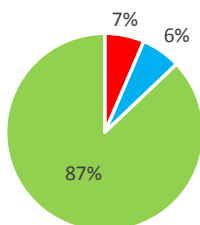

Groep D2

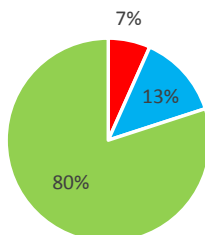

■ Alleen het Nederlands ■ Nederlands en ... ■ Anders

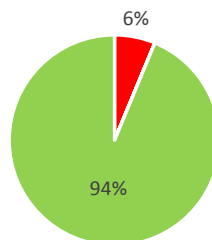
School E

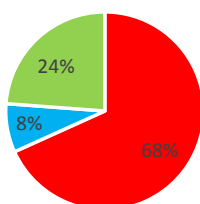
Groep E1

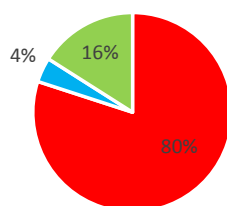
Groep E2

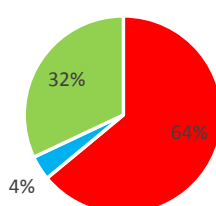
School F

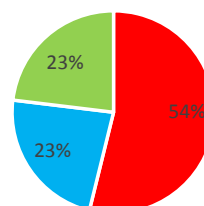
Groep F1

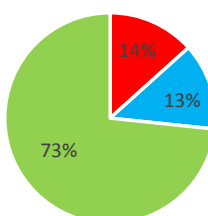
Groep F2

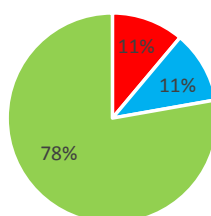
Groep F3

School G

Groep G1

Groep G2

